

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Година II — Број 5

Петак, 30. априла 1993.
САРАЈЕВО

Аконтација претплате за 1993.
годину 500.000 динара
Цијена овом броју 80.000 динара
Жиро-рачун 12970-603-6275

96

Члан 4.

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 21/92), доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Проглашава се Закон о финансијском пословању, који је донијела Народна скупштина Републике Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Број 01-70/93.
27. априла 1993. године

Предсједник
Републике Српске,
Др Радован Караџић, с. р.

ЗАКОН

О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

I — ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се финансијско пословање правних лица на подручју Републике Српске, које обављају дјелатности утврђене савезним законом о јединственој класификацији* (у даљем тексту: правно лице).

Члан 2.

Финансијско пословање у смислу овог закона чини:

1. финансирање пословања;
2. плаћање и одржавање солвентности и
3. покриће губитака.

II — ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВАЊА

Члан 3.

Финансирање пословања у смислу овог закона, обухвата обезбјеђење финансијских средстава, пласирање финансијских средстава и враћање средстава њиховим изворима.

* Закон о јединственој класификацији дјелатности („Службени лист СФРЈ”, број 6/76).

Правно лице је дужно да у финансијском пословању обезбједи дугорочну финансијску стабилност, ради благовременог извршавања својих обавеза.

Дугорочну финансијску стабилност из претходног става правно лице обезбјеђује тако што сталну имовину и дугорочна улагања финансира из трајних и дугорочних извора, а краткорочна средства, односно краткорочна потраживања и краткорочна финансијска улагања из краткорочних извора.

Обезбјеђењем дугорочне финансијске стабилности на начин из претходног става, правно лице обезбјеђује ликвидност средстава и платежну способност.

Члан 5.

За финансирање пословања правно лице може обезбједити средства са и без обавезе враћања.

Финансијска средства правно лице обезбјеђује, односно стиче и прибавља на следеће начине:

1. улагањем средстава оснивача у виду почетног друштвеног капитала;
2. емитовањем и продајом хартија од вриједности;
3. на основу зајмова;
4. од домаћих и страних улагача;
5. из резултата пословања;
6. намјенским дотацијама;
7. по основу солидарности и
8. на друге начине у складу са законом.

Члан 6.

Правно лице је дужно да од финансијских средстава, која обезбједи на начин прописан у претходном члану формира и одговарајуће изворе средстава и то:

- трајне изворе;
- дугорочне изворе и
- краткорочне изворе.

Члан 7.

Трајне изворе, у смислу овог закона, чине пословни фонд, фонд улагача и резерве.

Пословни фонд формира се из почетног фонда, из резултата пословања, преносом пословног фонда од других правних лица, намјенским уступањем пореза и доприноса и из других извора у складу са законом.

Фонд улагача се формира трајним улозима правних и физичких лица из резултата пословања

и из других извора у складу са законом и исказује се као дионички капитал, трајни улог или капитал инокосног власника.

Резерве се образују из остварене добити у складу са законом.

Члан 8.

Дугорочне изворе средстава чине све обавезе по основу прибављања финансијских средстава, ако им је рок враћања дужи од једне године.

Члан 9.

Краткорочне изворе средстава чине све обавезе по основу прибављања финансијских средстава ако им је рок враћања краћи од једне године.

III — ПЛАЋАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СОЛВЕНТНОСТИ

Члан 10.

Правно лице је дужно да повчани промет обавља преко рачуна код Службе за платни промет и финансијску контролу (у даљем тексту: Служба).

За обављање новчаног промета супротно одредбама става 1. овог члана непосредно је одговоран директор у правном лицу.

Члан 11.

Правно лице је обавезно да новац примљен у готову по било ком основу уплати истог дана на свој жиро-рачун, а најкасније наредног радног дана.

Правно лице које врши наплату у готовом новцу, а у чијем сједишту нема организационе јединице Службе код које има отворен рачун, примљен новац може уплатити у року из става 1. овог члана код најближе јединице предузећа ПТТ саобраћаја.

Изузетно од одредбе става 1. и 2. овог члана, ако је мјесто правног лица удаљено најмање 30 км од сједишта носиоца платног промета правно лице може одлучити да примљени новац уплаћује на рачун у одређеним периодима који не могу бити дужи од три радна дана.

Члан 12.

Правно лице може за плаћање у готовом новцу подизати са рачуна и држати у својој благајни готов новац до висине благајничког максимума.

Висина благајничког максимума утврђује се у складу са критеријумима које прописује Народна банка Републике Српске.

Народна банка Републике Српске прописује услове и начин наплате, располагања и плаћања готовим новцем.

Члан 13.

Правно лице је дужно да измирује обавезе у уговореном, односно прописаном року, преко својих рачуна, налогом за пренос и другим инструментима плаћања предвиђеним прописима којима се уређује плаћање, односно пословање хартијама од вриједности.

Правно лице може плаћати међусобне обавезе пребијањем и на други начин у складу са законом којим се уређују облигациони односи.

Правно лице које је међусобне обавезе измирило пребијањем, као и преносом хартија од вриједности, дужно је да крајем мјесеца достави

Служби податке о измиреним обавезама на начин из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 14.

Правно лице је дужно да налоге за плаћање свих доспјелих неизмирених обавеза поднесе најкасније на дан доспјећа обавеза за плаћање. Примљене налоге Служба извршава до висине расположивих средстава на жиро рачуну подносиоца налога.

Члан 15.

Правно лице је инсолвентно ако на рачунима код Службе нема довољно средстава за исплату свих налога на дан доспјећа.

Члан 16.

Ако је правно лице инсолвентно приоритет у плаћању обавеза имају обавезе по основу царина и других увозних дажбина, пореза на промет и других дажбина које је правно лице наплатило уз пијену производа робе или услуга за рачун Републике или општине и других правних лица, накнаде и друга примања радника која се остварују од другог правног лица, а исплаћују преко рачуна правног лица.

Члан 17.

Одредбе чл. 10, 11, 12, 13, 14, 15. и 16. односе се и на радње без својства правног лица које су обвезници пореза на добит од самосталног обављања привреде или професионалне дјелатности, а обавезне су да воде пословне књиге у складу са Законом о порезима (у даљем тексту: радња без својства правног лица).

Члан 18.

Повјерилац може уговорити да му дужник преда мјеницу, чек, банкарску гаранцију или да плаћање обезбједи на други начин у складу са законом којим се уређују облигациони односи.

Мјесто, вријеме и начин предаје инструмената обезбјеђивања плаћања из става 1. овог члана утврђују се уговором.

Члан 19.

Служба је дужна да прати стање солвентности за правна лица на подручју Републике Српске и да о томе обавјештава Владу Републике тромјесечно и то до 10-ог у мјесецу за претходно тромјесечје.

Члан 20.

Правно лице које је инсолвентно 30 дана непрекидно, или 30 дана са прекидима у протеклих 45 дана, дужно је да у року од наредних 15 дана од 30-ог дана инсолвентности одржи састанак са повјериоцима ради поравнања или одлагања рока плаћања обавеза.

Иницијативу за вансудско поравнање или одлагање рока плаћања обавеза, повјериоцу могу дати дужнику без обзира на вријеме трајања инсолвентности.

Члан 21.

Ако се одржи састанак са повјериоцима у року из члана 19. овог закона, а не отклони инсолвентност отписом потраживања или на други начин, дужник или повјериоци могу поднијети пријаву надлежном суду ради покретања поступка принудног поравнања, односно стечаја.

Члан 22.

Ако је правно лице инсолвентно непрекидно 60 дана или 60 дана са прекидима у протеклих 75 дана, Служба је дужна да без одлагања поднесе пријаву надлежном суду за покретање поступка стечаја.

IV — ПОКРИЋЕ ГУБИТАКА

Члан 23.

Губитак из претходне године, по правилу, се покрива у текућој години средствима без обавезе враћања.

Губитак се покрива расположивим средствима резерви, средствима резерви других правних лица или средствима других фондова образованих за покриће губитака, дотација, отписом као и на терет трајних извора средстава преко исправке вриједности.

Члан 24.

Правно лице је дужно, у року од 30 дана од дана подношења годишњег обрачуна, да утврди да ли настали губитак угрожава успјешно пословање и доводи до инсолвентности. Ако то утврди дужно је да покрене поступак санације или стечајни поступак.

У поступку санације правно лице отклања узроке губитака, а финансијски се санира првенствено повећањем трајних извора финансирања. У финансијској санацији могу учествовати и повјериоци претварањем сопствених потраживања или дјела сопствених потраживања у трајне изворе и на други начин.

Правно лице је дужно да покрене стечајни поступак ако укупан непокривени губитак по годишњем обрачуна достигне 50% трајних извора.

Ако друштвено предузеће не спроведе мјере из ст. 1. и 3. овог члана у року од 90 дана од дана подношења годишњег обрачуна, надлежни орган друштвено-политичке заједнице или банка повјерилац подноси пријаву надлежном суду за покривање стечајног поступка, ако нису предузете друге мјере у складу са законом.

Члан 25.

Изузетно од одредаба у ставу 3. претходног члана, правно лице није дужно да покрене стечајни поступак, ако је непокривени губитак настао због елементарних непогода.

Влада Републике Српске одређује која су правна лица претрпела штету од елементарних непогода.

V — ПРИМАЊЕ ЧЕКОВА ТЕКУЋИХ РАЧУНА ГРАБАНА

Члан 26.

Сва правна лица и радње без својства правног лица која обављају промет роба и услуга грабанима, обавезна су да за продату робу и извршену услугу примају чек по текућим рачунима грабана по којима је трасат банка и Поштанска штедионица.

VI — КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Казном затвора до 3 године, казниће се одговорно лице у правном лицу и власник радње без

својства правног лица, које обавља новчани промет супротно одредбама члана 10. став 1. овог закона.

Члан 28.

Новчаном казном од 6.000.000 до 12.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице:

1. ако не обавља новчани промет преко рачуна код надлежне организације за платни промет (члан 10);

2. ако не уплаћује у року готов новац на одговарајући рачун (члан 11);

3. ако држи у благајни новац изнад висине благајничког максимума (члан 12.);

4. ако обавезе не измирује у уговореном року, односно прописаном року (члан 13. став 1.);

5. ако у прописаном року не достави Служби податке о измиреним обавезама пребијањем и преносом хартија од вриједности (члан 13. став 3.);

6. ако до дана доспјећа не поднесе надлежној организацији за платни промет налог за плаћање доспјелих неизмирених обавеза (члан 14.);

7. ако у уговореном року не преда повјериоцу инструменте обезбјеђења плаћања прописане овим законом (члан 18.);

8. ако у прописаном року не одржи састанак са повјериоцима (члан 20.);

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 3.000.000 до 6.000.000 динара.

Новчаном казном од 3.000.000 до 6.000.000 казниће се за прекршај правно лице које за продату робу и услуге не прима чекове по текућим рачунима грабана.

Члан 29.

Уз казну за привредни преступ из члана 28. став 1. тачка 4. овог закона суд може изрећи одговорно лице у правном лицу заштитну мјеру забране вршења финансијских послова и руковођења тим пословима, као и располагање финансијским средствима.

Члан 30.

Новчаном казном од 3.000.000 до 6.000.000 динара казниће се за прекршај власник радње без својства правног лица:

1. ако не обавља новчани промет преко рачуна код надлежне организације за платни промет (члан 10.);

2. ако не уплаћује у року готов новац на одговарајући рачун (члан 11.);

3. ако држи у благајни новац изнад висине благајничког максимума (члан 12.);

4. ако обавезе не измирује у уговореном, односно прописаном року (члан 13. став 1.);

5. ако до дана доспјећа не поднесе надлежној организацији за платни промет налог за плаћање доспјелих неизмирених обавеза (члан 14.);

6. ако не прима чек грабана за продату робу или извршену услугу.

Члан 31.

Новчаном казном од 300.000 динара до 600.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у надлежној организацији за платни промет:

1. ако не извршава поднесене налоге за плаћање до висине расположивих средстава на жиро рачуну (члан 14.);

2. ако плаћање не извршава по приоритету прописаном овим законом (члан 16.);

3. ако у прописаном року не поднесе надлежном суду пријаву за покретање поступка стечаја (члан 22.).

VII — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Народна банка Републике Српске обавезна је да у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона пропише критерије за утврђивање висине благајничког максимума и услове и начин наплате располагања и плаћања готовим новцем.

До доношења прописа из претходног става овог члана примјењиваће се Уредба о условима и начину наплате располагања и плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске”, број 14/92).

Члан 33.

Одредбе члана 20, 21, 22. и 24. овог закона неће се примјењивати у 1993. години.

Члан 34.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број 02-431/93.
25. априла 1993. године

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

97

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 21/92), д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Проглашава се Закон о девизном пословању, који је, донијела Народна скупштина Републике Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Број 01-79/93.
27. априла 1993. године

Предсједник
Републике Српске,
Др Радован Караџић, с.р.

З А К О Н

О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

I — ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Наплаћивање и плаћање у девизама и динарима у пословању са иностранством и другом девизном пословању остварују се по одредбама овог закона.

Девизе, у смислу овог закона, јесу потраживања у иностранству по било ком основу, која гласе на страну валуту, као и све врсте ефективног страног новца, осим кованог златног новца.

Члан 2.

Девизе се могу користити само за плаћање у иностранству у складу са одредбама овог закона.

Члан 3.

Пројекцијом платног биланса Републике Српске (у даљем тексту Републике) утврђују се пропорције извоза и увоза робе и услуга и финансијске и друге економске трансакције између домаћих и страних лица.

Члан 4.

Куповина и продаја девиза у земљи обавља се на јединственом девизном тржишту.

Члан 5.

Народна банка Републике (у даљем тексту Народна банка) одговорна је за извршење својих обавеза по основу гаранција или супергаранција издатих у складу са законом.

Народна банка, у оквиру својих права и дужности, одговорна је за општу ликвидност у плаћањима према иностранству.

Овлашћене банке одговорне су за сопствену ликвидност плаћања према иностранству.

Члан 6.

Плаћање по текућим трансакцијама са иностранством врши се слободно.

Члан 7.

Народна банка је, у оквиру својих права и дужности, одговорна за одржавање конвертибилности и стабилности динара у складу са обавезама преузетим међународним уговорима.

Члан 8.

Конвертибилност динара се трајно оджава олговарајућим мјерама економске политике којима се обезбјеђује повећање извоза и уравнотеженост платног биланса земље.

Члан 9.

Домаћа физичка лица могу девизе држати на девизном рачуну или девизном штедном улогу код овлаштене банке и користити за плаћања у иностранству, у складу са одредбама овог закона.

Страна физичка лица могу девизе држати на девизном рачуну или девизном штедном улогу код овлаштених банака.

За девизе на девизним рачунима и девизним штедним улозима гарантују овлаштене банке.

Члан 10.

Забрањена је куповина и продаја девиза између домаћих лица и између домаћих лица и страног лица у Републици ван јединственог девизног тржишта.

Члан 11.

Забрањено је плаћање и наплаћивање у девизама или у злату између домаћих лица и између домаћих и страних лица у Републици, ако законом није друкчије одређено.

Свака уговорна обавеза противна забрани из става 1. овог члана ништавна је.

Члан 12.

Домаће лице, у смислу овог закона, је предузеће, друго правно лице са сједиштем у Републици, физичко лице са пребивалиштем у Републици које самостално обавља привредну и другу дјелатност личним радом, односно личним радом и средствима у својини грађана, а сагласно закону нема статус правног лица (у даљем тексту: предузетник), и физичко лице са пребивалиштем у Републици.

Страна лица, у смислу овог закона, су правна лица са сједиштем у иностранству и физичка лица са пребивалиштем у иностранству.

Члан 13.

Под овлашћеном банком, у смислу овог закона, подразумијева се банка која има овлашћење за обављање платног промета и кредитних послова са иностранством (у наставку текста: банка овлаштена за послове са иностранством) и банка која има овлашћење за обављање девизно-валутних послова у Републици (у наставку текста: банка овлаштена за девизне послове у земљи).

Члан 14.

Девизно пословање лица из члана 12. овог закона подлијеже девизној контроли.

II — ПЛАТНИ БИЛАНС РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 15.

Платни биланс Републике је јединствен и обухвата финансијске и друге економске трансакције између домаћих и страних лица, а нарочито: вриједност и наплату извоза робе и услуга и осталог неробног прилива; вриједност и плаћање увоза робе и услуга и осталог неробног одлива; финансијске трансакције са иностранством; одговарајућа салда текућих и финансијских трансакција са иностранством, као и промјене у девизним резервама.

Платни биланс садржи подбилансе који се утврђују на основу методологије из члана 16. став 1. овог закона.

Члан 16.

Народна банка прописује методологију, утврђивање и плаћање остваривања платног биланса Републике.

Податке о остваривању платног биланса Републике прати и објављује Народна банка мјесечно, ако актом Скупштине није друкчије одређено.

Народна банка Републике у сарадњи са овлашћеним банкама израђује и мјесечно прати остваривање подбиланса готовинских девизних токова пројекције платног биланса Републике на основу методологије коју прописује Народна банка.

Народна банка доставља тромјесечно влади и Скупштини извјештај о остваривању платног биланса Републике.

Члан 17.

Пројекцију платног биланса Републике заједно са девизном политиком доноси Скупштина Републике, на приједлог Владе и Народне банке.

Девизна политика обухвата политику извоза робе и услуга и других облика економских односа са иностранством, политику увоза, заштитну политику, политику курса динара, политику девизних резерви и политику кредитних односа са иностранством.

Члан 18.

Пројекцијом платног биланса Републике, у оквиру предвиђеног обима кредитирања иностранства, утврђује се износ девиза до ког се може вршити улагање у обављање привредних дјелатности у иностранству.

Девизе из става 1. овог члана могу користити домаћа лица која на основу одредаба закона којим се уређује спољнотрговинско пословање обављају привредну дјелатност у иностранству.

Члан 19.

Ако се пропорције платног биланса Републике не остварују, у складу са пројекцијом платног биланса Републике, Влада ће предузети и предложити допунске мјере за повећање извоза.

Влада може, по потреби, поред доношења допунских мјера из става 1. овог члана, прописати и следеће мјере:

1) ограничење плаћања робе и услуга, као и других текућих плаћања у иностранству, односно умањење појединих права на увоз и права на плаћање;

2) обавезу полагања динарске противвриједности унапријед, приликом подношења пријаве о спољнотрговинском промету;

3) обавезу полагања динарских депозита на вриједност робе и услуга које се увозе;

4) увођење посебних такса на плаћања у иностранству;

5) ограничење износа девиза које се користе за текућа плаћања у иностранству;

6) забрана куповине и продаје одређених девиза на јединственом девизном тржишту;

7) ограничење уношења динара из иностранства и изношење девиза или динара у иностранство;

8) мјере ограничења других финансијских трансакција;

9) мјере ограничења у другим текућим трансакцијама.

Мјере из става 2. овог члана Влада предузима селективно, водећи рачуна о потреби унапријеђења извоза.

Ако дође до већих одступања и поремећаја у остваривању пропорција платног биланса Републике, Влада може, поред мјера из става 1. и 2. овог члана, утврдити приоритете за плаћања у иностранству и прописати обавезу овјеравања налога за текућа плаћања у иностранству од стране Народне Банке.

Влада је дужна да у року од 6 мјесеци од доношења мјера из ст. 2. и 4. овог члана проучи да ли постоје разлози за њихову даљу примјену.

О прописаним мјерама из ст. 1, 2. и 3. овог члана, Влада је дужна да обавијести Скупштину Републике.

Члан 20.

Влада приликом доношења мјера из ст. 2. и 4. члана 19. овог закона, посебно утврђује мјере које се односе на увоз предмета наоружања и војне опреме, као и опреме и репродукционог материјала за производњу наоружања и војне опреме у Републици.

III — ЈЕДИНСТВЕНО ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ И КУРС ДИНАРА

Члан 21.

Јединствено девизно тржиште, у смислу овог закона, чине сви послови куповине и продаје де-

виза који се обављају између овлашћених банака и других домаћих лица, између овлашћених банака непосредно и на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта на коме учествује и Народна банка.

Влада на приједлог Народне банке, прописује начин и организацију рада јединственог девизног тржишта.

Члан 22.

Међубанкарски састанак јединственог девизног тржишта представља посебан дио јединственог девизног тржишта, као редован, организован и унапријед одређен састанак представника банака овлашћених за послове са иностранством и Народне банке.

Члан 23.

Курс динара утврђује влада на приједлог Народне банке.

Курс динара формира се на Међубанкарском састанку јединствено-девизног тржишта на основу понуде и потражње девиза, релативног односа домаћих и страних цијена у складу са економском политиком земље, примјењује се на све финансијске и друге економске трансакције са иностранством, као и на куповину и продају девиза у земљи.

Изузетно од одредбе ст. 2. овог члана, влада на приједлог Народне банке може утврдити и посебан курс за обрачун плаћања и наплата у обрачунској валути, за обрачун царине и других увозних дажбина, и динарску исплату депоноване девизне штедње.

Члан 24.

Методологију за образовање курса динара прописује Народна банка.

Народна банка тромјесечно обавјештава Скупштину Републике о остваривању политике курса динара.

Члан 25.

На јединственом девизном тржишту могу се куповати и продавати девизе промтно и на термин.

Под промтном куповином и продајом девиза подразумијева се куповина и продаја девиза код којих се пренос девиза на рачун овлашћене банке купца и пренос динара на рачун продавца девиза, према уговору, извршава одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана потписивања закључнице о купопродаји девиза.

Под куповином и продајом девиза на термин подразумијева се куповина и продаја девиза са роком извршења од тридесет дана до једне године, која се извршава у уговореном року. Куповина и продаја девиза на термин обавља се по курсевима о којима се договоре уговорне стране. Влада може утврдити границе до којих се могу уговарати курсеви за куповину и продају девиза на термин.

Члан 26.

Народна банка одређује валуте девиза које су предмет куповине и продаје на јединственом девизном тржишту.

Ако настану већи поремећаји у међувалутним односима на страним девизним тржиштима, Народна банка може привремено ограничити или забрањити куповину и продају одређених девиза на јединственом девизном тржишту и на страним девизним тржиштима.

Члан 27.

Народна банка купује и продаје девизе, на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта, ради одржавања опште ликвидности плаћања према иностранству, остваривања јединственог курса динара, утицаја на његов ниво и обезбјеђивања девизних резерви земље.

Члан 28.

Народна банка интервенише на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта девизама текућих девизних резерви којима рукује ради премошћавања временске неусклађености девизног прилива и одлива и извршавања пропорције платног биланса Републике, с тим да обезбјеђује ниво тих резерви у складу са пројекцијом платног биланса Републике.

Члан 29.

Народна банка одређује врсте девиза којима интервенише на јединственом девизном тржишту.

Члан 30.

Банка овлашћена за послове са иностранством може на страним девизним тржиштима куповати и продавати девизе, под условима које одреди Народна банка.

Члан 31.

Банка овлашћена за послове са иностранством може куповати девизе ако уредно извршава обавезе плаћања у динарима према банкама које продају девизе, ако уредно извршава обавезе у девизама према банкама које купују девизе и ако није проглашена неликвидном, сагласно закону.

Члан 32.

На основу курсева по којима су закључени послови куповине и продаје девиза, на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта, утврђују се средњи курсеви страних валута.

На основу средњих курсева страних валута формирају се куповни и продајни курсеви додавањем, односно одузимањем марже утврђене прописом о начину рада јединственог девизног тржишта из члана 23. став 2. овог закона.

Куповни курсеви страних валута примјењују се за обрачун динарске противвриједности извршене наплате у девизама ради исплате динара предузећу, другом правном лицу и предузетнику.

Продајни курсеви страних валута примјењују се за обрачун динарске противвриједности за плаћање девизама које се извршава по налогу предузећа, другог правног лица и предузетника.

Предузећа и друга правна лица утврђују потраживања и обавезе у девизама по правилу на крају сваког мјесеца, а најкасније на крају сваког обрачунског периода и исказују их у стањима и билансима у динарима, по средњем курсу који важи посљедњег дана у мјесецу.

Члан 33.

Обрачун царине и других дажбина врши се примјеном курса из ст. 3. чл. 23. овога закона. Исказивање вриједности оствареног извоза, увоза и других финансијских и економских трансакција са иностранством врши се по текућем курсу динара.

За потребе статистике примјењује се курс по коме је утврђена пројекција платног биланса Републике. Подаци о плаћању и наплаћивању по основу увоза и извоза, исказују се по истом курсу и у истој вриједносној јединици у којој су исказане и вриједности утврђене пројекцијом платног биланса Републике.

IV — ПЛАТНИ ПРОМЕТ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 34.

Платни промет са иностранством обавља се у девизама и динарима.

Платни промет са земљама с којима је закључен платни или други Међународни уговор о плаћању у конвертибилним девизама, обавља се динарима, уговореним конвертибилним девизама или другим конвертибилним девизама.

Платни промет са земљама с којима Међународним уговором није утврђен начин плаћања обавља се динарима и конвертибилним девизама.

Народна банка прописује начин обављања платног промета са иностранством

Члан 35.

Влада одређује услове под којима Народна банка може одобрити друкчији начин плаћања са иностранством од начина предвиђеног уговором из чл. 34. овог закона, ако такав начин плаћања тим уговором није искључен.

Народна банка може домаћем лицу из чл. 12. овог закона одобрити да плаћање, односно наплаћивање изврши у ефективном страном новцу.

Народна банка може домаћем лицу из ст. 2. овог члана одобрити да дио извоза робе и услуга наплати у валути која се по пропису односне земље не може трансферисати.

Члан 36.

Влада на приједлог Народне банке одређује услове под којима се може домаћем лицу из чл. 12. овог закона одобрити да изврши пребијање дуговања и потраживања са иностранством.

Исплата динара извознику и наплата динара од увозника, између којих се врши пребијање дуговања и потраживања, обавља се преко банке овлаштене за послове са иностранством — извозника.

Члан 37.

Влада може утврдити услове и начин под којима се извоз робе и услуга у поједине земље може уговарати тако да се наплата по извозу оствари увозом робе.

Уговарање послова из ст. 1. овог члана, не може се одобравати док се не регулишу мериторна права и обавезе извозника и увозника, односно док се не регулише питање наплате робе, односно услуга по том послу.

Члан 38.

Платни промет са иностранством обавља се преко банке овлаштене за послове са иностранством, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 39.

Народна банка обавља платни промет са иностранством за потребе Републике и њених органа и организација.

Члан 40.

Домаћа лица дужна су да наплате извезену робу и извршене услуге у уговореном року.

Извоз робе и извршене услуге страним лицима, чију наплату домаћа лица уговоре у року дужем од деведесет дана од дана када је роба извезена, односно када је услуга извршена, сматра се кредитним послом.

Наплата по основу пружених услуга у ваздушном, жељезничком, поморском и ПТТ саобраћају, врши се у роковима и по поступку прописаном предвиђеном уговором о кредиту.

Потраживања на основу извоза робе и услуга на кредит домаћа лица дужна су да наплате у року предвиђеном уговором о кредиту.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, Народна банка може једнократно одобрити да се наплата извезене робе и услуга изврши у року дужем од деведесет дана зависно од удаљености подручја на које се извози роба односно пружају услуге, услова и могућности продаје појединих роба односно пружања услуга, под условима и роковима које одреди влада, односно орган управе надлежан за послове спољне трговине у сарадњи са Народном банком и Привредном комором.

Изузетно од става 2. овог члана, извезену робу и извршене услуге страним лицима у оквиру привредних дјелатности у слободним и царинским зонама домаћа лица су дужна да наплате у утврђеном року.

Против рјешења Народне банке из става 7. овог члана не може се водити управни спор.

Потраживања по другим основама домаћа лица су дужна да наплате у уговореном року који не може бити дужи од 60 дана од дана доспјелости потраживања.

Грађани на привременом раду у иностранству и на раду у дипломатским и конзуларним представништима Републике дужни су да унесу у земљу девизе којима располажу у иностранству у року од 60 дана од дана повратка у земљу.

Члан 41.

Предузеће које изводи инвестиционе радове у иностранству може, за вријеме трајања тих радова, за потребе текућег пословања користити девизе које потичу:

- 1) из аванса примљених на основу уговора закљученог са страним лицем;
- 2) од износа наплаћених од страних лица у току извођења радова;
- 3) из позајмице по основу остварене добити организационог дијела и за извођење инвестиционих радова у иностранству која се налази у саставу предузећа;
- 4) из средстава обезбјеђених из иностраних кредита.

Предузеће може девизе из става 1. овог члана употребити и за привремено финансирање радова по другим уговорима о извођењу инвестиционих радова у иностранству, али само до окончања радова по закљученом уговору за чију су реализацију та средства прибављена.

Члан 42.

Предузеће које изводи инвестиционе радове у иностранству може девизама из члана 41., овог закона, плаћати у иностранству основна средства којима изводи те радове, као и опрему и репродукциони материјал који уграђује у објекат у иностранству, или их увози у земљу и уграђује у опрему која се у склопу инвестиционог рада извози у иностранство, а који су набављени под усло-

вима и на начин утврђен законом којим се уређују спољнотрговинско пословање, као и све остале материјалне трошкове који су повезани са припремом и обављањем тих послова.

Члан 43.

Предузеће које изводи инвестиционе радове у иностранству дужно је да у року од 90 дана од дана наплате од инвеститора унесе у Републику девизе у динарској противвриједности трошкова плаћених у Републици у динарима (купљена роба и извршене услуге, исплаћени лични доходи, доприноси на личне дохотке и друго).

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, обавеза уношења девиза у Републику не односи се на предузеће које је трошкове из тог става платило динарима које је остварило наплатом потраживања увозом робе.

Члан 44.

Предузеће које изводи инвестиционе радове у иностранству дужно је да по завршетку тих радова, девизе које држи на рачуну код иностране банке унесе у земљу, односно да девизе прода у року од деведесет дана од дана завршетка инвестиционих радова.

Под даном окончања уговорених радова за нивоа посла на објекту у иностранству, у смислу овог закона, подразумијева се дан наплате тих радова утврђен уговором.

Ако су са наручиоцем инвестиционих радова уговорени гарантни рокови и ако је наручилац задржао уговорене гарантне износе као гаранцију за исправност извршених радова, предузеће је дужно да те износе унесе у земљу у року од 90 дана од дана истека гарантног рока.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, предузеће које изводи инвестиционе радове у иностранству може девизе икажане као добит по извођењу тих радова уносити у земљу и продавати банци овлашћеној за послове са иностранством и у току извођења радова, по основу обрачуна за календарску годину.

Члан 45.

Даном наплате у смислу члана 40. овог закона сматра се:

- 1) дан када су девизе уплаћене у корист рачуна банке овлашћене за послове са иностранством; и
- 2) дан када је извршено царињење робе која се увози код спољнотрговинских послова код којих се извоз наплаћује увозом робе.

Члан 46.

Правна лица овлаштена за наплату накнаде за путеве која у Републици користи возила иностране регистрације дужна су да 60% оствареног девизног прилива по том основу продају преко овлашћене банке Народној банци Републике Српске.

Члан 47.

Правна лица и предузетници који услуге страном лицу у земљи наплаћују у девизама, дужни су да 60% девиза остварених по том основу, продају преко овлашћене банке Народној банци.

Члан 48.

Правно лице које продаје страну робу у слободним и посебним царинским продавницама за

ефективни страни новац, дужно је да 30% тако оствареног ефективног страног новца прода преко овлашћене банке Народној банци.

Члан 49.

Правно лице које опрему и робу широке потрошње сопствене производње продаје на начин и под условима утврђеним овим законом, за динаре који потичу од продаје ефективног страног новца, дужно је да 20% ефективног страног новца откупљеног у сопственој мјешавини или преко овлашћене банке, прода Народној банци.

Члан 50.

Овлаштене банке, друга правна лица и предузетници могу по одобрењу Народне банке, ефективним страним новцем плаћати увоз;

1. нафте, нафтних деривата, природног гаса и кокса;

2. готових лијекова, сировина за производњу лијекова, медицинско-санитетског материјала, ортопедских и других помагала;

3. сировине за потребе агрохемије, протеинских хранива и ветеринарских лијекова, и резервних дијелова за пољопривредну механизацију.

4. сировина и репродукционог материјала ради производње;

5. резервних дијелова за текуће и инвестиционо одржавање; и

6. хемикалија, компонената, софтвера, књига и часописа за научноистраживачки рад.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана, Народна банка може одобрити и друга најнеопходнија робна и неробна плаћања.

Одобрење из става 1. и 2. овог члана издаје се под условом да Народна банка претходно прибави мишљење надлежног министарства.

Члан 51.

За плаћање увоза из члана 48. овог закона правно лице или предузетник обезбјеђују ефективни страни новац куповином код овлашћене банке или подизањем са свог девизног рачуна. Ако лица из става 1. овог члана не изврше увоз који се плаћа ефективним страним новцем, или не пруже други доказ о плаћању у року од 20 дана од дана издавања одобрења Народне банке, дужни су да ефективни страни новац одмах, а најдоцније у року од 2. дана продају овлашћеној банци, односно Народној банци или депонују код овлашћене банке.

Члан 52.

Исплата динарске противвриједности извршеног извоза робе и услуга врши се у року од два радна дана, од дана наплате, предузећу, другом правном лицу и предузетнику чија је роба извезена, односно услуга извршена, ако уговором између извозника и лица чија је роба извезена, односно услуга извршена, није другачије одређено.

Исплата динарске противвриједности врши се по куповном курсу који важи на дан исплате.

Члан 53.

Ако је предузећу одобрено држање девиза у иностранству, даном наплате сматра се дан када је износ девиза одобрен рачуну предузећа у иностранству.

Члан 54.

Плаћање по текућим трансакцијама са иностранством врши се слободно.

Под плаћањима из става 1. овог члана подразумева се плаћање према иностранству ради обављања спољнотрговинског промета, укључујући услуге, отплате доспјелих обавеза по кредитима узетим у иностранству, као и плаћање по другим текућим пословима по којима се не врши трансфер капитала у иностранство.

Члан 55.

Предузеће, друго правно лице и предузетник могу плаћати само увезену робу и извршене услуге.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање увоза робе и услуга може се вршити и унапријед.

Народна банка може прописати у којим случајевима се не може вршити плаћање у смислу става 2. овог члана.

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да робу, односно услугу плаћену унапред увезу, односно реализују у року од 90 дана од дана када је банка овлаштена за послове са иностранством извршила налог за плаћање у укупној вриједности увоза.

Плаћање увоза робе и услуга у оквиру привредних дјелатности у царинским и слободним зонама врши се у року предвиђеном уговором.

Члан 56.

Банка овлаштена за послове са иностранством врши плаћање према иностранству на основу налога предузећа, другог правног лица и предузетника, који су дужни да уплате динарску противувриједност девиза по продајном курсу који важи на дан када се извршава налог према иностранству.

Предузећа и друга лица која су на основу закона којим се уређују кредитни послови са иностранством носиоци обавеза према иностранству по узетим кредитима, као и корисници конвенцијских обавеза дужни су да у року доспјећа тих обавеза уплате банци овлашћеној за послове са иностранством динарску противувриједност доспјеле обавезе, ако уговором између банке и тог лица није другачије утврђено.

Члан 57.

Предузећа, друга правна лица и предузетници, дужни су да воде евиденцију о сваком закљученом спољнотрговинском послу и кредитном послу са иностранством, о извршавању тих послова о плаћањима и наплаћивањима у вези с тим пословима.

Функционер који руководи органом управе надлежним за послове финансија прописује начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Члан 58.

Народна банка може, кад пословање са иностранством то захтјева, одобрити предузећу и другом правном лицу да девизе потребне за то пословање држе на рачунима у иностранству, под условима које одреди Народна банка.

Члан 59.

Предузеће које врши услугу у међународном робном и путничком промету, ПТТ саобраћају и организација за осигурање, може уговорати плаћање услуга преко контокорентног рачуна који се успоставља са страним лицем.

Дуговни, односно потражни салдо на контокорентном рачуну, у току, на крају календарске године, може да износи до 20% од износа вриједности фактурисаних услуга у претходној години.

Ако уговор из става 1. овог члана, престане да важи, салдо на контокорентном рачуну мора се измирити у року од 30 дана од дана престанка уговора.

Члан 60.

Предузеће које извози или увози робу и услуге по основу уговора о дугорочној производној кооперацији, може уговорати плаћање и наплаћивање са страним лицем преко контокорентног рачуна, с правом пребијања дуговања и потраживања.

Плаћања која проистичу из уговора о дугорочној кооперацији врши предузеће преко девизног рачуна код банке овлашћене за послове са иностранством, у складу са закљученим уговором о дугорочној мултилатералној кооперацији.

Дуговни, односно потражни салдо на контокорентном рачуну предузећа из става 1. овог члана, не може бити већи од 40% од износа испорука извршених у претходној години по основу увоза, односно извоза робе и услуга.

Ако Народна банка утврди да је предузеће, због извршавања уговора, имало у текућој години сталан потражни салдо, изнад 50% уговором предвиђених количина, даће налог предузећу да изравна салдо у року од 90 дана од дана утврђивања прекорачења салда. Ако предузеће у том року не изравна салдо, дужан је да више извезену робу или извршену услугу наплати као редован извоз у складу са одредбама овог закона.

Члан 61.

Домаћа лица из члана 57. и 60. овог закона, дужна су да Народној банци достављају извјештаје о промету и стању средстава на рачунима у иностранству као и друге податке на начин и у роковима које одреди Народна банка.

Народна банка на основу извјештаја из става 1. овог члана, сачињава збирни извјештај о промету и стању средстава на рачунима и о томе извјештава владу.

Члан 62.

Организација за осигурање наплаћује премије осигурања, односно премије реосигурања од домаћих лица у динарима, а од страних лица у девизама и динарима.

Организација за осигурање дужна је да преко овлаштене банке прода Народној банци 60% девиза остварених по основу наплате премија осигурања од лица која имају ваљану међународну исправу о осигурању од одговорности за штету причињену трећим лицима употребом моторних возила, која важи на територији Републике, или неки други доказ о постојању таквог осигурања.

Организација за осигурање исплаћује штете домаћим лицима у динарима, а страним лицима у девизама, грађанима Републике на привременом раду у иностранству, штете настале у вези са коришћењем моторног возила иностране регистрације, организација за осигурање може исплатити и у девизама преко банке овлашћене за послове са иностранством.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, пословне јединице предузећа које изводе инвестиционе радове у иностранству плаћају премију осигурања и реосигурања и наплаћују штету у девизама.

Организација за осигурање може изузетно, када се осигуравају ризици по којима може настати штета платива у девизама, као и код каско осигурања превозних средстава у међународном транспорту, домаћем лицу издати полису осигурања, односно закључити уговор о реосигурању, у којој осн

гурана, односно реосигурана свота, франшизе и премије гласе на девизе, с тим да се премије осигурања, односно реосигурања, као и накнада штете домаћем лицу плаћа у динарима.

Предузеће и друго правно лице коме је исплаћена штета у динарима по основу обавеза из уговора о осигурању, саосигурању и реосигурању имовине и осталих имовинских интереса, може, до висине накнаде штете вршити плаћања у иностранству слободно.

Код куповине на кредит у иностранству, за накнаду штете по основу домаћих осигурања и реосигурања, девизе се могу исплатити страном лицу, у складу са уговором о осигурању и реосигурању.

Члан 63.

Разлике у вриједности настале у пословању са иностранством услед: превозних ризика, бонификације, пенала, рабата, исправке вриједности, превремене наплате или наплате потраживања прије уговореног рока за наплату и слично, правдају се документацијом. О правдању насталих разлика одлучује надлежни орган предузећа, другог правног лица и предузетник.

Члан 64.

Предузећа, друга правна лица, предузетници и овлашћене банке могу на домаћем и на страним финансијским тржиштима куповати и продавати потраживања по основу свих врста послова са иностранством.

Послове из става 1. овог члана предузећа, друга правна лица, предузетници и овлашћене банке могу да врше у своје име и за свој рачун, а овлашћене банке и у своје име и за туђ рачун и у туђе име и за туђ рачун.

Влада може прописати ближе услове и критеријуме за вршење послова из става 1. овог члана.

Народна банка прописује начин вођења евиденције по пословима из става 1. овог члана.

Члан 65.

Страна лица могу динаре и девизе депоновати по виђењу, са отказним роком или орочена само код овлашћених банака.

Народна банка може одредити услове под којима се средства страних лица могу примати у депозит.

Члан 66.

Страна лица могу стицати потраживања у динарима на рачуну код овлашћене банке, на начин који пропише Влада на приједлог Народне банке.

Члан 67.

Трансфер средстава страном лицу у иностранство по основу: добити, повраћаја средстава по основу улога у предузеће; удјела у нето имовини и репатријацији тог удјела, ако је средства уложио у мјешовито предузеће по престанку рада тог предузећа; продаје потраживања по основу улога у девизама у мјешовито предузеће; продаје сопственог предузећа страном лицу, као и по основу других потраживања која припадају страном лицу, врши се слободно, послједице измирења свих доспјелих обавеза у Републици, по текућем пословању, у складу са законом.

Члан 68.

Трансфер средстава у иностранство које страни извођач инвестиционих радова у Републици оствари по основу добити врши се слободно.

Члан 69.

Трансфер средстава страном лицу у иностранство може се вршити и по основу:

1) извршене накнаде на име обештећења у случају експропријације, национализације или других мјера које су у свом дејству једнаке експропријацији или национализацији;

2) личног дохотка и других примања исплаћених страном лицу запосленом у предузећу, организацији за осигурање, банци и другој финансијској организацији у земљи.

Члан 70.

Страна физичка лица могу плаћати услуге и робу новчаним картицама и чековима страних банака, а робу купљену у слободним царинским продавницама и у ефективном страном новцу.

Представништва страних авио-превозника у Републици могу, за услуге превоза на иностранним релацијама, продавати своје превозне документе домаћим лицима и страним лицима у Републици за девизе, у складу са међународним уговором.

V — ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Члан 71.

Послове платног промета са иностранством, кредитне послове са иностранством, девизно-валутне и мјенјачке послове у Републици обављају банке које испуњавају услове за обављање тих послова које пропише Народна банка.

Народна банка даје банкама овлаштење за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством, и за обављање девизно-валутних послова у земљи под условима утврђеним прописом из става 1. овог члана.

Овлаштење из става 2. овог члана може се дати и Поштанској штедионици у границама њеног пословања утврђеног законом.

Банке овлаштене за послове са иностранством уписују се у посебан регистар који води Народна банка.

Члан 72.

Девизе на рачунима у иностранству банака овлашћених за послове са иностранством користе се за плаћање у иностранству у складу са овим законом.

Народна банка прописује најмањи износ девиза који банке овлаштене за послове са иностранством морају држати на рачунима у иностранству и највиши износ девиза који те банке могу држати на рачунима у иностранству, зависно од учешћа одређене банке у укупном платном промету свих овлашћених банака у Републици и нивоа девизних резерви код појединих овлашћених банака.

Члан 73.

Овлаштена банка може домаћим и страним лицима обављати, на њихов захтјев, конверзију девиза на девизном рачуну за плаћање у иностранству.

Народна банка, ако то захтјевају изузетне околности, може привремено ограничити конверзију девиза на девизном рачуну домаћих лица и девизном или динарском рачуну страног лица.

Члан 74.

Народна банка може одредити услове под којима банке овлаштене за послове са иностранством могу средства на рачунима у иностранству депоно-

вати на неодређено вријеме са отказним роком, као и орочити на одређено вријеме.

Члан 75.

Банке овлаштене за послове са иностранством дужне су да Народној банци достављају извјештај о промету и стању на девизним рачунима код страних банака у rokovима и на начин који пропише Народна банка.

Члан 76.

Овлаштене банке продају и купују девизе од домаћих физичких лица и страних лица у своје име и за свој рачун по курсу динара образованом на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта, изузев куповине и продаје страних средстава плаћања из члана 76. овог закона.

Члан 77.

Куповину и продају ефективног страног новца, путничких и банкарских чекова, кредитних писама, бонова за путарину за возила иностране регистрације, бензинских бонова, (у даљем тексту мјењачки послови), од страних и домаћих лица могу вршити банке овлаштене за послове са иностранством и банке овлаштена за девизне послове у земљи предузећа и друга правна лица и предузетник ако са овлашћеном банком закључи уговор о вршењу мјењачких послова.

Мјењачке послове из става 1. овог члана, овлаштене банке могу вршити у своје име и за свој рачун и у своје име и за рачун Народне банке. Овлаштени мјењачи из става 1. овог члана, осим овлашћених банака, мјењачке послове врше у име и за рачун овлаштене банке сагласно уговору.

Народна банка утврђује начин обављања мјењачких послова из става 1. овог члана, као и висину мјењачке провизије за обављање тих послова у име и за рачун народне банке.

Народна банка утврђује начин отпремања и полагања страних средстава плаћања из става 1. овог члана на рачун Народне банке у иностранству ако овлаштене банке мјењачке послове врше за рачун Народне банке.

Обрачун противдинарске вриједности страних средстава плаћања из става 1. овог члана положењих, односно пренесених на рачун Народне банке, врши се по средњем курсу за девизе који важи на дан полагања, односно преноса.

Члан 78.

Овлаштене банке дужне су да продају Народној банци 60% девиза остварених куповином у своје име и за свој рачун, ефективног страног новца, путничких и банкарских чекова и девизних писама, као и 50% девиза остварених продајом бензинских бонова и наплатом путарине за возила иностране регистрације.

Члан 79.

Народна банка, у складу са утврђеном методологијом утврђује курс динара за куповину и курс динара за продају ефективног страног новца, страних чекова, страних кредитних писама, као и курс динара за обрачунавање поштанских упутница.

Куповина и продаја из става 1. овог члана врше се по куповном, односно продајном курсу за ефективни страни новац, стране чекове и страна кредитна писма који важи на дан куповине односно продаје.

Члан 80.

Народна банка одобрава овлашћеним банкама и другим мјењачима динарска средства на име аванса за куповину страних средстава плаћања из члана 77. овог закона ако овлаштена банка обавља мјењачке послове у своје име и за рачун Народне банке.

Члан 81.

Бонове за путарину, за возила иностране регистрације издају аутомато савез Републике у име и за рачун предузећа путне привреде.

Дистрибуцију бонова за путарину врши аутомато савез овлашћени мјењачи друга предузећа ако о томе закључе уговор са предузећима путне привреде.

VI — ДЕВИЗНЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 82.

Девизне резерве Републике чине:

- 1) потраживања на рачунима у иностранству Народне банке, овлашћених банака и других домаћих лица;
- 2) вриједносни папири који гласе на стране новчане јединице којима располажу Народна банка, овлаштене банке и предузећа;
- 3) монетарно злато;
- 4) ефективни страни новац.

Девизне резерве Републике састоје се од сталних девизних резерви и текућих девизних резерви.

Сталне девизне резерве представљају дио укупних девизних резерви Републике којима се обезбјеђује минимум опште ликвидности плаћања према иностранству.

Текуће девизне резерве представљају дио укупних девизних резерви Републике којима се обезбјеђује текућа ликвидност плаћања у иностранству у складу са предвиђеним пропорцијама платног биланса Републике.

Члан 83.

Девизне резерве Републике служе за одржавање опште ликвидности земље у плаћањима у иностранству и за интервенције на јединственом девизном тржишту, зависно од курса динара и у складу са економском политиком земље и политиком девизних резерви.

Члан 84.

Политика девизних резерви обухвата утврђивање обима и структуре укупних девизних резерви Републике, изворе и начин њиховог финансирања и кориштења.

Члан 85.

Скупштина Републике утврђује најмањи износ сталних девизних резерви и текуће девизне резерве обима и структуре укупних девизних резерви кориштења.

Као оквир за утврђивање текућих девизних резерви служи предвиђени обим плаћања у пројекцији платног биланса Републике.

Члан 86.

Народна банка и банке овлаштене за послове са иностранством рукују девизним резервама у складу са утврђеном политиком девизних резерви.

Сталним девизним резервама рукује Народна банка. Влада, на приједлог Народне банке, одлучује о кориштењу сталних девизних резерви, у

складу са критеријумима утврђеним на основу члана 82. став 1. овог закона.

Народна банка подноси Влади и Скупштини извјештај о спровођењу политике девизних резерви.

Члан 87.

Народна банка купује девизе за девизне резерве Републике на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта.

Народна банка може се задуживати у иностранству ради одржавања ликвидности Републике у плаћањима са иностранством на начин предвиђен законом.

Народна банка купује и продаје девизе у иностранству ради обезбјеђивања одговарајуће валутне структуре девизних резерви којима она рачује.

VII — РАСПОЛАГАЊЕ ГРАБАНА ДЕВИЗАМА

Члан 88.

Домаћа физичка лица могу конвертибилне девизе продати овлашћеној банци и другом овлашћеном мјеначу, односно могу их ставити на девизни рачун или девизни штедни улог код овлашћене банке.

Девизе које држе на девизном рачуну или као девизни штедни улог домаћа физичка лица могу користити за плаћање увоза робе и услуга који врше у складу са законом којим се уређује спољнотрговинско пословање и то за сопствене потребе и потребе чланова уже породице.

Члановима уже породице домаћих физичких лица, у смислу овог закона, сматрају се брачни друг, дјеца, родитељи, сестре и браћа.

Девизе из става 2. овог члана домаћа физичка лица могу користити за куповину обвезница које гласе на страну валуту, за завјештање у научне и хуманитарне сврхе у Републици, као и за плаћање животног осигурања код организација за осигурање у Републици.

Народна банка прописује начин вођења девизног рчуна и девизног штедног улога домаћег и страног физичког лица.

Члан 89.

Страна физичка лица могу девизе држати на девизном рачуну или девизном штедном улогу код овлашћених банака.

Члан 90.

Девизе на девизним рачунима и девизни штедни улози грабана, и страних физичких лица могу бити по виђењу или орочени.

Члан 91.

Уплате премије осигурања живота код домаћих организација за осигурање у девизама, које врше домаћа и страна физичка лица воде се на збирном рачуну осигурања живота код овлаштене банке.

Домаћа организација за осигурање, као агент лица из става 1. овог члана, користи девизе са збирног рачуна из става 1. овог члана за исплате накнаде штете у девизама по основу уплаћених премија за осигурање живота.

У осигурању живота у девизама, организација за осигурање исплаћује учешће осигураника у позитивном резултату оствареном у осигурању живота у девизама или, на њихов захтјев, у динарима.

Члан 92.

На девизе које домаћа физичка лица држе на девизним рачунима и девизним штедним улозима

овлашћене банке плаћају камату у динарима или, на њихов захтјев, у девизама.

На девизе на девизним рачунима и девизним штедним улозима страних физичких лица, овлаштене банке плаћају камату у девизама или, на њихов захтјев у динарима.

Члан 93.

Обавезе по основу обвезнице која гласи на страну валуту издавалац обвезнице исплаћује домаћим и страним физичким лицима у девизама или на њихов захтјев, у динарима, по курсу на дан исплате.

Члан 94.

Овлаштене банке су дужне да обезбиједи тајност података о девизним рачунима грабана и девизним штедним улозима грабана.

Обавјештења о девизним рачунима грабана и девизним штедним улозима грабана могу се давати само на писмени захтјев суда.

Члан 95.

Овлашћене банке продају девизе домаћим физичким лицима за плаћање по текућим трансакцијама са иностранством на начин који пропише Народна банка.

VIII — ИЗНОШЕЊЕ И УНОШЕЊЕ ДИНАРА, ДЕВИЗА И ВРИЈЕДНОСНИХ ПАПИРА

Члан 96.

Изношење динара из Републике и уношење динара у Републику у путничком промету са иностранством обавља се у износима и апоенима које пропише Народна банка.

Изношење из Републике, преко поштанских и других пошиљки, динара и вриједносница које гласе на динаре, ефективног страног новца и вриједносница које гласе на страну валуту, обавља се под условима које пропише Народна банка.

Уношење у Републику, преко поштанских и других пошиљки, динара и вриједносница које гласе на динаре, обавља се под условима које пропише Народна банка.

Члан 97.

Уношење девиза у Републику је слободно.

Влада може прописати обавезу пријављивања одређеног износа ефективног страног новца који се уноси у Републику и износи из Републике.

Грабани могу износити у иностранство само девизе које подигну са девизних рачуна и девизних штедних улога и девизе које сагласно овом закону купују код овлаштене банке.

Странци и грабани Републике на привременом раду у иностранству могу, при изласку из Републике, изнијети девизе којима слободно располажу у Републици у складу са прописима.

Влада може изузетно прописати обавезу страним физичким лицима да приликом уласка у Републику замјене ефективни страни новац, ако је земља чији су они грабани прописала сличне мјере за грабана Републике Српске.

Динари којима у Републици располажу странци и грабани на привременом раду у иностранству, а који потичу од девиза продатих овлаштеној банци или мјеначу, могу се изнијети из Републике у апоенима и износима који су дозвољени за изношење, или употријебити за куповину исте врсте девиза ради трансфера у иностранству.

Лица из става 6. овог члана могу неутрошене боневе за путарину употребити за куповину исте врсте девиза ради трансфера у иностранство.

Члан 98.

Домаћа физичка лица не могу имати чекове и друге рачуне у иностранству, стране уложне књижице и кредитне картице страних емитената које немају заступништво у Републици, нити могу куповати стране вредности издате у иностранству и задуживати се у иностранству.

Забрањено је осигурање домаћих физичких лица са пребивалиштем у Републици код страних осигуравајућих организација, ако одредбама закона којим се уређује осигурање имовине и лица није другачије уређено.

Грађани Републике за вријеме привременог рада у иностранству, за вријеме рада у дипломатским и конзуларним представништвима и исељеници који су се вратили у земљу могу имати текуће и друге рачуне у иностранству.

Домаће уложне књижице које гласе на име и на динаре и домаће и стране уложне књижице које поседују странци и грађани на привременом раду у иностранству и на раду у дипломатским и конзуларним представништвима Републике, а које гласе на девизе, могу се износити или слати из Републике.

Домаће уложне књижице које гласе на динаре а не гласе на име могу се износити или слати из Републике само по одобрењу Народне банке, у складу са условима које пропише Народна банка.

Члан 99.

Домаћи вриједносни папири, који гласе на девизе или на динаре могу се слободно износити или слати из Републике и уносити или слати у Републику.

Страни вриједносни папири могу се слободно уносити или слати у Републику, а износити или слати из Републике само по одобрењу Народне банке, у складу са условима које пропише Народна банка.

Члан 100.

Стране вриједносне папире, купоне страних вриједносних папира и стране уложне књижице, грађани Републике за вријеме привременог рада у иностранству и по дефинитивном повратку у земљу могу наплаћивати преко банака овлашћених за послове са иностранством.

Домаћа физичка лица која по основу наслијеђа и поклона остваре право на стране вриједносне папире, купоне страних вриједносних папира и стране уложне књижице, могу наплаћивати преко банака овлашћених за послове са иностранством.

Вриједноснице из ст. 1. и 2. овог члана могу се продати банкама овлашћеним за послове са иностранством, уз наплату противвриједности у девизама или, на њихов захтјев, у динарима.

Члан 101.

Чекови вучени у Републици на страна лица не смију се у Републици препродавати нити индосирати.

Чекови на динаре вучени у Републици не смеју се хонорисати ако се на њима налази индосамент страног лица.

IX — ПРОМЕТ ЗЛАТА

Члан 102.

Злато у непрерађеном или кованом облику могу извозити и износити у иностранство:

1) Народна банка — у непрерађеном и кованом облику;

2) предузећа која се баве производњом злата (у наставку текста: произвођачи злата) — у непрерађеном облику;

3) банке овлашћене за послове са иностранством — у кованом облику.

Домаћа лица, осим лица из става 1. овог члана могу извозити и износити у иностранство злато у непрерађеном кованом облику само по одобрењу Народне банке.

Члан 103.

Произвођачи злата могу продавати непрерађено злато у земљи, предузећима која користе злато у оквиру своје редовне дјелатности, органима друштвено-политичких заједница за њихове потребе (у наставку текста: корисници злата), и Народној банци или продавати у иностранству.

Корисници злата и Народна банка могу куповати непрерађено злато у иностранству, а прерађено злато под условима које пропише Влада.

Плаћање непрерађеног злата које се увози и наплату непрерађеног злата које се извози корисници злата обављају у оквиру и до износа утврђеног у дозволи (Д) органа надлежног за послове спољне трговине.

Члан 104.

Топити злато и прерађивати злато у полугама могу само корисници злата, и то за властите потребе и потребе других корисника злата.

Забрањено је топљење кованог злата.

Члан 105.

Овлашћене банке, прерађивачи злата и рафинерије злата могу предмете од злата и ломљеног злата замјењивати за златни зуботехнички лим.

Члан 106.

Овлашћене банке могу ковано злато куповати од домаћих и страних лица по цијени по којој се такво злато продаје на свјетском тржишту.

Члан 107.

Произвођачи злата су дужни да воде евиденцију о произведеним и продатим количинама злата, а корисници злата — о купљеним и прерађеним количинама злата.

Министарство финансија прописује начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Члан 108.

Под златом, у смислу овог закона, не подразумевају се предмети од злата и ломљено злато.

Предмети од злата у смислу овог закона, јесу: накит, украси, јубиларни медаљони, предмети умјетничке вриједности од злата, течно злато, златни зуботехнички лим, други златни зуботехнички материјал и златни полупроизводи.

Под ломљеним златом, у смислу овог закона, подразумевају се предмети од злата који се купују, односно продају по тежини, чистоћи и цијени чистог злата не узимајући у обзир трошкове израде.

Под полугом злата, у смислу овог закона, подразумевају се непрерађено злато у било ком облику.

Под кованим златом у смислу овог закона, подразумевају се све врсте златника, без обзира на то да ли су законско средство плаћања у некој земљи.

Члан 109.

Ако стање ликвидности плаћања према иностранству, висина и структура девизних резерви и других разлози захтевају, Влада може ограничити или забранити извоз и изношење злата у иностранство и ограничити промет злата у земљи.

X — ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 110.

Банка овлашћена за послове са иностранством ће предузећу и другом лицу које, сагласно закону којим се уређује спољнотрговинско пословање, обавља инвестиционе радове у иностранству отворити девизни рачун којем ће одобравати наплату у конвертибилним девизама, по основу извођења инвестиционих радова у иностранству, ако са тим лицем закључи такав уговор.

Члан 111.

Предузеће и друго правно лице може по основу страног улога страног улагача, држати девизе на девизном рачуну код банке овлашћене за послове са иностранством, ако са том банком закључи уговор о држању девиза на девизном рачуну, до момента коришћења за намјену утврђене уговором о улагању или уговором о оснивању, у складу са законом којим се уређују страна улагања.

Члан 112.

Банка овлашћена за послове са иностранством одобриће предузећу и другом правном лицу држање девиза на девизном рачуну и по основу агенцијских послова, послова одобрених у смислу одредаба Закона о спољнотрговинском пословању, као и по основу продаје стране робе са консигнационих складишта, ако са тим лицем закључи уговор.

Члан 113.

Овлаштене банке могу одобравати кредите у девизама правним лицима и предузетницима за плаћање увоза из чл. 23. овог закона ради производње за извоз под условом да у моменту одобравања кредита немају неизвршених налога за плаћање у иностранству.

Члан 114.

Народна банка прописује највишу камату коју овлашћена банка плаћа на девизе на девизним рачунима и девизним штедним уложима.

Члан 115.

Правна лица и предузетници могу држати на девизном рачуну код овлаштене банке до 80% девиза остварених по основу извоза робе и услуга, као и дио ефективног страног новца оствареног по основу продаје робе и услуга.

Висину девиза које се, у смислу става 1. овог члана, могу држати на девизном рачуну, утврђује влада.

Девизе из става 2. овог члана могу се користити само за сопствена плаћања у иностранству.

Вјерске заједнице, фондови и фондације, легати, задужбине и удружења грађана, девизе прибављене по основу поклона и хуманитарне помоћи држе на девизном рачуну.

Девизе из става 4. овог члана користе се за намјене за које су и прибављене.

XI — ДЕВИЗНА КОНТРОЛА

Члан 116.

Девизна контрола обухвата контролу примјене прописа о:

1. Условима закључивања уговора о промету роба и услуга са иностранством малограничном промету, посредовању у спољнотрговинском промету, односно условима за обављање промета робе и услуга, као и о документацији за издавање гаранција и других докумената плаћања по тим уговорима.

2. Условима издавања одобрења за обављање привредних дјелатности у иностранству, за задуживање у иностранству, привредних субјеката који обављају дјелатност односно изводе радове у иностранству као и издавање гаранција и супергаранција за та задуживања.

3. Условима за давање гаранција и супергаранција и других облика јемства за заснивање кредитних односа са иностранством.

4. Плаћање девизама и динарима у девизном и спољнотрговинском пословању и кредитним односима са иностранством.

5. Кориштење девиза у складу са прописима.

6. Извршавању прописаних обавеза банака преко којих се врши платни промет са иностранством.

7. Држању девиза на рачунима у иностранству.

8. Стицању девиза и располагање њима од стране грађана.

9. Продаја робе за страну валуту у консигнационим складиштима и другим дозвољеним облицима продаје за страну валуту.

10. Условима за обављање послова са иностранством.

Члан 117.

Девизну контролу обавља девизни инспекторат и Народна банка. Девизни инспекторат је организација Министарства надлежног за послове економских односа са иностранством.

Одређене послове девизне контроле, у оквиру своје надлежности обављају Служба за платни промет и финансијску контролу Републике и царински органи.

За међусобну сарадњу органа овлашћених за обављање девизне контроле, одговорна су лица која руководе радом тих органа и организација.

Члан 118.

Девизни инспекторат и Народна банка обављају контролу девизног пословања банака овлашћених за послове са иностранством, банака овлашћених за девизне послове у земљи, поштанске штедионице и мјесачнице у складу са одредбама овог закона и овлашћењем утврђеним Законом о Народној банци.

Члан 119.

За обезбјеђивање девизне контроле коју обавља Народна банка, одговоран је гувернер Народне банке.

Члан 120.

Девизни инспекторат обавља контролу девизног и спољнотрговинског пословања и кредитних односа са иностранством, предузећа и свих облика обављања привредних дјелатности у иностранству, друштвено-политичких заједница и њихових органа, и организација, друштвено-политичких и друштвених организација, фондова и других правних лица и физичких лица.

Овлаштене банке су дужне да девизном инспекторату омогуће увид у документацију ради спровођења контроле из става 1. овог члана.

Члан 121.

Девизну контролу из надлежности девизног инспектората обављају инспектори, (у даљем тексту инспектор).

Инспектор је самосталан у обављању контроле и обавезан је да досљедно примјењује законе и друге прописе у обављању контроле и одговоран је за то.

Члан 122.

У поступку доношења рјешења, одлучивања по жалбама, предузимања радњи и обављању девизне контроле, инспектор примјењује одредбе Закона о општем управном поступку, ако законом није другачије одређено.

Члан 123.

Ако инспектор обављањем девизне контроле утврди незаконитост или неправилност у обављању девизних или спољнотрговинских послова, односно кредитних послова са иностранством или утврди да мјере које је наредио надлежни орган нису извршене, донијеће дјешење којим ће наредити да се отклоне утврђене незаконитости или неправилности, односно да се наређене мјере изврше, одређује рок у коме се то мора извршити, а предузетће и друге мјере предвиђене законом.

Против рјешења из става 1. овог члана може се изјавити жалба органу управе надлежном за послове финансија.

Орган управе надлежан за послове финансија може, на захтјев странке, преко девизног инспектора, одредити извршење рјешења из става 1. овог члана. Против рјешења којим се одбија одгабање извршења рјешења из става 1. овог члана не може се изјавити жалба.

Члан 124.

Ако постоји основана сумња да утврђена радња садржи обиљежја кривичног дјела или привредног преступа, инспектор је дужан да поднесе пријаву органу надлежном за покретање, односно за вођење поступка, а ако је учињен прекршај да донесе рјешење о прекршају, односно да покрене прекршајни поступак.

Ако девизни инспекторат, обављањем девизне контроле, утврди да се предузетће у свом девизном или спољнотрговинском пословању не придржава добрих пословних обичаја и пословног морала доставиће податке о томе Привредној комори ради покретања поступка пред судом части.

Члан 125.

Ако је прописима предвиђена заштитна мјера, односно мјера, безбједности одузимања предмета у вези са извршеним кривичним дјелом, привредним преступом или прекршајем, инспектор може у вршењу девизне контроле привремено одузети предмете којима су извршени кривично дјело, привредни преступ или прекршај, или који су били намијењени за извршење, или су настали извршењем кривичног дјела привредног преступа, односно прекршаја. О одузетим предметима девизни инспектор издаје потврду.

О одузимању предмета инспектор је дужан да одмах обавијести орган надлежан за вођење поступка.

Члан 126.

Ефективни страни новац који је привремено одузет као предмет кривичног дјела, привредног

преступа или прекршаја, депонује се на привремени рачун девизног инспектората, који се води код Народне банке, одмах, а најкасније у року од пет дана од дана када је новац одузет.

Члан 127.

Рјешење из члана 123. став 1. овог закона девизни инспектор доставља на извршење овлашћеној банци или служби платног промета и финансијске контроле.

Овлаштена банка и служба платног промета и финансијске контроле дужни су да изврше рјешење из става 1. овог члана без одгабања.

Органи за спровођење извршења рјешења из става 1. овог члана дужна су да обавијесте девизни инспекторат о извршењу рјешења.

Сва извршна рјешења из члана 123. ст. 1. овог закона која утичу на измјену стања средстава и њихових извора код корисника средстава, инспекторат доставља служби платног промета и финансијске контроле.

Члан 128.

Народна банка Републике обавља девизну, документарну контролу извоза и увоза робе и одређених услуга које обављају домаћа лица, прегледом исправа и документације која им се подноси.

Народна банка Републике утврђује ближе услове и начин вршења девизне и документарне контроле и утврђује исправе и документацију која се доставља ради спровођења те контроле.

Члан 129.

Служба платног промета и финансијске контроле Републике у оквиру финансијског и материјалног пословања предузетћа и других правних лица, обавља контролу стицања динара по основу наплате потраживања у иностранству, исправност обрачуна динарске противвриједности по основу наплате потраживања у иностранству о оквиру укупног прихода и дохотка, законитости располагања динарским средствима којима се купују девизе, укључујући и исправност наплате свих поврата царина и других дажбина као и исправност исказивања података о томе у документацији, периодичним обрачунама и завршним рачунима.

Члан 130.

Царински органи обављају контролу изношења из земље и уношења у земљу девиза, динара, вриједносних папира и злата, које из земље износе, односно у земљу уносе домаћи и страни путници или шаљу путем поштанских и других пошиљки.

Члан 131.

Динари изнад износа и у апоенима већим од дозвољених за изношење из Републике, односно уношење у Републику, које домаћи или страни путник не пријави граничној царинарници приликом преласка границе, привремено се одузимају уз издавање потврде.

Рјешење о одузимању или враћању — у цјелини или дјелимично — привремено одузетих динара доноси се по поступку за девизне прекршаје.

Непријављени динари изнад износа и апоена чије је изношење из Републике, односно уношење у Републику дозвољено, дозначавају се на посебан динарски рачун девизног инспектората, који се води код Службе за платни промет и финансијску контролу до окончања прекршајног поступка.

Пријављени динари изнад износа и апоена чије је изношење из Републике дозвољено, као и

пријављени динари изнад износа и апоена чије је уношење у Републику дозвољено враћају се путнику приликом уласка у Републику, односно приликом изласка из Републике.

Члан 132.

Девизе које противно члану 97, овог закона и пропису донесеном на основу тог члана, путник покушава да изнесе из Републике без пријаве граничној царинарници као и пријављене девизе за које нема потврду да су подигнуте са девизног рачуна или девизног штедног улога, или купљене код овлаштене банке, односно за које нема потврду да их је унио у Републику, привремено се одузимају уз издавање потврде.

Рјешење о одузимању или враћању — у цјелини или дјелимично — привремено одузетих девиза по одредби става 1. овог члана доноси се у поступку за девизне прекршаје. Ово рјешење се доноси и ако се поступак за прекршај не може водити због непостојања услова за одговорност за прекршаје или што учинилац прекршаја није доступан органима надлежним за вођење поступка.

Члн 133.

Рјешење издато на основу члана 123. став 1. овог закона не може се донијети ако су протекле три године од дана настале незаконитости или неправилности, односно од дана кад је утврђено да мјере које је наредно надлежни орган нису извршене. Застарјелост се прекида сваком радњом надлежног органа управљеном на вођење поступка. Послије сваког прекида застарјелости, застарјелост почиње поново да тече али се рјешење ни у ком случају не може донијети након истека шест година од дана када је утврђена настала незаконитост или неправилност или кад је утврђено да наређене мјере нису извршене.

Рјешења донесена на основу члана 123. став 1. овог закона не могу се извршити ако су протекле три године од дана правоснажности рјешења. Застарјелост се прекида сваком радњом надлежног органа управљеном на извршење рјешења. Послије сваког прекида застарјелости, застарјелост почиње поново да тече али она настаје у сваком случају након истека шест година од дана правоснажности рјешења.

Члан 134.

Домаћа лица која подлијежу девизној контроли дужна су да органима овлашћеним за обављање девизне контроле омогуће увид у пословање и да им, на њихов захтјев, ставе на располагање или доставе потребну документацију и пруже тражене податке. Правна лица су дужна да обезбиједе и услове за обављање контроле.

Обавезе из става 1. овог члана односе се и на правна лица која обављају привредну дјелатност у иностранству.

XII — КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1) Кривична дјела

Члан 135.

Одговорно лице у предузећу и другом правном лицу, које на територији Републике обавља за предузеће и друго правно лице наплату или исплату у девизама или злату супротно одредбама закона, казниће се затвором од шест мјесеци до пет година.

Члан 136.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу, које за предузеће или за друго правно лице купује или продаје девизе изван јединственог девизног тржишта казниће се затвором од шест мјесеци до три године.

2) Привредни преступи

Члан 137.

Новчаном казном од 6.000.000 до 90.000.000 динара казниће се за привредни преступ предузеће, овлаштена банка или друго правно лице;

1) ако купи или прода девизе изван јединственог девизног тржишта (члан 10.);
ног девизног тржишта (члан 19.);

2) ако не спроводи мјере које Влада пропише на основу члана 19. овог закона (члан 19.);

3) ако купује девизе на девизном тржишту супротно одредби члана 41. овог закона;

4) ако за вријеме трајања или послје окончања инвестиционих радова користи девизна средства супротно одредбама овог закона (члан 41. и члана 42.);

5) ако не исплати динарску противувриједност или је не исплати у складу са чланом 47. став 1. овог закона односно ако ту исплату не изврши по куповном курсу који важи на дан исплате (члан 52.);

6) ако не уплати динарску противувриједност по продајном курсу који важи на дан кад се извршава налог према иностранству; односно ако о року доспјећа обавеза по иностраним кредитима и конвенцијским обавезама не изврши плаћање доспјелих обавеза (члан 56.);

7) ако плаћање и наплате врши преко корентног рачуна противно одредбама овог закона, ако дуговни односи потражни салдо на том рачуну пређе прописане пропорције, односно ако плаћања која проистичу из уговора о дугорочној мултилатералној кооперацији не врши преко девизног рачуна код банке овлаштене за послове са иностранством, као и ако Народној банци на прописани начин или у прописаном року не доставља извјештаје о промету и стању средстава на тим рачунима (члан 59. ст. 1. и 2, члана 60. и члана 61.);

8) ако врши куповину и продају потраживања, односно ако о овим пословима води евиденцију супротно одредбама овог закона и прописа донесених на основу овог закона (члан 42.);

9) ако послове платног промета са иностранством, кредитне послове са иностранством, девизно-валутне и мјењачке послове у Републици обавља противно условима, односно овлашћењу за обављање тих послов (члан 29. ст. 1. 2. и 3.);

10) ако не врши продају или откуп девиза од домаћих физичких лица и страних лица по курсу који је образован на Међубанкарском састанку јединственог девизног тржишта (члан 76.);

11) ако мјењачке послове врши противно одредбама овог закона и прописа Народне банке (члан 77.);

12) ако плаћа увоз, односно наплаћује извоз прерађеног злата преко оквира и износа утврђеног у дозволи (Д) надлежног органа управе, односно ако купује прерађено злато противно условима које пропише Влада (члан 103. став 2. и 3.);

13) ако топи или прерађује злато у полугама или топи ковано злато супротно прописима (члан 104.);

14) ако купује ковано злато од домаћих или страних лица по цијени вишој од цијене по којој се ово злато продаје на свјетском тржишту (члан 105.);

15) ако извози, односно износи злато у иностранство, или обавља промет злата у земљи противно ограничењу које је прописала Влада (члан 109.);

16) ако отвори девизни рачун предузећу и другом правном лицу супротно одредбама члана 110 овог закона.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у предузећу, овлаштеној банци и другом лицу или правном лицу које има представништво у Републици новчаном казном од 1.000.000 — до 5.000.000 динара.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у органу друштвено-политичке заједнице или другом државном органу новчаном казном од 1.000.000 до 5.000.000 динара.

Члан 138.

Новчаном казном од 9.000.000 до 45.000.000 динара казниће се за привредни преступ предузеће, овлаштена банка или друго правно лице:

1) ако на страном девизном тржишту купи или прода девизе противно условима које је одредила Народна банка (члан 30.);

2) ако приликом одређивања основице за обрачунавање царине и других дажбина, или за друге сврхе из члана 33. овог закона не примјени прописане курсеве страних валута (члан 33.);

3) ако платни промет са иностранством не обавља преко банке овлаштене за послове са иностранством (члан 38.);

4) ако платни промет са иностранством не обавља на начин који је прописала Народна банка или га обавља противно овом закону, условима које је прописала Влада, односно Народна банка (члан 34. 35. и 36.);

5) ако извезе робу, односно извршене услуге страним лицима, односно потраживања по другим основама не наплати у року од 90 односно 60 дана, односно у уговореном року по основу извоза робе и извршене услуге страним лицима на кредит и по основу извоза робе и извршене услуге страним лицима у оквиру привредне дјелатности у слободним и царинским зонама, односно ако их наплати противно условима и роковима које одреди Народна банка (члан 40.);

6) ако у року од 90 дана од дана наплате од инвеститора не унесе у земљу девизе у износу динарске противувриједности трошкова плаћених у Републици у динарима (члан 40.);

7) ако извозач инвестиционих радова девизе које држи на рачуну код иностране банке не унесе у земљу, односно не преда у року од 90 дана од завршетка инвестиционих радова, односно истека гарантног рока (члан 44.);

8) ако плаћања према иностранству не врши у складу са овим законом и прописом Народне банке, као и ако робу или услугу плаћену унапред не увезе, односно реализује у року од 90 дана од дана када је банка овлаштена за послове са иностранством извршила налог за плаћање у укупној вриједности увоза (члан 55.);

9) ако наплату премије осигурања, односно премије реосигурања или исплату штете врши супротно одредбама члана 62. овог закона;

10) ако прими динаре или девизе страних лица у депозит противно условима које одреди Народна банка (члан 65.);

11) ако конвертује девизе на девизном рачуну за плаћање у иностранству противно ограничењу које је одредила Народна банка (члан 77.);

12) ако поступа противно условима које одреди Народна банка за депонување или ороцавање средстава на рачунима у иностранству (члан 73.);

13) ако Народној банци не доставља извјештаје о промету и стању на тим рачунима у роковима и на начин које пропише Народна банка (члан 75.);

14) ако не примјењује куповни, односно продајни курс који је у складу са овим законом одредила Народна банка (члан 79.);

15) ако издавање и дистрибуцију бонова за путарину за возила иностране регистрације не врше у складу са овим законом (члан 81.);

16) ако средства аванса одобрена од стране Народна банка не користи за куповину страних средстава плаћања из члана 77. (члан 80.);

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у предузећу, овлаштеној банци или другом правном лицу, новчаном казном од 600.000 до 3.000.000 динара.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у органу друштвено-политичке заједнице или другом државном органу новчаном казном од 600.000 до 3.000.000 динара.

Новчаном казном из ст. 1. и 2. овог члана за привредни преступ казниће се и страном лице које има представништво у Републици и одговорно лице у њему:

1) ако учини неку од радњи из става 1. овог члана; 2) ако стиче потраживања у динарима на рачуну код овлаштене банке противно начину који пропише Народна банка (члан 63.).

Члан 139.

За привредне преступе из чл. 137. и 139. овог закона поред новчане казне може се изрећи и заштитна мјера забране предузећу и другом правном лицу да се бави дјелатностима спољнотрговинског промета у трајању од шест мјесеци до десет година.

За привредне преступе из става 1. овог члана поред новчане казне изрећи ће се и заштитна мјера одузимања предмета који су били употребљени или су били намјењени за извршење привредног преступа или који су настали извршењем привредног преступа.

3. Прекршаји

Члан 140.

Новчаном казном од 1.800.000 до 9.000.000 динара казниће се за прекршај предузеће, овлаштена банка, друго правно лице или страном лице које има представништво у Републици:

1) ако не води евиденцију о сваком закљученом спољнотрговинском послу и кредитном послу са иностранством, о извршавању тих послова и о плаћањима и наплаћивањима у вези с тим пословима, или их води противно пропису (члан 57.);

2) ако након престанка уговора о плаћању и наплаћивању услуга преко контокорентног рачуна не измири дуговни, односно потражни салдо у року од 30 дана од дана престанка уговора (члан 37. став 3.);

3) ако не води девизне рачуне и девизне штедне улоге домаћих и страних лица на начин који пропише Народна банка Републике (члан 88 ст 5.);

4) ако се девизама примљеним по основу осигурања живота не поступа у складу са овим законом (члан 91.);

5) ако не исплаћује обавезе по основу обезбједних депозита које гласе на страну валуту, или камату на девизе на девизним рачунима и девизним штедним уложима домаћих и страних физичких лица у складу са овим законом, или ако не обезбједи тајност

података о девизним рачунима и девизним штедним уложима домаћих физичких лица (члан 93, 94. и 95.);

6) ако не продају девизе домаћим физичким лицима за плаћање по текућим трансакцијама са иностранством на начин који пропише Народна банка (члан 95.);

7) ако не врши куповину страних хартија од вриједности, купона страних хартија од вриједности и страних уложних књижица у складу са овим законом (члан 106.);

8) ако извози или износи злато у непрераћеном или кованом облику без одобрења Народне банке (члан 102.);

9) ако не води евиденцију о произведеним или продатим количинама злата или о купљеним и прераћеним количинама злата или је не води на прописан начин (члан 107.);

10) ако у одређеном року по рјешењу инспектора, не отклони утврђене незаконитости или неправилности, односно не изврши наређене мјере у девизном или спољнотрговинском пословању, односно кредитним пословима са иностранством (члан 123.);

11) ако не изврши рјешење девизног инспектора (члан 127.);

12) ако органима овлашћеним за обављање девизне контроле не омогући увид у пословање или на њихов захтјев одбије да стави на располагање или да достави потребну документацију или да пружи тражене податке (члан 134.);

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у предузећу, овлаштеној банци, другом правном лицу или страном лицу које има представништво у Републици новчаном казном од 400.000 до 2.000.000 динара.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у органу друштвено-политичке заједнице, или другом државном органу новчаном казном од 400.000 до 2.000.000 динара.

Члан 141.

Новчаном казном у двадесетоструком износу причињене штете, неизвршене обавезе или вриједности робе, односно услуге која је предмет прекршаја казниће се за прекршај предузетник за радње из члана 137., 139. и 140 овог закона.

За радње из става 1. овог члана може се уз новчану казну изрећи и заштитна мјера забране вршења самосталне дјелатности у трајању од три мјесеца до једне године.

Члан 142.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај домаће физичко лице:

1) ако недозвољено купи или прода девизе или ако врши плаћање и наплаћивање у девизама или злату противно одредбама овог закона (члан 10. став 1.);

2) ако конвертибилне девизе не користи у складу са одредбама овог закона (члан 82.);

3) ако противно прописима Народне банке покуша да изнесе или изнесе динаре из Републике, или покуша да унесе или унесе динаре у Републику у путничком промету са иностранством изнад дозвољених износа и апоена, или поштанским или другим пошиљкама покуша да изнесе или изнесе из Републике динаре или вриједноснице које гласе на динаре, ефективни страни новац или вриједноснице које гласе на страну валуту, или поштанским или другим пошиљкама покуша да унесе или унесе у Републику динаре или вриједноснице које гласе на динаре (члан 96.);

4) ако покуша да изнесе или унесе девизе у иностранство за које нема доказа да су подићуте са девизног рачуна или девизног штедног улога или да су купљене код овлаштене банке (члан 97. став 3.);

5) ако посједује текуће и друге рачуне у иностранству, стране уложне књижице и кредитне картице страних емитената који немају заступништво у Републици, или ако купује стране хартије од вриједности издате у иностранству и задужује се у иностранству, као и ако се осигурава код страних осигуравајућих организација (члан 98. став 1. и 2.).

6) ако домаће уложне књижице које гласе на динаре а не гласе на име, покуша без прописаног одобрења да изнесе или изнесе или пошаље из Републике (члан 98. став 4.);

7) ако покуша да извезе или извезе, или пошаље из Републике стране вриједносне папире противно прописаном одобрењу (члан 99. став 2.);

8) ако са чековима вученим у Републици на страна лица или са чековима на динаре вученим у Републици поступи противно одредбама члана 101. овог закона (члан 101.);

9) ако покуша да извезе или извезе, или покуша да изнесе или изнесе злато у непрераћеном или кованом облику без одобрења Народне банке (члан 102. став 2.);

10) ако топи или преради злато у полулама или топи ковано злато противно одредбама члана 104. овог закона.

Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај и страног физичко лице:

1) ако на територији Републике изврши неку од радњи из става 1, тач. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10. овог члана;

2) ако не замјени одређени износ ефективног страног новца у складу са прописом Владе (члан 97. став 5).

Члан 143.

За прекршаје из чл. 140. до 142. овог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера одузимања предмета који су употријебљени или су били намијењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја.

Предмети из става 1. овог члана могу се одузети ако нису својина учиниоца прекршаја или њиме не располаже правно лице — учинилац прекршаја.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, може се извршити дјелимично одузимање предмета који су употријебљени или су били намијењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја, ако побуде или друге околности, под којима је прекршај извршен, указују да није оправдано да се предмет одузме у цјелини.

За прекршај из члана 141. и члана 142. став 1. тач. 6, 7, 8 и 10. овог закона изрећи ће се заштитна мјера одузимања превозног, односно преносног средства ако су његова тајна, односно скривита мјеста била кориштена за скривање предмета прекршаја и ако је вриједност предмета прекршаја већа од једне трећине царинске основе превозног односно преносног средства.

Превозно, односно преносно средство којим се обављају услуге превоза у јавном саобраћају може се одузети у смислу става 4. овог члана ако није својина учиниоца прекршаја, ако је његов власник знао или је могао знати да је оно употријебљено за извршење прекршаја из чл. 131. став 1. тачка 8. и члана 142. став 1. тачка 5, 7 и 10. овог закона.

За прекршаје из чл. 140. о 142. овог закона изрећи ће се мјера одузимања имовинске користе прибављене извршењем прекршаја.

Члан 144.

Заштитна мјера из члана 143. може се изрећи и ако казна за прекршај није изречена, ако се поступак за прекршај не може водити због непостојања услова за прекршајну одговорност или што учинилац прекршаја није доступан органима надлежним за вођење поступка.

Члан 145.

Прекршајни поступак за прекршаје предвиђене овим законом води и рјешење о прекршају у првом степену подноси девизни инспекторат.

Против рјешења девизног инспектората може се изјавити жалба вијећу за прекршаје.

Члан 146.

Ако прекршајни поступак на основу пријаве царинског органа, која је састављена на основу уредног запажања тог органа, а за прекршај прописана новчана казна за појединца до 2.000.000 динара односно за правно лице и појединца у обављању самосталне дјелатности до 2.000.000 динара може се без позивања и испитивања окривљеног донијети рјешење о прекршају.

Против рјешења донијетог на основу става 1. овог члана окривљени може у року од осам дана од дана састављања рјешења поднијети приговор девизном инспекторату.

Ако окривљени у одређеном року поднесе приговор, девизни инспекторат ставиће ван снаге донесено рјешење и наставиће редован поступак. Рјешење о прекршају донесено у редовном поступку не може за окривљеног бити неповољније од рјешења које је поводом његовог приговора стављено ван снаге.

Члан 147.

Поступак по прекршајима из овог закона не може се покренути кад протекну три године од дана кад је прекршај учињен. Застарјелост се прекида сваком радњом надлежног органа која се предузима ради гоњења учесника прекршаја. Са сваким прекидом застаријевање почиње поново да тече, али без обзира на прекиде, застарјелост у сваком случају настаје кад протекне шест година од дана када је прекршај учињен.

Изречена казна или заштитна мјера за прекршај не може се обављати ако је протекла једна година од дана правоснажности рјешења о прекршају. Застарјевање извршавања казне, односно заштитне мјере не тече за вријеме за које се извршење не може предузети по закону. Застарјелост се прекида сваком радњом надлежног органа која се предузима ради извршења казне, односно заштитне мјере. Са сваким прекидом застаријевање почиње поново да тече, али без обзира на прекиде застарјелост у сваком случају настаје кад протекну двије године од дана правоснажности рјешења о прекршају.

Члан 148.

Девизни инспекторат који доноси рјешење о прекршају у првом степену може одлучити да се новчана казна изречена за прекршај из овог закона плати у ратама, с тим да рок исплате укупног износа не може бити дужи од једне године.

Члан 149.

Девизе и злато који су одузети као предмет кривичног дјела или привредног преступа или пре-

кршаја, док траје поступак за кривично дјело или привредни преступ или прекршај, депонују се на привремени рачун девизног инспектората, односно стављају у депо који се води код Народне банке.

Трошкови депоновања девиза из става 1. овог члана измирују се из динарске противвриједности девиза продатих на основу члана 150. став 2. овог закона у року од 15 дана од дана подношења захтјева за плаћање ових трошкова од стране пошљача девиза.

Уплата кауције у девизама коју полаже стране физичко лице у поступку вођења прекршајног и кривичног поступка код судова у Републици врши се на рачун из става 1. овог члана.

Члан 150.

Новчане казне, имовинска корист и средства плаћања, као и динарска противвриједности добијена продајом предмета који су употријебљени или су били намијењени за извршење кривичног дјела, привредног преступа или прекршаја или су настали извршењем кривичног дјела, привредног преступа или прекршаја, уплаћују се у буџет Републике.

Девизе које су одузете као предмет извршења кривичног дјела, привредног преступа, или прекршаја продају се Народној банци, која динарску противвриједност продатих девиза уплаћује у буџет Републике.

XIII — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 151.

Услове и начин враћања кредита које су користиле овлаштене банке по основу девиза грађана депонованих код Народне банке од дана ступања на снагу овог закона и враћање девиза грађана из депозита код Народне банке утврђује се посебним законом.

Члан 152.

Платни промет са иностранством за потребе Републике обављаће Бањалучка банка док се не стекну услови за обављање платног промета путем Народне банке (члан 40. овог Закона).

Члан 153.

За плаћање фиксних и готовинских обавеза, те заједничких потреба (лијекова, енергената и друге дефицитарне робе), извозници: предузећа, друга правна лица и предузетници издвајаће 30% оствареног прилива. Динарска противвриједност овог дјела прилива исплаћиват ће се крајњим порисницима по међубанкарском курсу.

Члан 154.

Право на кориштење овако издвојених девизних средстава и приоритета у кориштењу истих утврдит ће Влада.

Члан 155.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о девизном пословању („Службени лист СФРЈ” број 66/85, 71/86, 3/88, 59/88 и 85/89), Закон о привременим мјерама и измјенама и допунама Закона о девизном пословању („Службени лист СФРЈ” број 82/90) и Закон о вршењу мјењачких послова и промета ефективног страног новца у Југославији („Службени лист СФРЈ”, број 61/82, 60/84 и 77/89).

До доношења одговарајућих подзаконских аката, остају на снази подзаконски акти донијети на основу прописа из става 1. овог члана.

Члан 15б.

Овај Закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-432/93. Предсједник Народне скупштине,
25. априла 1993. год. Мр Момчило Крајишник, с. р.

98

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број 21/92), доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СПОЉНО-ТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Проглашава се Закон о спољнотрговинском пословању, који је усвојила Народна скупштина Републике Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Број 01-78/93. Предсједник Републике Српске,
27. априла 1993. године Др Радован Караџић, с. р.

ЗАКОН

О СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

I — ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се спољнотрговинско пословање које обухвата спољнотрговински промет и обављање привредних дјелатности у иностранству.

Члан 2.

Спољно трговински промет и привредне дјелатности у иностранству могу да обављају предузећа и друга правна лица, ако испуњавају услове прописане овим законом.

Банкарске и друге финансијске послове у иностранству могу да обављају банке у складу са овим законом и републичким законом којим се уређује оснивање и пословање банака, а послове осигурања и реосигурања у иностранству — осигуравајуће и реосигуравајуће организације. У складу са овим законом и републичким законом којим се уређује оснивање и пословање тих организација.

Члан 3.

На спољнотрговинско пословање у области наоружања и војне опреме примјењују се одредбе овог закона, ако републичким законом није друкчије одређено.

Члан 4.

Спољнотрговински промет може за потребе своје дјелатности обављати домаће физичко лице које обавља привредну дјелатност, ако је уписано у регистар код надлежних органа у складу са овим законом.

Члан 5.

Предузеће и друго правно лице стиче право да обавља спољнотрговинско пословање даном уписа тог пословања у одговарајући регистар, ако овим законом није друкчије прописано.

II — УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПРОМЕТА

Члан 6.

Спољнотрговински промет је промет робе и услуга између предузећа и других правних лица са сједиштем у Републици Српској (у даљем тексту: Република) и страних правних и физичких лица, који се врши на основу уговора закључених у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

За обављање спољнотрговинског промета предузеће и друго правно лице је дужно да испуњава услове прописане републичким законом којим се уређује њихов правни положај у Републици, као и услове прописане међународним уговорима и актима донијетим ради њиховог извршења.

Спољнотрговински промет предмета наоружања и војне опреме могу обављати предузећа и друга правна лица која добију и одобрење републичког органа надлежног за послове одбране.

Члан 7.

Привредна комора Републике води евиденцију предузећа и других правних лица уписаних у судски регистар за обављање спољнотрговинског промета.

Рјешење о извршеном упису у регистар, рјешење о промјенама у том регистру и рјешење о брисању из регистра права за обављање послова спољнотрговинског промета објављују се у „Службеном гласнику Републике Српске“ на терет предузећа и другог правног лица чија се права уписују, односно бришу из тог регистра.

Члан 8.

Предузеће и друго правно лице може без уписа у регистар за обављање послова спољнотрговинског промета пружати услуге страним лицима у Републици у оквиру дјелатности коју обавља а у иностранству може пружати услуге монтаже опреме коју извози.

Члан 9.

Државни орган, политичка странка и друга организација могу извршити појединачан посао спољнотрговинског промета за своје потребе, а предузеће и друго правно лице које није уписано у регистар за обављање спољнотрговинског промета може да изврши појединачан посао спољнотрговинског промета за своје потребе, односно да обавља послове спољнотрговинског промета у вези са његовом дјелатношћу на основу одобрења републичког органа надлежног за економске односе са иностранством (у даљем тексту: надлежни републички орган).

Извоз и увоз робе из става 1. овог члана обавља се у складу са прописаним облицима извоза и увоза.

Члан 10.

Роба се може увозити или привремено увозити ако испуњава услове прописане за стављање у промет, односно за употребу на домаћем тржишту, а услуге у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

Роба за коју је обавезна здравствена, ветеринарска, еколошка или фитопатолошка контрола или контрола квалитета може се увозити или привремено увозити ако испуњава прописане услове.

Роба се не може увозити или привремено увозити ако је њен промет забрањен у земљи из које се увози или у земљи у којој је произведена.

Предузеће и друго правно лице не може увозити опрему и трајна добра за личну потрошњу ако није у земљи обезбедило резервне дијелове, потрошних материјал и прибор за њихово одржавање у роковима предвиђеним прописима о стављању робе у промет на домаћем тржишту.

Одредбе става 1. овог члана не односе се на робу која се увози или привремено увози у слободне и царинске зоне, осим робе која се из зоне увози у царинско подручје Републике.

Ради спречавања угрожавања живота и здравља људи и животне средине, Влада ће забранити увоз и транзит одређене робе преко територије Републике или прописати услове под којима се таква роба може увозити, односно извозити, као и забранити или прописати посебне услове увоза коришћене опреме и моторних возила.

Члан 11.

Извоз, односно увоз извршен је кад је роба опаринена и кад је прешла царинску линију, односно кад је услуга пружена. Као дан извоза, односно увоза робе сматра се дан кад је извршено царинење робе.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, надлежни републички орган може да изда одобрење да се изврши-извозно-увозно царинење робе и без преласка робе преко царинске линије, ако се тиме смањују трошкови транспорта робе, а у складу са прописима који се примјењују на извоз и увоз робе која прелази царинску линију.

Функционер који руководи републичким органом надлежним за економске односе са иностранством прописује који се дан сматра даном извршења услуга.

III — ОБЛИЦИ ИЗВОЗА И УВОЗА

Члан 12.

Извоз и увоз робе и услуга су слободни (ЛБ). Ради заштите домаће производње и остваривања планираног развоја, односно развојне политике и заштитне политике, извоз и увоз робе може се регулисати одређивањем контингената (К).

Ради извршавања међународних уговора, регулација извоза и увоза наоружања (оружја, муниције, експлозива, репродукционог материјала за производњу експлозива, као и спортског и ловачког оружја и муниције) и војне опреме, извоза и увоза историјских и умјетничких дјела и појединих племенитих метала, одређен роба може се извозити и увозити на основу дозволе (Д).

Влада разврстава робу на поједине облике увоза и извоза.

Увоз резервних дијелова за одржавање увозне опреме, односно дијелова увезене опреме и трајних потрошних добара је слободан.

Увоз опасних отпадних материја је забрањен.

Дозволу из става 3. овог члана издаје надлежни републички орган.

Члан 13.

Влада, на приједлог надлежног републичког органа, а по прибављеном мишљењу републичких органа надлежних за послове индустрије, привреде, трговине, саобраћаја и веза и пољопривреде и

Привредне коморе Републике, утврђује обим контингенти за увоз робе могу се расподјеливати на личности, намјени, регионалну усмјереност увоза и динамику извоза и увоза, најкасније до 30. новембра текуће године за наредну годину, као и додатне контингенте ако наступе већи поремећаји на тржишту или натпросјечан раст цијене одређене робе.

Надлежни републички орган, по прибављеном мишљењу републичких органа надлежних за послове привреде, индустрије, трговине, саобраћаја и веза и пољопривреде и Привредне коморе Републике расподјељује контингенте из става 1. овог члана на кориснике контингената. Изузетно, контингенти за извоз робе могу се расподјеливати на произвођаче робе.

Рјешење о извршеној расподјели контингената надлежни републички орган доставља банци овлашћеној за послове са иностранством која води евиденцију о коришћењу контингената. Предузеће и друго правно лице бира банку код које ће евидентирати коришћење контингената и о томе обавјештава надлежни републички орган.

Члан 14.

Контингентима се одређује обим извоза, односно увоза поједине робе, за период од годину дана. Изузетно, ако се роба извози, односно увози на кредит или се извози, односно увози за период дужи од годину дана, контингент се утврђује за период коришћења кредита, односно период извоза, односно период увоза.

Члан 15.

Надлежни републички орган може, појединим корисницима из члана 13., став 2. овог закона, утврдити контингент изнад утврђеног контингента из тог члана, и то: увоз робе на основу одобреног кредита међународних финансијских организација и спроведене међународне лиценције, за увоз силовина и репродукционог материјала ради производње за извоз, уз преузимање обавезе извоза најмање у износу 50% већем од вриједности, увоза у року предвиђеном одобрењем, као и за извоз робе, ако се тиме не стварају поремећаји на домаћем тржишту, о чему обавјештава Владу.

IV — ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПРОМЕТА

Члан 16.

Увоз опреме и других основних средстава, као и материјала за изградњу објеката, који представљају улог страног лица или повећање тог улога, врши се слободно, у складу са уговором о оснивању предузећа и другог правног лица, односно уговором о улагању у предузеће и друго правно лице.

Члан 17.

Предузеће и друго правно лице, у оквиру своје производне дјелатности, може са страним лицем — произвођачем закључити уговор о дугорочној производној кооперацији на основу одобрења надлежног републичког органа. Одобрење се може дати ако је уговор закључен у писменом облику са роком трајања од најмање три године, ако је вриједност извоза по том уговору најмање једнака вриједности увоза и ако се размјењују репродукциони материјали, полупроизводи, дијелови склопова, склопови и готови производи у историчној производњи, а ради специјализације те производње.

Плаћање и наплаћивање по основу међусобних испорука по уговору из става 1. овог члана врши се сагласно републичком закону којим се уређује девизно пословање.

На основу уговора из става 1. овог члана роба се извози, односно увози слободно, у складу са одобрењем из тог става.

Уговор из става 1. овог члана и његове измјене и допуне подносе се надлежном републичком органу у року од 30 дана од дана закључења, односно од дана његових измјена или допуна, у оригиналу и овјереном преводу, са спецификацијом робе која се извози и увози, и то збирну и по годинама за вријеме трајања уговора.

Члан 18.

Предузеће и друго правно лице може, на основу одобрења надлежног републичког органа, закључивати уговоре о извозу робе и услуга који се наплаћују увозом робе и услуга у истој вриједности (у даљем тексту: компензациони послови).

Надлежни републички орган одобрава компензациони посао ако се извоз у земље са платнобилансним тешкоћама не може наплатити у девизама, ако се извозом робе и услуга плаћа увоз енергетских и других сировина и репродукционог материјала, увоз или закупнина опреме која је у функцији извоза или увоз робе од значаја за снабдијевање домаћег тржишта.

Извоз и увоз робе у оквиру компензационог посла врши се у складу са прописаним облицима извоза и увоза.

Влада прописује ближе услове, начин и рокове под којима се послови из става 1. овог члана могу закључивати.

Члан 19.

Предузеће и друго правно лице може куповати робу у иностранству ради продаје у иностранству, а купљену и увезену, односно привремено увезену робу може поново извозити на основу одобрења надлежног републичког органа.

У случају куповине робе у иностранству, увоза те робе и извоза исте количине робе из истог тарифног броја Царинске тарифе извоз и увоз су слободни.

Плаћање и наплата по пословима из става 1. овог члана могу се одобрити и увозом робе, под условима из члана 18. овог закона.

Послове из става 1. овог члана одобрава надлежни републички орган, а финансијске трансакције у вези са тим пословима републички орган надлежан за послове финансија, односно Народна банка Републике.

Надлежни републички органи и Народна банка Републике одобравају послове из овог члана ако су ти послови у складу са закљученим трговинским и међународним уговорима, ако се њима не ремети редован извоз робе, ако се обезбјеђује запошљавање слободних домаћих производних капацитета, као и ако се обезбјеђује повећање прилива девиза које су предмет купопродаје на девизном тржишту, смањивање доспјелог, а ненаплаћеног потраживања Републике са одређеним земљама и уравниотежење размјене са земљама са којима су закључени споразуми о уравниотеженој размјени робе и услуга.

Влада прописује ближе услове и начин одобравања, пријављивања, евиденције и контроле послова из става 1. овог члана.

Члан 20.

Малогранични промет врши се у пограничном подручју у складу са овим законом, закљученим

међудржавним уговорима и прописима донесеним на основу овог закона.

Под пограничним подручјем, у смислу овог закона, подразумева се подручје одређено међудржавним уговором.

Ако међудржавним уговором није одређено подручје из става 2. овог члана, то подручје на територији Републике одређује Влада.

Извоз и увоз робе и услуга у малограничном промету може да обавља предузеће и друго правно лице које је уписано у регистар за ту врсту послова, које има сједиште или представништво на подручју из ст. 2. и 3. овог члана, ако међудржавним уговором није друкчије одређено.

Влада може предвидјети мјере подстицаја малограничног промета (бесцаринску размјену, заједничко оснивање слободних зона и сл.) под условима узајамности.

У оквиру малограничног промета роба се извози и увози у складу са прописаним облицима извоза и увоза.

Члан 21.

По међународним сајамским компензационим пословима робу може извозити и увозити предузеће и друго правно лице које је уписано у регистар за обављање послова спољнотрговинског промета, у оквиру укупне вриједности извоза и увоза коју за поједине сајмове сваке године утврђује Влада, а Привредна комора Републике у оквиру те вриједности утврђује листе робе за извоз и увоз.

По међународним сајамским компензационим пословима роба се извози и увози у складу са прописаним облицима извоза и увоза.

V — УСЛУГЕ У СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПРОМЕТУ

Члан 22.

Услуге у спољнотрговинском промету могу да обављају предузећа и друга правна лица уписана у регистар за обављање тих услуга, ако овим законом није друкчије одређено.

Услугама у спољнотрговинском промету смањају се нарочито: извођење инвестиционих радова у иностранству и уступање инвестиционих радова страном лицу у земљи, услуге међународног транспорта робе и путника и друге услуге које су у вези са међународним транспортом (међународна инспекција, складиштење и аеродромске услуге, агенцијске услуге у транспорту и сл.), угоститељске и туристичке услуге, посредовање и заступање у промету робе и услуга, поштанско-телеграфско-телеграфске и друге телекомуникационе услуге, услуге контроле квалитета и квантитета у извозу и увозу робе, научноистраживачке, истраживачко-развојне и услуге пружања и коришћења информација и знања у привреди и науци, услуге атестирања и друге услуге у складу са прихваћеном класификацијом и номенклатуром.

Члан 23.

Предузеће и друго правно лице које изводи инвестиционе радове у иностранству може, без увоза у Републици куповати у иностранству опрему за извођење тих радова, дио опреме и материјал који се уграђују у извезену опрему, односно у објекат који се гради у иностранству.

Предузеће и друго правно лице које изводи инвестиционе радове у иностранству може увозити дио опреме и материјал за уградњу у опрему коју извози у иностранство ради извођења инвестиционих радова.

На куповину опреме, дијела опреме и материјала из ст. 1. и 2. овог члана не примјењују се прописи који се односе на увоз те опреме и материјала у Републици.

Члан 24.

Предузеће и друго правно лице које изводи инвестиционе радове у иностранству може основна средства и резервне дијелове за та средства, која је набавило и користило за извршење послова из уговора о извођењу инвестиционих радова у иностранству, слободно увести у Републику.

Предузеће и друго правно лице је дужно да приликом увоза средстава и резервних дијелова из става 1. овог члана, поред доказа о набавци, поднесе и изјаву овлашћеног лица да су средства коришћена у иностранству за извођење инвестиционих радова.

Ако предузеће и друго правно лице задржи, односно отпине у иностранству основна средства која користи за извођење инвестиционих радова у иностранству, дужно је да о томе, уз коначан обрачун радова, служби надлежној за платни промет и финансијски надзор достави одлуку пословодног органа.

Члан 25.

Извођење инвестиционих радова, односно извођење појединих радова на инвестиционом објекту у Републици (у даљем тексту: инвестициони радови у Републици), може се уступити страном извођачу на основу претходно одржаног јавног надметања или извршеног прикупљања понуда одређеног најмањег броја понуђача, у складу са прописима којима се уређује јавно надметање и прикупљање понуда.

Члан 26.

Условe за уступање извођења инвестиционих радова у Републици страном извођачу утврђује инвеститор, као и висину, односно облик кауције која се обавезно полаже за учешће на јавном конкурс.

Радови из става 1. овог члана могу се уступити ако страни извођач:

1. поднесе гаранцију банке за накнаду штете коју би инвеститор могао претрпјети због неуредног испуњења уговора од стране извођача;
2. прихвати примјену републичких стандарда, техничких норматива и норми квалитета, односно примјену међународних стандарда, техничких норматива и норми квалитета или стандарда страних држава, ако за одређени производ, производњу, услугу, односно радове нису донијети прописи, републички стандарди, технички нормативи и норме квалитета о чему се прибавља потврда организације надлежне за послове стандардизације, која је дужна да изда ту потврду у року од 30 дана од дана подношења захтјева;
3. ангажује домаће извршиоце, а руководиоци радова и стручњаци неопходни за извршење тих радова могу бити и страни држављани.

Члан 27.

Уговор о извођењу инвестиционих радова у иностранству, односно уговор о извођењу инвестиционих радова у Републици закључује се у писменом облику и уписује се у посебан регистар који води надлежни републички орган.

Уговор из става 1. овог члана и измјене и допуне тог уговора пријављују се у року од 30 дана од дана њиховог потписивања, односно њихових измјена и допуна.

Члан 28.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за послове међународне шпедиције може организовати отпремање и допремање робе у међународном саобраћају у своје име и по налогу и за рачун комитента и закључивати уговоре о превозу, утовару, истовару, претовару, сортирању, паковању, ускладиштењу и осигурању робе, организовати превоз различитим превозним средствима, заступати и вршити послове у вези са царинињем робе, осигурањем повластица и рефакција од возара, испостављати и прибављати транспортна и друга документа и вршити друге послове у вези са шпедитерским услугама у спољнотрговинском промету.

Члан 29.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за међународни транспорт робе и путника може превозити робу и путнике у међународном жељезничком, друмском, ваздушном, рјечном и језерском саобраћају, уговарати и сервисирати и оправљати транспортна средства и дијелове.

Члан 30.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за обављање истраживачких услуга на рјekaма и језерима може уговарати и вршити вађење потонулих ствари и њихово допремање на обална одредишта, истраживање нафте и минералних добара са дна језера и ријека, уговарати и организовати постављање платформи за експлоатацију нафте и минералних добара, као и уговарати и вршити снабдијевање тих платформи резервним дијеловима, храном за посаду и другим потребама.

Члан 31.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за међународне саобраћајно-агенцијске послове може заступати и посредовати у превозу робе и путника у међународном саобраћају и вршити друге послове у вези са тим превозом.

Пословима из става 1. овог члана сматрају се нарочито: обезбјеђење мјеста у превозном средству за робу комитента, обезбјеђење потребне количине робе за превозно средство комитента, обезбјеђење средстава за превоз робе и путника, продаја возних исправа и други послови у вези са заступањем и посредовањем у међународном саобраћају.

Предузеће и друго правно лице из става 1. овог члана закључује уговор о међународним саобраћајно-агенцијским пословима у име и за рачун комитента или само посредује при закључивању тих уговора.

Члан 32.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за вршење туристичких послова са иностранством може пружати услуге страним лицима, а нарочито: угоститељске услуге (смјештај, исхрана и др.), туристичко-агенцијске услуге, организовати туристичка путовања и излете у Републици и у иностранству, организовати посјете културним, привредним, спортским или другим природним, организовати спортски лов и риболов, изнајмљивати моторна возила и пловила, прихватати, чувати и одржавати страна пловила, пружати услуге игара на срећу, као и услуге туристичких путовања и излете у иностранство домаћим лицима.

Под услугама из става 1. овог члана подразумевају се и услуге конгресног и здравствено-рекреативног туризма, као и саобраћајне услуге у међународном туристичком промету.

Члан 33.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за снабдијевање превозних средстава може снабђевати страна превозна средства и домаћа превозна средства која саобраћају на иностранним релацијама горивом, мазивом, резервним дијеловима, индустријском и другом робом, као и снабђевати њихове посаде и путнике индустријском и другом робом.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за пружање лучких услуга може пружати услуге прихватања и отпреме бродова и путника, чување бродова и терета, претовара и ускладиштења робе, снабђевање страних транспортних средстава, изнајмљивање транспортних средстава и опреме и друге услуге.

Услуге ускладиштења робе могу се пружати у жељезничким станицама и у осталим мјестима међународног саобраћаја, као и у другим јавним складиштима.

Под услугама ускладиштења робе подразумијевају се нарочито прихватање, чување и сортирање робе, издавање складишница и други послови у вези са робом по налогу страног лица, као што су утовар, истовар, обављање царинских формалности и осигурање робе.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за пружање аеродромских услуга може нарочито прихватати и отпремати страну робу и путнике у ваздушном саобраћају, пружати услуге при слијетању и прелјетању страних ваздухоплова, прихватаати, снабђевати и отпремати те ваздухоплове.

Члан 34.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за послове контроле квалитета и квантитета робе у међународном промету врши ту контролу првенствено ради утврђивања да квалитет, квантитет и друга својства робе испуњавају услове из уговора закљученог између купца и продавца робе, а може вршити и прописане или уобичајене дјелатности у вези с том контролом, као што су: контрола паковања и отпремања робе, контрола утовара, истовара, претовара, транспорта и слагања робе у транспортно средство, контрола складишног простора, контрола транспортних средстава, вршење експертиза и др.

Предузеће и друго правно лице које врши контролу квалитета, квантитета и других својстава робе у међународном промету одговорно је за тачност података садржаних у исправи коју је у вршењу те контроле издало кориснику услуге.

Члан 36.

Предузеће и друго правно лице регистровано за пружање научноистраживачких и истраживачко-развојних услуга, односно регистрована научноистраживачка организација може закључивати уговоре са страним лицем за извођење научноистраживачког пројекта или дјела пројекта, за обуку кадрова, обављање консалтинг послова и других сличних услуга у оквиру реализације међународних научноистраживачких пројеката.

Члан 37.

Предузеће и друго правно лице може са страним лицем закључити уговор о заступању страних лица у Републици, уговор о продаји стране робе са консигнационих складишта у земљи и пружању услуга одржавања увезене опреме и трајних добара за личну потрошњу.

Уговори из става 1. овог члана закључују се у писменом облику и евидентирају се у надлежном републичком органу ако су испуњени прописани услови.

Предузеће и друго правно лице из става 1. овог члана — генерални заступник, или консигнатор, дужно је да обезбједи сервис, потрошни материјал, прибор и резервне дијелове за одржавање увезене опреме и трајних добара за личну потрошњу, у складу са прописима о сављању у промет робе на домаћем тржишту, а најмање три године.

Предузеће и друго правно лице из става 4. овог члана може пружање услуга сервисирања повјерити другом предузећу, другом правном лицу или домаћем физичком лицу из члана 4. овог закона.

Предузеће и друго правно лице које се бави пружањем услуга у спољнотрговинском промету може, без уписа у судски регистар за заступање страних лица, заступати страна лица за исте врсте услужних дјелатности које обавља у спољнотрговинском промету.

Ближе услове за обављање послова из става 1. овог члана прописује Влада.

Члан 38.

Робу из слободних царинских продавница може продавати предузеће и друго правно лице које са страним лицем или његовим заступником у Републици за робу која је предмет генералног заступања, има закључен уговор о продаји робе у слободној царинској продавници.

Предузеће и друго правно лице из става 1. овог члана може у слободној царинској продавници, пред стране робе, продавати и робу домаће производње.

Роба из слободних царинских продавница може се продавати страним и домаћим физичким лицима. Влада може одредити робу која се не може продавати у слободним царинским продавницама.

На смјештај робе у слободне царинске продавнице примјењују се прописи о привременом увозу робе.

Члан 39.

Предузеће и друго правно лице може, ради обављања привредних дјелатности у слободној и царинској зони, слободно увозити и извозити робу и услуге у зону и снабђевати превозна средства у међународном саобраћају.

Роба се из слободне и царинске зоне, ради њеног оплемењивања, може привремено уносити слободно, уз посебан царински надзор до враћања оплемењене робе у зону, односно до њеног извоза.

На увоз робе из слободне и царинске зоне односно на извоз робе у слободну и царинску зону примјењују се одредбе члана 10. овог закона.

На привремени извоз у слободну и царинску зону и привремени увоз из слободне и царинске зоне у царинско подручје Републике примјењују се одредбе чл. 44 и 46. овог закона.

Члан 40.

Влада може одредити врсте услуга и услове под којима страна лица могу обављати услужне дјелатности у Републици, а може им ограничити обављање услужних дјелатности ради безбједности земље, заштите живота и здравља људи и животне средине, ради заштите и развоја домаћих услужних капацитета. Поједине услужне дјелатности могу се обављати под условима узајамности.

Страна лица која обављају услужне дјелатности у Републици дужна су да се придржавају домаћих прописа, међународних уговора и професионалних кодекса.

Члан 41.

Страно лице може отворити представништво у Републици у области производње, промета робе и услужних дјелатности, банкарства и осигурања.

Председништво из става 1. овог члана може предузимати претходне и припремне радње у вези са закључивањем уговора, али не може закључивати уговор о спољнотрговинском промету.

Влада прописује ближе услове за отварање и рад представништва страних лица у Републици.

Члан 42.

Страни излагачи могу на међународним сајмовима у Републици продавати своје експонате за динаре до износа трошкова излагања на сајму, царина и других увозних дажбина.

Функционер који руководи републичким органом надлежним за економске односе са иностранством ближе прописује који трошкови се могу плаћати динарима из става 1. овог члана.

VI — ПРИВРЕМЕНИ ИЗВОЗ И УВОЗ

Члан 43.

Ради пружања услуга страним лицима и коришћења услуга страних лица и у другим случајевима кад се роба извози, односно увози са обавезом враћања у одређеном року, у истом или промјењеном стању, роба се може привремено извозити, односно привремено увозити.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, царинарница може одобрити извоз, односно увоз робе добијене прерадом, обрадом или дорадом и прије привременог увоза, односно извоза репродукционог материјала потребног за производњу те робе, осим пољопривредних производа.

Царинарница одобрава привремени увоз и извоз робе из ст. 1. и 2. овог члана на начин, по поступку и под условима прописаним републичким законом и прописима донијетим на основу закона.

Привремено извезена роба мора се вратити у Републику или дефинитивно извести, а привремено увезена роба мора се вратити у иностранство или дефинитивно увести и одаринити по прописима којима се уређује извоз, увоз, царинење те робе, као и рокови привременог извоза и увоза.

Члан 44.

Предузеће и друго правно лице може привремено извозити, односно увозити у закуп опрему ради коришћења у производњи и ради пружања услуга.

Уговор о закупу обавезно садржи рок трајања закупа, а може се предвидјети да по истеку уговорног рока закупца трајно задржи привремено извезену, односно увезену опрему — лизинг.

Уговором о закупу, односно лизингу преноси се право коришћења опреме увезене у закуп уз плаћање накнаде (закупнине), а може се предвидјети и обавеза закуподавца да закупцу обезбједи несметано коришћење, одржавање и техничко-технолошко унапређење опреме, као и замјена увезене опреме новом техничко-технолошки савршеној опремом за вријеме трајања рока закупа.

Царинарница, у складу са прописаним обликом извоза, односно увоза и под условима прописаним републичким законом и прописима донијетим на основу њега, одобрава привремени извоз, односно привремени увоз опреме у закуп, односно лизинг.

Члан 45.

На робу која се привремено извози, односно увози не примјењују се одредбе чл. 12, 48. и 49. овог закона, осим ако овим законом није другачије одређено.

Привремено извезена, односно увезена роба може се употребити само за намјене за које је привремено извезена, односно увезена.

Члан 46.

Предузеће и друго правно лице може да обавља послове оплемењивања робе (прераду, дораду и обраду) страног лица или предузећа које обавља послове реекспорта, односно може дати на оплемењивање робу страном лицу.

Послови из става 1. овог члана могу да се врше у више фаза и да их обавља више предузећа и других правних лица, односно страних лица.

Предузеће и друго правно лице може, на основу одобрења надлежног републичког органа, услугу оплемењивања платити, односно наплатити у роби која је дата на оплемењивање, односно која је оплемењена. На извоз и увоз робе којом се плаћа, односно наплаћује услуга оплемењивања примјењују се прописи којима се уређује извоз, односно увоз те робе.

Члан 47.

Влада одређује врсту и намјену привременог извоза и увоза, рокове привременог извоза и увоза по намјенама, а може одредити која се роба не може привремено извозити и увозити.

VII — ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ИЗВОЗУ И УВОЗУ

Члан 48.

Предузеће и друго правно лице може увозити робу на основу претходно одржаног јавног надметања, прикупљања понуда или непосредне погодбе.

Јавно надметање и прикупљање понуда објављује се у јавном гласилу, а на њему могу да учествују страна и домаћа лица.

Под увозом на основу претходно одржаног јавног надметања подразумијева се и куповина робе на робним берзама.

Влада одређује врсту, вриједност, односно количину робе која се обавезно увози на основу претходно одржаног јавног надметања или на основу извршеног прикупљања понуда одређеног најмањег броја понуђача и прописује поступак јавног надметања и прикупљања понуда.

Члан 49.

Ако је уговором са страним лицем или међународним уговором предвиђено да робу која се извози или увози треба да прате одређена увјерења, односно овјерене исправе за чије издавање законом није одређен други орган, та увјерења, односно исправе издаје, односно овјерава Привредна комора Републике, на начин који утврди својим актом.

Ако прописи земље у којој ће се употребити увјерења, односно исправе из става 1. овог члана предвиђају овјеру тих увјерења, односно исправа од стране државних органа, ту овјеру врши републички орган надлежан за иностране послове.

Влада прописује начин издавања увјерења и овјеравања исправа које прате робу при извозу или увозу, шта се сматра робом домаћег поријекла, у којим случајевима је потребно прибавити увје-

рења о поријеклу робе која се извози или увози и одређује царински или други орган који та увјерења издаје.

Члан 50.

Предузеће и друго правно лице може у оквиру закључених уговора о извозу и увозу извозити и увозити робу ради замјене раније испоручене робе за коју је комисијски утврђено да је неисправна или да не одговара уговореним условима до рока предвиђеног уговором за отклањање недостатака и извозити и увозити робу као накнаду за дугорочну пословну сарадњу када је то предвиђено уговором.

Извоз и увоз робе из става 1. овог члана су слободни.

Члан 51.

Надлежни републички орган може издати одобрење за извоз, односно увоз робе ради замјене због различитих транспортних паритета, ако је закључен уговор са страним лицем и ако се тиме смањују транспортни трошкови за домаће предузеће, односно друго правно лице.

Надлежни републички орган може издати одобрење за извоз, односно увоз ради замјене старе увезене опреме техничко-технолошки савршенијом опремом, ако је таква могућност предвиђена уговором о куповини опреме која се замјењује новом.

Роба из ст. 1. и 2. овог члана извози се и увози у складу са прописаним облицима извоза и увоза.

Члан 52.

Предузеће, друго правно лице и домаће физичко лице из члана 4. овог закона може, у вези са вршењем своје дјелатности, извозити робу и услуге без наплате противвриједности и увозити робу и услуге без плаћања противвриједности ради рекламирања, испуњења обавеза из уговора, ако се ради о узорку, пројекту и другој техничкој документацији који прате извезену, односно увезену робу или служе за учешће на међународним јавним надметањима, ако опрема своја представништва у иностранству, ако шаље или прима робу у хуманитарне, научно-просвјетне, културне, здравствене и социјалне сврхе, ако шаље или прима робу као помоћ ради отклањања последица елементарних непогода, еколошког удела и других облика више силе, односно кад постоји узајамност са односном земљом или ако је то предвиђено међународним уговорима.

Предузеће и друго правно лице уписано у судски регистар за заступање страних лица може примати алате, мјерне инструменте и уређаје, сервисна возила и опрему које му шаље страно лице са којим је закључило уговор о заступању, држању кон consignационог складишта и вршењу сервисних услуга у оквиру закљученог уговора.

Правна и физичка лица могу слати и примати робу и примати и пружати услуге у хуманитарне, научно-просвјетне, културне, здравствене, еколошке, социјалне, спортске, вјерске и друге некомерцијалне сврхе.

Представништва страних лица и друге стране организације у земљи могу увозити основна средства и потрошну робу који су неопходни за њихов рад.

Извоз и увоз, односно примање и слање робе и примање и пружање услуга из ст. 1. до 4. овог члана врши се слободно. За извоз робе без наплате противвриједности, предузеће подноси надлежној царинарници одлуку овлашћеног лица.

Изузетно од одредаба ст. 1. до 4. овог члана, могу се извозити и увозити и друга роба и услуге без наплате и плаћања противвриједности на основу одобрења надлежног републичког органа.

Надлежној царинарници, уз царинску декларацију, подноси се доказ о извозу без наплате, односно увозу без плаћања противвриједности.

VIII — ПРИБАВЉАЊЕ И УСТУПАЊЕ ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ И ЗНАЊА И ИСКУСТВА (KNOW-HOW)

Члан 53.

Предузеће и друго правно лице може прибављати од страног лица, односно уступити страном лицу право индустријске својине и знања и искуство.

Члан 54.

Прибављање и уступање права индустријске својине и знања и искуства између предузећа, других правних лица и страних лица врши се на основу уговора, који се закључује у писменом облику. Уговором се могу прибављати сва права индустријске својине или дио тих права.

Уговор из става 1. овог члана и његове измјене и допуне пријављују се надлежном републичком органу у року од 30 дана од дана његовог потписивања и сматра се пуноважним даном уписа у регистар који води надлежни орган.

Надлежни републички орган уписује уговор из става 1. овог члана у регистар ако утврди да је уговор закључен у складу са овим законом.

Надлежни републички орган дужан је да о поднијетом захтјеву донесе рјешење најкасније у року од 30 дана од дана поднијетог захтјева. Против тог рјешења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Ако надлежни републички орган не донесе рјешење у року из става 4. овог члана сматра се да је уговор из става 1. овог члана пуноважан.

Члан 55.

Уговор о прибављању патента и знања и искуства мора да садржи:

1. обавезу даваоца патента и знања и искуства да ће се примјеном патента, односно знања и искуства произвести роба уговореног квалитета, као и обавезу да се за вријеме важења уговора примаоцу стављају на располагање побољшања на патенту и знању и искуству;

2. обавезу даваоца патента и знања и искуства да њихово коришћење не утиче штетно на живот и здравље људи, односно ствари и животну средину;

3. клаузулу да се стављањем у промет производа произведених по прибављеном патенту и знању и искуству не повређују права трећих лица или обавезу даваоца да ће предузећу, другом правном лицу и трећем лицу надокнадити штету насталу у случају повређивања права трећег лица.

Члан 56.

Уговором о прибављању патента и знања и искуства не може се предвидјети забрана да:

1. предузеће и друго правно лице примјењује, унапређује, допуњује и даље развија прибављени патент и знање и искуство и да у своје име заштићује иновације до којих је дошло сопственим истраживањем;

2. предузеће и друго правно лице самостално одлучује о набавци или коришћењу сировина, ре-

продукционог материјала, резервних дијелова и опреме;

3. предузеће и друго правно лице извози производе и услуге у одређене земље, осим у земље у којима давалац патента и знања и искуства има или је дао искључиво право производње, односно вршења услуга за исте производе и услуге;

4. патент, знање и искуство, чији је рок важности истекао за вријеме важења уговора, користи и послјије престанка уговора, односно обавеза предузећа и другог правног лица да плаћа накнаду за коришћење патента и знања и искуства послјије престанка уговора.

Члан 57.

Прије одлучивања о захтјеву за упис у регистар уговора о прибављању права индустријске својине и знања и искуства надлежни републички орган прибавља:

1. мишљење републичке организације за стандардизацију да стандарди производа који ће се производити по прибављеном праву на патент и знање и искуство нису у супротности са домаћим стандардима, унификацијом и типизацијом, осим ако су производи намјењени извозу;

2. потврду републичке организације за патенте о томе да ли је и на који начин односно право заштићено;

3. акт републичког органа надлежног за послове рада, здравства и социјалне политике о пуштању у промет лијекова, односно републичког органа надлежног за послове пољопривреде — за средства за заштиту биља, ако је уговорена производња тих производа.

IX — ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ

Члан 58.

Ако настану поремећаји у спољнотрговинској размјени и платном билансу, Влада ће предузети мјере за отклањања тих поремећаја.

Члан 59.

Ако се услед непредвиђених околности у кратком временском периоду знатно повећа увоз одређене робе или се увоз те робе врши под условима који доводе до поремећаја на домаћем тржишту и наносе, или пријете да нанесу знатну штету домаћој производњи сличне робе, Влада привремено предузима мјере за отклањање насталих поремећаја и штета. Те мјере се примјењују за вријеме неопходно за спречавање или отклањање штете, односно поремећаја.

Приједлог за доношење мјера из става 1. овог члана могу поднијети и надлежни републички орган, републички орган надлежан за послове трговине, Привредна комора Републике, као и заинтересована предузећа и правна лица са подацима о стварној штети која је настала или може настати и о узрочно-посљедиочној вези између увоза у одређеним околностима и штете.

Прије предузимања мјера из става 1. овог члана, Влада обавјештава стране уговорнице ГАТТ-а, с тим што ће се странама које имају посебан интерес као извознице производа, пружити могућност за консултације. У хитним случајевима, када би свако одлагање примјене мјера довело до тешко отклоњиве штете, Влада предузима мјере и прије консултација, с тим да се оне обаве у најкраћем могућем року по предузимању мјера.

Ради спречавања поремећаја у снабдијевању прехранбеним производима и другим стратешким производима као и ради заштите исцрпљивих при-

родних извора. Влада може предузети мјере привременог ограничавања или забране извоза тих производа.

Члан 60.

Ако се у посебно спроведеном поступку утврди да увоз проузрокује штету или постоји опасност од настанка штете за домаћу производњу (дампинг) надлежни републички орган прописује антидампиншку дажбину.

Сматра се да постоји дампинг када се нека роба увози по цијени која је нижа од њене нормалне вриједности при чему изазива или пријети да изазове озбиљну штету постојећој производњи или ако би такав увоз знатно успорио освајање одређене домаће производње.

Антидампиншка дажбина не може бити већа од марже дампинга и остаје на снази у висини и за вријеме које је неопходно да се неутралише дампинг.

Приједлог за покретање антидампиншког поступка подноси заинтересована предузећа и друга правна лица преко Привредне коморе Републике. Приједлог мора да садржи доказе о постојању дампинга, штетних посљедица и узрочне везе из међу увоза који је предмет дампинга и настале или могуће штете.

Надлежни републички орган разматра приједлог из става 4. овог члана који достави Привредна комора, спроводи поступак сходно одредбама закона којим је прихваћен Кодекс о антидампингу ГАТТ-а и уводи антидампиншку дажбину и о томе обавјештава Републичку управу царина.

Против одлуке из става 5. овог члана може се покренути управни спор код Врховног суда Републике.

Ако субвенција или премија која се директно или индиректно одобрава у земљи порјекла или извоза одређеног производа, изазива или пријети да изазове озбиљну штету домаћој производњи или да знатно успори оснивање и развој нове домаће производње, надлежни републички орган може по посебно спроведеном поступку прописати компензаторну царину до износа субвенције или премије.

Примјену мјера из овог члана прописује Влада.

X — УНАПРЕЂЕЊЕ ИЗВОЗА РОБЕ И УСЛУГА

Члан 61.

Извоз робе и услуга и остваривање девизног прилива, пружање услуга домаћим и страним лицима у међународном саобраћају (међународни транспорт робе и путника и поштанско-телефонско-телеграфске и друге телекомуникационе услуге) подстицху се: политиком реалног курса динара, развојном политиком, кредитно-монетарном политиком, системом и механизмом повраћаја пореских, царинских и других дажбина, повраћајем дјела возарине на иностраној релацији и другим мјерама економске политике.

Мјерама из става 1. овог члана додатно ће се подстицати извоз пољопривредних производа и производа прехрамбене индустрије, у складу са извршењем програма извоза које доносе произвођачи и извозници за поједине групе тих производа. Програме одобрава Влада на приједлог републичког органа надлежног за послове пољопривреде.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, додатно ће се подстицати извоз оних производа који је у дужем периоду ограничен страним увозним баријерама за те производе и извоз научноистраживачких услуга, зависно од остваривања платног биланса и у складу са циљевима развоја.

Влада прописује повраћај царинских, пореских и других дажбина и друге мјере из ст. 1. до 3. овог члана, као и висину и начин исплате додатног подстицаја извоза по програмима из става 2. овог члана.

Права из става 1. овог члана односе се и на наплате потраживања преко контокорентних или девизних рачуна у иностранству.

Члан 62.

Средства за повраћај пореских, царинских и других увозних дажбина и за општу привредну пропаганду и општу туристичко-информативну дјелатност према иностранству, за примјену других мјера из члана 61. овог закона, утврђују се у републичком буџету у оквиру средстава надлежног републичког органа. Износ потребних средстава утврђује се актом о девизној политици за сваку календарску годину.

Надлежни републички орган преносиће током године средства намјењена за општу привредну пропаганду према иностранству Привредној комори Републике, у складу са динамиком остваривања програма који се утврђује у Привредној комори Републике.

Средства за општу туристичко-информативну дјелатност према иностранству користе се према програму који утврђује Влада.

Члан 63.

Основица за обрачун повраћаја пореских, царинских и других дажбина одређује се примјеном средњих курсева страних валута утврђених на Међубанкарској берзи девизног тржишта на дан обрачуна.

Повраћај пореских, царинских и других дажбина за робу која се извози на кредит врши се по извршеном извозу.

XI — ОБАВЉАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 64.

Под обављањем привредних дјелатности у иностранству, у смислу овог закона, подразумјева се обављање производних, трговинских, услужних, научноистраживачких и истраживачко-развојних дјелатности, банкарских и других финансијских послова и послова осигурања и реосигурања, у складу са прописима земље у којој се те дјелатности, односно послови обављају.

Предузећа, друга правна лица, осигуравајуће и реосигуравајуће организације који обављају привредне дјелатности у иностранству уписују се у регистар који води надлежни републички орган.

О захтјеву за упис у регистар надлежни републички орган дужан је да донесе рјешење у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

Против рјешења из става 3. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема тог рјешења. Рјешење Владе је коначно и против њега се не може водити управни спор.

Члан 65.

Предузеће, друго правно лице, банка и друга организација из члана 64. став 2. овог закона (у даљем тексту: оснивач) може у иностранству основати предузеће и други облик организовања за обављање привредних дјелатности у иностранству који за своје обавезе одговарају до висине уложених средстава.

Члан 66.

Оснивач може одлучити да предузеће које је основано у иностранству оснује друго предузеће у иностранству; да приступи као оснивач предузећу које је основало друго предузеће; да откупи оснивачки улог страног лица, односно домаћег лица у предузећу у иностранству и да повећа свој оснивачки улог у предузећу у иностранству, о чему је дужан да, у року од 30 дана од дана извршене промјене, обавјести републичко министарство ради уписа у регистар.

Оснивач може одлучити да предузеће које је основао у иностранству отвори представништво или оснује пословну јединицу у тој или другој земљи, који чине саставни дио предузећа, односно другог правног лица које их је отворило, односно основало, о чему је дужан да, у року од 30 дана од дана отварања, односно оснивања, обавјести надлежни орган ради уписа у регистар.

Предузеће које је основано у иностранству по одредбама овог закона може оснивати предузећа, отварати представништва и улагати средства у Републици.

Члан 67.

За оснивање предузећа у иностранству, повећање оснивачког улога и друге случајеве из члана 66. став 1. овог закона, оснивач може користити:

1. добит остварену пословањем предузећа у иностранству;

2. ствари и права изражене у новцу.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана, оснивач који први пут оснива предузеће у иностранству може користити и девизе купљене на девизном тржишту у складу са републичким законом који уређује девизно пословање.

Члан 68.

За оснивање предузећа у иностранству оснивач је дужан да надлежном републичком органу достави захтјев који садржи: назив оснивача, фирму, сједиште и предмет пословања предузећа у иностранству, износ и извор средстава оснивачког улога предузећа по оснивачима, податке о лицу које је одговорно за пословање предузећа у иностранству и његова овлашћења.

Уз захтјев из става 1. овог члана оснивач је дужан да приложи: писмену изјаву да ће обезбједити правну заштиту уложених средстава у складу са прописима земље у којој се оснива предузеће; писмену изјаву да ће за обавезе предузећа у иностранству оснивач одговарати до висине уложених средстава, као и писмену изјаву да ће обезбједити уобичајену контролу финансијског пословања предузећа у иностранству.

Члан 69.

Оснивач је дужан да у року од годину дана од дана достављања рјешења о упису у регистар из члана 64. овог закона достави надлежном републичком органу извод из регистра да је предузеће у иностранству регистровано у складу са рјешењем, као и статут, уговор или други акт на основу кога предузеће послује.

Ако оснивач не испуни преузете обавезе из члана 68. став 2. овог закона и не достави доказе из става 1. овог члана надлежни републички орган доноси рјешење о брисању предузећа из регистра.

У случају из става 2. овог члана оснивач је дужан, у року од 30 дана од дана пријема рјешења о брисању предузећа из регистра, да врати средства у Републику која је изнио из Републике ради оснивања предузећа у иностранству.

Оснивач је дужан да о свим статусним промјенама предузећа у иностранству обавијести надлежни републички орган, ради евидентирања, у року од 30 дана од дана извршене измјене.

Члан 70.

Оснивач може основати предузеће у иностранству за холдинг пословање ако испуњава услове из члана 68. овог закона и ако у том предузећу располаже са више од 50% удјела у оснивачком улогу.

Под холдинг пословањем, у смислу овог закона, подразумјева се оснивање и финансирање других предузећа и управљање другим предузећима у иностранству.

Члан 71.

Оснивач холдинг предузећа може одлучити да то предузеће оснује у истој или другој земљи другог предузеће, ако оснивач испуњава услове из члана 68. овог закона и ако холдинг предузеће располаже са више од 50% улога у предузећу које оснива.

Члан 72.

Резултате пословања предузећа у иностранству оснивач утврђује по годишњем обрачуна за календарску годину, као пословну годину, ако прописима земље у којој је предузеће основано није другачије одређено, о чему оснивач доставља одговарајући доказ.

Оснивач је дужан да годишњи обрачун предузећа у иностранству достави служби надлежној за платни промет и финансијски надзор, најкасније у року од 30 дана од дана када је годишњи обрачун прихваћен у земљи у којој је предузеће основано.

Ако предузеће у иностранству није обавезно да доставља годишњи обрачун на контролу у земљи у којој је основано, оснивач је дужан да тај годишњи обрачун достави служби надлежној за платни промет и финансијски надзор најкасније у року од 30 дана од дана достављања годишњег обрачуна.

Члан 73.

Добит коју оснивач оствари у предузећу основаном у иностранству утврђује се годишњим обрачуном по прописима земље у којој је предузеће основано, а по измирењу обавеза предвиђених тим прописима.

Добит из става 1. овог члана оснивач може користити у иностранству за:

1. повећање оснивачког улога у предузећу у иностранству у коме је добит остварена или у другом предузећу које је основано у иностранству, у складу са овим законом;

2. накнаду умањеног оснивачког улога насталог услед губитка у пословању исказаног у годишњем обрачуна другог предузећа у иностранству.

3. оснивање нових предузећа и за откупљивање оснивачког улога других предузећа у иностранству, у складу са одредбама овог закона;

4. давање кредита предузећу у иностранству у коме је добит остварена или другом предузећу у иностранству за потребе његовог пословања;

5. улагање у предузеће на основу уговора о улагању.

Добит која се по прописима стране земље не може трансферисати, односно која се остварује у нетрансферабилној валути, може се унијети у роби, у складу са прописима којима се уређује увоз те робе или користити за намјене из става 2. овог члана.

Оснивач је дужан да о коришћењу добити и уношењу добити обавијести Народну банку Републике у року од 60 дана од дана достављања годишњег обрачуна, односно 15 дана по уношењу добити.

Оснивач је дужан да добит коју не искористи за намјене из става 2. овог члана унесе у земљу у року који не може бити дужи од 90 дана од дана обавезе достављања обрачуна служби надлежној за платни промет и финансијски надзор, односно у року који не може бити дужи од 90 дана од дана када је овлашћена организација у иностранству извршила контролу годишњег обрачуна, ако је прописима те земље утврђено да се добит може трансферисати послје извршене контроле годишњег обрачуна.

Члан 74.

Ако предузеће у иностранству искаже губитак по годишњем обрачуна, по прописима земље у којој је основано, тај губитак покрива сагласно прописима те земље.

Члан 75.

Предузеће у иностранству може престати са радом по одлуци оснивача, у случајевима предвиђеним овим законом и по прописима земље у којој је основано.

У случајевима из става 1. овог члана, оснивач је дужан да обавијести надлежни републички орган ради брисања предузећа из регистра.

Надлежни републички орган ће донијети рјешење о брисању предузећа из регистра и ако:

1. се прописима стране земље трајно укине могућност за трансфер добити;

2. предузеће не врши трансфер добити у земљу у периоду дужем од двије године без прибављеног одобрења Народне банке Републике.

У случајевима из ст. 1. и 3. овог члана оснивач је дужан да покрене поступак ликвидације предузећа у иностранству у року од 30 дана од дана добијања рјешења и да о томе поднесе доказ надлежном републичком органу у наредном року од 30 дана.

Члан 76.

По окончању поступка ликвидације предузећа у иностранству, а најкасније у року од 90 дана од дана прихватања ликвидационог биланса, оснивач је дужан да унесе, односно увезе преостала средства и права ликвидираних предузећа у иностранству.

Средства из става 1. овог члана могу се слободно увозити ако су купљена у иностранству, односно ако их је предузеће које је ликвидирано користило.

Средства страног поријекла могу се увозити и у случају смањеног обима пословања предузећа у иностранству на основу одобрења надлежног републичког органа.

Члан 77.

Оснивач може одлучити да пословање предузећа у иностранству мирује ако предузеће привремено не може да обавља своју дјелатност, о чему је дужан да у року од 30 дана од дана почетка мировања пословања предузећа обавијести надлежни републички орган ради евидентирања.

Члан 78.

Оснивач може отворити представништво и основати пословну јединицу (продавницу, сервис, консигнацију, градилиште и сл.), као и други об-

лик обављања привредне дјелатности у иностранству.

У случају из става 1. овог члана оснивач је дужан да достави надлежном републичком органу обавјештење које садржи: назив оснивача, фирму, сједиште и предмет дјелатности представништва, односно пословне јединице, податке о лицу које ће обављати послове и задатке у представништву, као и податке о лицу одговорном за рад пословне јединице и његова овлашћења.

Представништво, пословна јединица и други облик обављања привредних дјелатности у иностранству саставни су дио предузећа које их је основало, немају статус правног лица, обављају послове по налогу оснивача и подносе оснивачу извјештај о раду.

Привредна комора Републике може отворати своја представништва у иностранству.

У иностранству се могу отворати представништва ради обављања информативно-пропагандне и туристичке дјелатности.

Члан 79.

Надлежни републички орган ће донијети рјешење о брисању представништва, односно пословне јединице из регистра ако:

1. представништво, односно пословна јединица мора престати са радом по процисима земље у којој је отворено, односно основано;
2. по одлуци оснивача.

Члан 80.

Предузеће и друго правно лице може страном лицу повјерити послове заступања, продаје робе са консигнационог складишта и обављање сервисне службе у иностранству о чему закључује уговор у писменом облику.

Предузеће и друго правно лице може улагати у страну предузеће новац, ствари и права на основу уговора који се закључује у писменом облику.

Предузеће и друго правно лице је дужно да, у року од 30 дана од дана закључивања уговора из ст. 1. и 2. овог члана, односно његових измјена и допуна, обавијести надлежни републички орган ради евидентирања.

Члан 81.

Одредбе овог закона које се односе на упис предузећа у иностранству у регистар, на престанак рада предузећа основаног у иностранству и повлачење средстава домаћих предузећа и других правних лица из предузећа у иностранству, сходно се примјењују и на престанак уговора о улагању и повлачењу средстава по том основу.

Члан 82.

Одредбе чл. 66. до 81. овог закона које се односе на обављање привредних дјелатности оснивањем предузећа, представништва и пословних јединица у иностранству, сходно се примјењују и на обављање банкарских, других финансијских, осигуравајућих и реосигуравајућих послова у иностранству, ако републичким законом није друкчије одређено.

XII — ЧУВАЊЕ УГЛЕДА У СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 83.

Предузеће и друго правно лице и запослени у том предузећу, односно у другом правном лицу

дужни су да у спољнотрговинском пословању чувају углед предузећа, другог правног лица и земље у иностранству.

Повредом угледа сматра се поступање противно добрим пословним обичајима, пословном моралу и супротно донијетим узансама, као и наносење штете другим предузећима и другим правним лицима нелојалном утакмицом.

Члан 84.

Нелојална утакмица, у смислу овог закона, постоји нарочито ако:

1. предузеће и друго правно лице уговара извоз робе и услуга по нижој цијени од цијене коју је друго предузеће и друго правно лице већ уговорило за извоз такве робе и услуга и тиме нанесе штету том предузећу, односно другом правном лицу;

2. предузеће и друго правно лице предузима радње усмјерене на раскидање уговора о спољнотрговинском послу закљученом између другог предузећа, односно другог правног лица и страног лица или ради спречавања, односно отежавања закључивања таквог посла;

3. предузеће и друго правно лице у обављању спољнотрговинског промета неовлашћено употреби име, фирму, жиг, ознаку или друго спољно обиљежје другог предузећа, односно другог правног лица и тиме створи или може створити забуну на штету тог предузећа, односно другог правног лица;

4. предузеће и друго правно лице у спољнотрговинском пословању даје податке о другом предузећу, односно другом правном лицу који могу бити штетни по углед или пословање тог предузећа, односно другог правног лица;

5. предузеће и друго правно лице даје нетачне податке о послу спољнотрговинског промета другом предузећу, односно другом правном лицу за чији рачун врши тај посао;

6. предузеће, друго правно лице, банка и организација за осигурање на рачун другог предузећа, другог правног лица, банке и организације за осигурање обезбиједи повољнији положај у обављању привредних дјелатности у иностранству и тиме нанесе штету том предузећу, другом правном лицу, банци и организацији за осигурање.

XIII — КОНТРОЛА СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПОСЛОВАЊА

Члан 85.

Контролу спољнотрговинског пословања врше служба надлежна за платни промет и финансијски надзор, Народна банка Републике и царински органи у оквиру овлашћења утврђених републичким законом, о чему достављају извјештај надлежном републичком органу.

Инспекцијски надзор спољнотрговинског пословања врше републички тржишни инспектори и републички девизни инспектори.

Члан 86.

Царински органи, приликом царинења робе, врше контролу да ли стварно стање робе која се извози или увози одговара прописаном облику извоза и увоза и да ли постоји атест за робу која подлијеже обавезном атестирању. У вршењу те контроле примјењују се прописи којима се уређује вршење контроле при царинењу робе.

Царински органи могу оцаринити робу која се извози, односно увози на основу контингентата и робу која се може извести и увести на основу доз-

воле на основу утврђеног права на увоз, односно извоз, што се доказује потврдом банке из члана 13. став 4. овог закона.

XIV — ПРАВА ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

Члан 87.

Домаће физичко лице из члана 4. овог закона може, у складу са прописаним облицима извоза и увоза у оквиру регистроване дјелатности, обављати спољнотрговинско пословање за своје потребе (извоз сопствених производа и услуга, увоз за сопствену производњу и услуге, кооперација, инвестициони радови и др.).

Домаће физичко лице које обавља другу дјелатност или услугу као своју професионалну дјелатност или услугу (адвокати, љекари, стоматолози, сликари, естрадни умјетници и др.), може за обављање своје дјелатности, односно услуге увозити, у складу са прописаним облицима увоза, средства за рад, животиње, репродукциони материјал и резервне дијелове, амбалажу, потрошни и рекламни материјал.

Члан 88.

Домаћа и страна физичка лица могу слободно уносити и примати из иностранства, односно износити и слати у иностранство предмете личног пртљага, предмете за личне потребе и потребе чланова породице (лијекови и медицинска помагала, предмети за потребе образовања и разоноду), предмете за потребе њиховог домаћинства укључујући и ново путничко моторно возило, резервне дијелове, као и животиње, у количинама које нису намијењене препродаји. Предмети наслеђени у иностранству могу се слободно уносити, а износити под условима узајамности. Предмети предвиђени међудржавним уговорима могу се слободно уносити и износити у складу са тим уговорима.

Оружје и муниција, експлозив и репродукциони материјал за производњу експлозива, као и спортско и ловачко оружје и муниција, не сматрају се предметима у смислу става 1. овог члана.

Домаћа и страна физичка лица изношење и слање робе, односно предмета који имају историјску, умјетничку и културну вриједност, као и заштићених покретних природних добара, врше на основу дозволе надлежног републичког органа који ту дозволу издаје по прибављеном мишљењу републичких органа надлежних за послове животне средине, науке, технологије и развоја и просвјете и културе, односно републичке организације.

Члан 89.

Домаћа физичка лица која су на привременом раду у иностранству провела најмање двије године непрекидно, односно боравила најмање четири године по било ком основу, као и страна физичка лица која су добила републичко држављанство и страни држављани који су добили азил, односно одобрење за стално настањење у Републици могу, у року од годину дана од дана повратка из иностранства, дана добијања републичког држављанства, односно азила или одобрења за стално настањење у Републици слободно увозити робу из члана 88. овог закона, укључујући и шовила и моторна возила која нису старија од четири године, а која служе корисницима увоза као путничко возило, односно за обављање њихове дјелатности. Ова возила не могу се отуђити у року од двије године од дана увоза.

Члан 90.

Под спољнотрговинским прометом, у смислу овог закона, не сматра се пружање услуга домаћих физичких лица страним лицима у Републици.

Члан 91.

Домаћа и страна физичка лица која долазе на привремени боравак у Републику, односно одлазе на привремени боравак у иностранство, могу привремено унијети или примити из иностранства, односно привремено изнијети или послати у иностранство предмете који су им потребни за вријеме привременог боравка у Републици, односно у иностранству.

Привремено унесени, односно изнесени предмети из става 1. овог члана могу се употријебити само за намјене због којих су привремено унесени, односно изнесени.

Лица из става 1. овог члана дужна су да, по истеку одређеног рока, привремено унесене, односно изнесене предмете врате у земљу, односно иностранство.

Под условима прописаним републичким законом и прописима донесеним на основу тог закона, царинарница одобрава привремено уношење, односно изношење предмета из ст. 1. до 3. овог члана.

Влада организује врсту и намјене привременог извоза и увоза и рокове привременог извоза и увоза по намјенама од стране физичких лица, а може одредити која се роба не може привремено извозити и увозити.

Члан 92.

Страна физичка лица са привременим боравком у Републици дужим од двије године, која су привремено увозила путничко моторно возило и које су користила у Републици најмање годину дана, могу прије повратка у иностранство отуђити то возило, уз плаћање царине и других увозних дажбина.

XV — ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЈЕЊУЈУ У УСЛОВИМА МЕЂУНАРОДНИХ САНКЦИЈА

Члан 93.

Предузећа и друга правна лица регистрована за обављање послова спољнотрговинског промета и домаћа физичка лица из члана 4. овог закона дужна су да поднесу пријаву о закљученом спољнотрговинском послу, о раскиду закљученог спољнотрговинског посла или другом начину престанка спољнотрговинског посла (у даљем тексту: пријава).

Пријава се подноси Народној банци Републике у року од 15 дана од дана закључења спољнотрговинског посла, односно од дана издавања одобрења или евидентирања закљученог уговора у надлежном републичком органу.

Пријаве ће се прихватити и у случају кад је поднијета послуже рок из става 1. овог члана. У том случају Народна банка Републике подноси пријаву за покретање поступка за прекршај.

Пријава се неће прихватити ако се из података у пријави и приложене документације утврди да закључени спољнотрговински посао није у складу са прописима.

Рјешење о одбијању пријаве је коначно.

Ако се послуже прихватања пријаве измјени страни саговорач, лица из става 1. овог члана дужна су да ту измјену пријаве Народној банци у року од 15 дана од дана закључења уговора о измјени.

Обавеза подношења пријаве не односи се на спољнотрговинске послове које утврди Влада.

Прихватање пријаве не ослобађа лица из става 1. овог члана од одговорности ако се накнадно утврди да је повријеђен пропис.

Члан 94.

Пријаве о закљученом спољнотрговинском послу и пријаве о раскиду или другом начину престанка спољнотрговинског посла у области наоружања и војне опреме подносе се Народној банци Републике на начин прописан овим законом.

Члан 95.

Народна банка води евиденцију о коришћењу контингента на основу поднијетих пријава из члана 93. овог закона и о томе подноси извјештај републичком органу надлежном за економске односе са иностранством.

Члан 96.

Функционер који руководи републичким органом надлежним за економске односе са иностранством, по претходно прибављеном мишљењу Народне банке Републике, доноси прописе о начину подношења пријаве из чл. 93. и 94. овог Закона, о врати података које пријава садржи и о броју примјерака пријаве која се подноси.

XVI — КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 97.

Новчаном казном од 3.000.000 до 10.000.000 динара казниће се за привредни преступ предузеће или друго правно лице:

1. ако без уписа у одговарајући регистар обавља спољнотрговинско пословање, осим ако овим законом није друкчије прописано (члан 5);

2. ако обавља послове спољнотрговинског промета за чије извршење није добило одобрење од надлежног републичког органа (члан 9);

3. ако закључи уговор о увозу или привременом увозу робе која не испуњава услове за ставаљање у промет, односно за употребу те робе на домаћем тржишту, односно ако закључи уговор о увозу услуга који није у складу са домаћим прописима и међународним конвенцијама, или робе чији је пласман забрањен у земљи поријекла, односно ако увози опрему и трајна добра за личну потрошњу, а у земљи није обезбиједило резервне дијелове, потрошни материјал и прибор за њихово одржавање у прописаном року (члан 10);

4. ако се не придржава прописаног облика извоза или увоза за робу коју извози или увози којим је роба разврстана на поједине облике извоза и увоза или ако увезе опасне отпадне материје (члан 12. ст. 4. и 5);

5. ако не увезе робу по основу преузете обавезе извоза у року предвиђеном одобрењем надлежног републичког органа (члан 15);

6. ако без одобрења надлежног републичког органа са страним лицем закључи уговор о дугорочној производној кооперацији, односно ако најкасније до 31. марта наредне године не изврши пребијање дуговања и потраживања међусобних испорука по том уговору за претходну годину (члан 17. ст. 1. и 2);

7. ако без одобрења надлежног републичког органа врши компензационе послове или купује робу у иностранству ради продаје у иностранству, од-

носно купљену и увезену или привремено увезену робу поново извезе (члан 18. и 19);

8. ако извођење инвестиционих радова, односно извођење појединих радова на инвестиционом објекту у земљи уступи страном извођачу без претходно одржаног јавног надметања, односно прикупљања понуда одређеног најмањег броја понуђача, или ако те радове уступи без претходно утврђених услова прописаних овим законом (члан 25. и 26);

9. ако користи услуге страног лица чије је коришћење ограничено прописом (члан 40. став 1);

10. ако без одобрења надлежног републичког органа услугу оплемењивања плати, односно наплати у роби (члан 46. став 3);

11. ако увози робу без претходно одржаног јавног надметања или без претходног прикупљања понуда одређеног најмањег броја понуђача, а јавно надметање, односно прикупљање понуда је прописано, или ако на јавном надметању, односно прикупљању понуда не омогући учешће домаћим произвођачима робе која се намјерава набавити у иностранству или се приликом избора понуђача не придржава услова предвиђених овим законом (члан 48);

12. ако се приликом извоза и увоза робе и услуга не придржава привремених мјера донијетих ради отклањања насталих поремећаја у спољнотрговинској размјени и платном билансу и штета на домаћем тржишту (члан 58, 59. и 60);

13. ако у иностранству оснује предузеће и други облик организовања за обављање привредних дјелатности који за своје обавезе одговара преко висине уложених средстава или ако за оснивање предузећа у иностранству и повећања оснивачког улога и друге случајеве из члана 66. став 1. овог закона користи средства која нису предвиђена овим законом (члан 65. и 67);

14. ако у прописаном року од пријема рјешења о брисању предузећа из регистра не врати средства која је изнио из Републике ради оснивања предузећа у иностранству (члан 69. став 3);

15. ако у прописаном року не унесе добит у земљу (члан 73. став 5);

16. ако након престанка предузећа у иностранству о томе не обавијести надлежни републички орган или ако у прописаном року не покрене поступак ликвидације предузећа у иностранству и о томе не поднесе доказ надлежном републичком органу или ако у року од 90 дана од дана прихватања ликвидационог биланса преостала средства и права ликвидираних предузећа не унесе, односно не увезе у земљу, или средства предузећа у иностранству која су купљена у иностранству не увезе у земљу, или ако их увезе без одобрења надлежног републичког органа (члан 75. и 76);

17. ако у вршењу спољнотрговинског пословања изврши дјело непојалне утакмице предвиђене овим законом (члан 84);

18. ако не поднесе пријаву о закљученом спољнотрговинском послу, пријаву о раскиду, односно другим начину престанка спољнотрговинског посла (члан 93. и 94);

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у предузећу, односно другом правном лицу новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара.

За радњу из става 1. тачка 17. овог члана, предузећу или другом правном лицу ће се уз казну изрећи и заштитна мјера забране обављања спољнотрговинског пословања у трајању од шест мјесеци до десет година.

За радњу из става 1. тачка 17. овог члана, одговорном лицу ће се изрећи уз казну и заштитна мје-

ра забране вршења спољнотрговинског пословања у трајању од шест мјесеци до десет година.

За радњу из става 1. тач. 2, 5, 6, 7, 10. и 16. овог члана, казниће се за привредни преступ и одговорно лице у државном органу новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара.

Члан 98.

Новчаном казном од 3.000.000 до 10.000.000 динара казниће се за привредни преступ страном правно лице ако врши услуге у земљи противно условима прописаним овим законом или прописима донесеним на основу њега или отвори у земљи представништво противно условима прописаним овим законом или прописима донесеним на основу њега или страни излагач ако своје експонате продаје за динаре преко вриједности која је потребна за плаћање трошкова излагања на сајму, царина и других увозних дажбина (члан 40, 41. и 42).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ новчаном казном од 1.000.000 до 3.000.000 динара и одговорно лице субјекта из става 1. овог члана.

Члан 99.

За привредне преступе из члана 94. овог закона поред новчане казне може се изрећи и заштитна мјера забране предузећу и другом правном лицу да обављају спољнотрговинско пословање у трајању од шест мјесеци до десет година.

Члан 100.

За привредне преступе из чл. 97. и 98. овог закона поред новчане казне изрећи ће се и заштитна мјера одузимања предмета који су били намјенени за извршење привредног преступа или који су настали извршењем привредног преступа.

2. Прекршај

Члан 101.

Новчаном казном од 1.000.000 до 1.800.000 динара казниће се за прекршај предузеће, односно друго правно лице:

1. ако уговор о извођењу инвестиционих радова у иностранству, односно у земљи и њихове измјене и допуне или уговор о заступању страних лица његове измјене и допуне, или уговор о прибављању или уступању права индустријске својине и знања и искуства (know-how) и њихове измјене и допуне, не закључи у писменом облику или их не пријави у прописаном року надлежном републичком органу (члан 27. члан 37. став 2. и члан 54. ст. 1. и 2);

2. ако прекорачи прописани рок за враћање привремено извезене, односно увезене робе или ако привремено увезе робу у закуп без одобрења привременог увоза од стране царинских органа или ако привремено извезену или увезену робу употреби за друге намјене а не за намјене због којих је привремено извезена, односно увезена или ако привремено увезену робу отуђи или ако пријави враћање у иностранство привремено увезене робе или омогући њено пријављивање, а прегледом робе се утврди да робе нема или је она у мањој количини од пријављене (члан 43. ст. 2, 3. и 4. члан 44. и члан 45. став 2);

3. ако противно овом закону извози или увози робу без прибављеног одређеног увјерења, односно одређене ојверене исправе која се у прописаним случајевима мора прибавити (члан 49);

4. ако служби надлежној за платни промет и финансијски надзор не достави годишњи обрачун предузећа у иностранству у року од 30 дана од дана прихватања тог обрачуна по прописима земље у којој је предузеће основано, односно од дана састављања годишњег обрачуна или ако у прописаном року не обавијести Народну банку Републике о коришћењу и уношењу добити (члан 72. ст. 2. и 3. и члан 73. став 4);

5. ако у прописаном року не обавијести надлежни републички орган ради уписа у регистар случајева из члана 66. ст. 1. и 2. овог закона или да је донио одлуку о оснивању предузећа у иностранству (члан 68), или не достави извод из регистра да је предузеће у иностранству регистровано у складу са рјешењем надлежног републичког органа, као и статут или други акт на основу кога предузеће послује, или о свим статусним промјенама предузећа у иностранству (члан 69. ст. 1. и 4) или да је донио одлуку да пословање предузећа у иностранству мирује (члан 77), или о отварању представништва, односно оснивању пословне јединице у иностранству (члан 78. ст. 1. и 2), или да је закључио уговор о повјеравању одређених послова страном лицу или о улагању у страном предузеће (члан 80);

6. ако на послове и задатке за које су потребна посебна овлашћења или одговорности у спољнотрговинском пословању прими лице осуђено за привредни преступ прописаним овим законом или законом којим се уређује девизно пословање;

7. ако о свим статусним промјенама у организовању у прописаном року не обавијести надлежни републички орган, односно Народну банку Републике;

8. ако робу купи, прода, протури, прими на поклон, прикрије, прими на чување, употреби или је прими на држање по ма ком основу, а за коју зна или је могао знати да је њиме извршен прекршај из тач. 2. и 3. овог члана;

9. ако у прописаном року не поднесе пријаву о закљученом спољнотрговинском послу, пријаву о раскиду, односно другом начину престанка спољнотрговинског посла (члан 93. и 94).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном од 100.000 до 300.000 динара и одговорно лице у предузећу, односно другом правном лицу.

Члан 102.

Новчаном казном до двадесетоструког износа причињене штете, неизвршене обавезе или вриједности робе, односно услуге која је предмет прекршаја казниће се домаће физичко лице из члана 87. ст. 1. и 2. овог закона.

За радње из става 1. овог члана може се уз новчану казну изрећи и заштитна мјера забране вршења самосталне дјелатности у трајању од три мјесеца до једне године.

Члан 103.

Новчаном казном од 1.000.000 до 1.800.000 динара казниће се за прекршај домаће физичко лице или страном физичко лице:

1. ако предмете из иностранства унесе противно одредбама овог закона (чл. 88. и 89);

2. ако привремено извезену робу отуђи, односно привремено увезену робу да другоме на употребу или је употреби у друге сврхе а не у сврхе због којих је привремено извезена, односно увезена, или ако привремено увезену или унијету робу у земљу, не врати у иностранство или ако пријави за враћање привремено увезену робу или омогући њено пријављивање а прегледом робе се утврди да

робе нема или да је иста у мањој количини од пријављене (члан 91);

3. ако робу кули, прода, протури, прими на поклон, прикрије, прими на чување, употријеби или је прими на држање по ма ком основу, а за коју зна или је стицајем околности могао знати да је њоме извршен прекршај из тач. 1. и 2. овог члана.

Члан 104.

За прекршаје из овог закона, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета који су употријебљени или су били намјењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја.

Предмети из става 1. овог члана могу се одузети и ако нису својина учиниоца прекршаја.

Ако се роба која је предмет прекршаја из овог закона не пронађе код учиниоца прекршаја, наплатиће се њена вриједност која према царинским прописима представља царинску основуцу.

Сматра се да роба није пронађена ако се из било којих разлога не може одузети од њеног држаоца.

За вриједност непронађене робе учиниоци прекршаја одговарају солидарно.

Роба која је предмет прекршаја из овог закона за коју је прописана заштитна мјера одузимања робе, може се ставити под царински надзор до окончања прекршајног поступка.

Члан 105.

Прекршајни поступак по прекршајима из члана 101. став 1. тачка 1. и тачка 4. до 8. овог закона у првом степену води и рјешење доноси републички девизни инспекторат, а за прекршај из члана 101. став 1. тач. 3. и 8. и члана 103. овог закона у првом степену води царинарница.

По жалби против рјешења републичког девизног инспектората и рјешења царинарнице рјешава републичко вијеће за прекршаје.

3. Правне посљедице осуде

Члан 106.

Спољнотрговинско пословање у предузећу и другом правном лицу не може обављати лице које је извршило кривично дјело против уставног уређења или безбједности Републике против човјечности и међународног права, за које је правноснажно осуђено на казну затвора најмање шест мјесеци.

За лице које је са умишљајем учинило кривично дјело против привреде или против службене дужности, забрана из става 1. овог члана наступа ако је за такво кривично дјело правоснажно осуђено на казну затвора најмање једну годину.

За лице које је учинило друго кривично дјело, осим кривичних дјела наведених у ст. 1. и 2. овог члана забрана из става 1. овог члана наступа ако је правноснажно осуђено за то дјело на казну затвора од најмање три године.

Забрана за лица из ст. 1. и 2. овог члана траје десет година, а за лице из става 3. овог члана пет година од дана издржане, опростене или застарјеле казне.

Члан 107.

Предузеће и друго правно лице не може на послове и радне задатке за које су потребна посебна овлашћења или одговорности у спољнотрговинском пословању примити нити задржати лице које је осуђено за привредни преступ на основу овог за-

кона или закона којим се уређује девизно пословање и за који му је изречена новчана казна преко половине од највишег запређеног износа новчане казне за привредни преступ за који је кажњено.

Забрана из става 1. овог члана траје годину дана и тече од дана правноснажности пресуде.

Члан 108.

Износи наплаћене новчане казне, одузете имовинске користи, као и одузете робе и предмета који су употријебљени или су били намјењени за извршење привредног преступа или прекршаја, или који су настали извршењем привредног преступа или прекршаја уплаћују се у републички буџет.

XVII — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 109.

У случају престанка права за обављање спољнотрговинског пословања предузеће може започете послове спољнотрговинског пословања завршити или их уступити предузећу и другом правном лицу које је регистровано за спољнотрговинско пословање.

Члан 110.

Оснивачи којима је до дана ступања на снагу овог закона издато одобрење, односно којима је регистровано обављање одређеног облика привредних дјелатности у иностранству, могу наставити обављање тих дјелатности у складу са издатим одобрењем, односно регистрацијом, с тим што су дужни о свим статусним промјенама у организовању обавијестити надлежни републички орган, а банке — Народну банку Републике у року од 30 дана од дана насталих промјена.

Члан 111.

Прописи и други општи акти који су донесени на основу овлашћења из Закона о спољнотрговинском пословању („Службени лист СФРЈ”, бр. 63/89 и 22/92) ускладиће се са одредбама овог закона у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 112.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о спољнотрговинском пословању („Службени лист СФРЈ”, бр. 63/89 и 22/92).

Члан 113.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник,

Народне скупштине,

Број 02-443/93.

25. априла 1993. год.

Мр Момчило Крајшњик, с.р.

99

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Премишљени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 21/93), д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Проглашава се Закон о социјалној заштити, који је донијела Народна скупштина Републике

Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Број 01-74/93.
27. априла 1993. године

Предсједник
Републике Српске,
Др Радван Караџић, с. р.

ЗАКОН О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

I — ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се права из области социјалне заштите, основи организације и финансирање те дјелатности, као и друга питања од значаја за остваривање социјалне заштите грађана.

Члан 2.

Социјална заштита је, у смислу овог закона, организована дјелатност усмјерена на сузбијање и отклањање узрока и посљедица стања социјалне потребе у свим областима друштвеног живота и рада и пружања помоћи грађанима и њиховим породицама када се нађу у таквом стању.

Социјалном потребом сматра се стање у којем је грађанину или породици неопходна помоћ у циљу савладавања социјалних тешкоћа и задовољавања животних потреба.

Члан 3.

Социјална заштита обезбјеђује се грађанима који су неспособни за рад, који немају средстава за живот и сродника који су законом обавезни и у могућности да им обезбиједи издржавање, и грађанима и породицама који својим радом и по основу рада, као и по основу имовинских права дољед посебних околности, не могу да обезбиједи довољно средстава за задовољење основних животних потреба.

Члан 4.

Носиоци социјалне заштите подстичу развој социјалне заштите организовано раде на остваривању њених циљева, обезбјеђују остваривање права на социјалну заштиту утврђених овим законом укључујући и финансирање тих права.

Поред обавеза из става 1. овог члана, носиоци социјалне заштите могу установљавати друге облике и права, као и прописивати услове за њихово остваривање, под условом да за то обезбиједи потребна средства.

Члан 5.

Ради вршења послова и реализације права утврђених овим законом оснивају се установе социјалне заштите.

Поједине послове из дјелатности социјалне заштите могу вршити социјално-хуманитарне организације, удружења грађана и поједини грађани, као и друге установе и предузећа у складу са овим законом.

Члан 6.

Права из овог закона везана су за личност и не могу се преносити, нити могу бити предмет извршења.

О правима из овог закона води се јединствена евиденција.

Члан 7.

Корисник социјалне заштите дужан је да остварена права користи на најцјелисходнији начин.

Члан 8.

Послове и задатке социјалне заштите врше стручни радници: социјални радници, правници, психолози, дефектолози, педагози, социолози, лекари и друго медицинско особље.

Општим актом установа социјалне заштите ближе се одређују радна мјеста на којима раде наведени стручни радници.

Радници из става 1. овог члана врше послове социјалне заштите у складу са принципима социјалне политике, савременим методама социјалног рада, достигнућима науке и друштвеног морала.

При вршењу послова социјалне заштите обезбјеђује се чување професионалне тајне.

II — НОСИОЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 9.

Република Српска (у даљем тексту: Република) и општине су носиоци социјалне заштите на свом подручју.

Република уређује систем социјалне заштите, утврђује основна права и кориснике социјалне заштите, обезбјеђује средства за реализацију развојне функције социјалне заштите, оснива и усмјерава рад установа социјалне заштите од ширег значаја и стара се да се, у оквиру економске и социјалне политике, остварује оптималан развој социјалне заштите.

У складу с овим законом, општина обезбјеђује средства за реализацију права утврђених овим законом, доноси програм социјалне заштите на основу анализе социјалног стања грађана на подручју општине, оснива и стара се о раду установа социјалне заштите на свом подручју и врши друге послове у остваривању циљева социјалне заштите и координацији активности свих носилаца социјалне заштите на подручју општине.

III — КОРИСНИЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 10.

Корисници социјалне заштите у смислу овог закона су лица која се налазе у стању социјалне потребе, а нарочито:

1) малолетници:

- без родитељског старања,
- ометени у физичком и психичком развоју,
- чији је развој ометен породичним приликама,
- васпитно занемарени и запуштени.

2) пунољетна лица:

- материјлно необезбијеђена и за рад неспособна лица,
- стара лица без породичног старања,
- инвалидна лица,
- лица са друштвено негативним понашањем,
- лица којима је због посебних околности потребна социјална заштита.

Члан 11.

Малолетником без родитељског старања сматра се лице које нема родитеља, које је напуштено од родитеља, лице чији родитељи нису у могућности да му пруже потпуно старање зато што су ограничени у вршењу родитељског права или су лишени тог права.

Члан 12.

Ометеним у физичком и психичком развоју сматра се малолетник са општењем чула вида, чула слуха, поремећајима у говору и гласу, тјелесним општењима, психичком заосталошћу (лаког, умјереног, тежег и тешког степена) или са комбинованим сметњама.

Члан 13.

Малолетником чији је развој ометен породичним приликама сматра се лице чији родитељи због несрећених породичних односа, материјалних или других разлога нису у могућности да му обезбиједе нормалне услове за правилно васпитање, физички и психички развој.

Члан 14.

Васпитно занемарени малолетник је лице које, због недовољног надзора и бриге родитеља, или негативног утицаја средине нарушава општеприхваћене норме понашања.

Васпитно запуштени малолетник је лице које својим понашањем у већој мјери нарушава општеприхваћене норме и врши прекршаје или кривична дјела.

Члан 15.

Материјално необезбијењеним сматра се одрасло лице које нема неопходних средстава за издржавање, неспособно је за рад и не може да обезбједи средства за живот по неком другом основу.

Члан 16.

Старим лицем без породичног старања у смислу овог закона сматра се лице преко 65 година живота (мушкарац) односно 60 година (жена), које је самохрано и коме чланови породице или други сродници, који су по закону обавезни да се о њему старају, нису у могућности да му пруже потребну помоћ.

Члан 17.

Инвалидним лицем сматра се одрасло лице код кога, услед физичких или психичких недостатака, постоји потпуна или дјелимична неспособност за рад.

Члан 18.

Лицем са друштвено негативним понашањем сматра се лице које се одаје беспосличењу, скитљивости, просјачењу, проституцији, алкохолизму и уживању опојних дрога.

Члан 19.

Радно способним лицем коме је услед посебних околности потребна социјална заштита сматра се лице које се нађе у стању социјалне потребе због ратних страдања, немогућности запошљавања, претрпјене елементарне непогоде, миграције, репатријације, смрти једног или више чланова породице, дужег лијечења, у здравственој установи, као и лице отпуштено са издржавања казне.

Лица из става 1. овог члана остварују права предвиђена овим законом ако та права не могу остварити по другом основу.

IV — ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Члан 20.

Права у социјалној заштити у смислу овог закона су:

1. материјално обезбјеђење,
2. додатак за помоћ и његу другог лица,
3. помоћ за оспособљавање за рад дјецe и омладине,
4. смјештај у установу социјалне заштите или смјештај у другу породицу,
5. услуге социјалног рада.

Право на материјално обезбјеђење, додатак за помоћ и његу другог лица, смјештај у установу социјалне заштите или смјештај у другу породицу и услуге социјалног рада у вршењу јавних овлашћења, одређених овим законом сматрају се правима од општег интереса и о њиховом обезбјеђењу стара се општина.

Република обезбјеђује средства за оспособљавање за рад дјецe и омладине ометене у физичком и психичком развоју, за изградњу, адаптацију, санацију и опремање установа социјалне заштите.

Општина може својом одлуком, у складу са материјалним могућностима, утврђивати друга права у области социјалне заштите, већи обим права од обима права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање, као и друге облике социјалне заштите ако за то обезбједи средства.

1. Право на материјално обезбјеђење

Члан 21.

Материјално обезбјеђење припада појединцу, који живи сам (у даљем тексту: појединац), односно породици која остварује приходе испод нивоа социјалне сигурности утврђеног овим законом.

Члан 22.

Ниво материјалног обезбјеђења, у смислу члана 21. овог закона утврђује се у процентуалном износу од основнице коју чини просјечна плата остварена по раднику у привреди општине у претходном мјесецу и износи за:

1. појединца	50%
2. породицу са два члана	70%
3. породицу са три члана	90%
4. породицу са четири члана	95%
5. породицу са пет и више чланова	100%

Ради утврђивања нивоа материјалног обезбјеђења из става 1. овог члана, користе се статистички подаци.

Претходним мјесецем, у смислу овог закона, сматра се посљедњи мјесец за који је, у моменту подношења захтјева, познат податак о кретању просјечне бруто плате.

Ниво материјалног обезбјеђења из става 1. овог члана за радно способног појединца, односно породицу из члана 19. овог закона, умањује се за 20% и траје најдуже шест мјесеци.

Материјално обезбјеђење може бити пружено у новцу и у природи, односно у новцу или у природи.

Члан 23.

За остваривање права и обавеза по основу овог закона узимају се приходи и примања појединаца и породице, и то:

1. приходи и примања која се остварују у мјесечним износима у висини просјека оствареног у претходном мјесецу,
2. приходи од пољопривредне дјелатности у висини катастарског прихода у текућој години,
3. приходи од издавања у закуп покретне или непокретне имовине,
4. приходи од других имовинских права, ако се на те приходе плаћају порези,

5. приходи од издржавања по основу средства и других правних основа,

6. приходи од нерегистроване дјелатности у просјечном мјесечном износу оствареном у претходном мјесецу, а на основу налаза и мишљења службе која рјешава о праву,

Грађанима који приватно обављају дјелатност као приход узима се износ који служи као основица за обрачунавање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у текућој години.

Као приход у смислу става 1. тачке 3. и 4. овог члана узима се износ који служи као основица за обрачунавање пореза и доприноса у текућој години.

Приходи који се исказују као годишњи приход узимају се у висини просјечног мјесечног износа.

Члан 24.

Као приходи од имовине и имовинских права сматрају се и улози дати на штедњу, готов новац, хартије од вриједности и вриједност отуђене имовине.

У случају отуђења непокретне или покретне имовине као приход узима се тржишна вриједност отуђене имовине у моменту рјешавања о праву из овог закона.

Члан 25.

Материјално обезбјеђење утврђује се у мјесечном новчаном износу у висини разлике између износа просјечног мјесечног прихода појединца, односно породице оствареног у претходном мјесецу, и нивоа материјалног обезбјеђења утврђеног овим законом.

Члан 26.

Установа која рјешава о праву на материјално обезбјеђење преиспитује услове у погледу прихода за кориштење права до краја мјесеца маја сваке године.

За кориснике који остварују приходе из радног односа преиспитивање из става 1. овог члана врши се тромјесечно по објављивању званичних статистичких података.

2. Право на додатак за помоћ и његу другог лица

Члан 27.

Право на додатак за помоћ и његу другог лица имају лица која испуњавају услове у погледу прихода утврђене овим законом за остваривање права на материјално обезбјеђење, а којима је за задовољавање основних животних потреба неопходна помоћ и њега другог лица, под условом да ово право не могу остварити по другом правном основу и не користе право на смјештај у установу социјалне заштите.

Ово право се признаје на основу мишљења надлежне лекарске комисије, а према прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 28.

Изузетно од члана 27. овог закона, независно од висине прихода породице, право на додатак за помоћ и његу другог лица има лице:

1. са тешким тјелесним или чулним сметњама које без туђе помоћи и њега не може да се креће и задовољава основне животне потребе,

2. ментално ометено у развоју степена теже, и тешке ометености,

3. вишеструко ометено у развоју са умјерено тежом и тешком менталном ометеношћу,

4. обољело од аутизма,

5. хронично душевно обољело лице које је потпуно лишено пословне способности.

Члан 29.

Додатак за помоћ и његу другог лица утврђује се у мјесечном новчаном износу у висини од 25% од основице утврђене у члану 22. став 1. тачка 1. овог закона.

Утврђени износ додатка за помоћ и његу другог лица признаје се и усклађује у периоду и на начин утврђен за усклађивање новчаних примања утврђених овим законом.

3. Право на помоћ за оспособљавање за рад

Члан 30.

Право на помоћ за оспособљавање за рад имају дјеца и омладина ометена у физичком и психичком развоју која се, према психофизичким способностима и годинама живота, могу оспособити за одређени рад, а то право не могу остварити по другом основу.

Утврђивање инвалидности и оцјена преостале радне способности и упућивање на оспособљавање за рад врши се по поступку утврђеном посебним прописима.

Члан 31.

Право на помоћ за оспособљавање за рад остварује се у виду упућивања на оспособљавање, материјалног обезбјеђења, накнаде трошкова смјештаја, трошкова превоза и накнаде трошкова оспособљавања.

Члан 32.

Лицу које је упућено на оспособљавање за рад, а које је без прихода, обезбјеђују се средства за личне потребе по критеријумима који су утврђени за лица смјештена у социјалне установе, за вријеме трајања оспособљавања у складу са овим законом.

Ако је лицу упућеном на оспособљавање за рад обезбјеђен смјештај у одговарајућој установи или другој породици, има право на накнаду смјештаја у складу са овим законом.

Ако је лицу упућеном на оспособљавање за рад неопходан превоз од мјеста становања до мјеста у коме се оспособљава за рад, има право на накнаду трошкова превоза у висини стварних трошкова најниже цијене јавног саобраћаја.

4. Право на помоћ у кући, смјештај у установу социјалне заштите или другу породицу

Члан 33.

Право на помоћ у кући, смјештај у установу социјалне заштите или другу породицу признаје се лицу коме породица не може да обезбједи одговарајућу заштиту и лицу без породичног старања када се на други начин не може обезбједити одговарајућа заштита.

Врсту права из става 1. овог члана, на основу свестраног разматрања потреба корисника и могућности његове породице, одређује надлежна установа социјалне заштите која рјешава о правима из овог закона.

1) Помоћ у кући

Члан 34.

Право на помоћ у кући обезбјеђује се старим и изнемоглим, хронично обољелим и другим лицима која нису у стању да се сама о себи старају.

Помоћ у кући обезбјеђује се обављањем неопходних кућних послова (одржавање чистоће, набавка хране и других потребних ствари, одржавање личне хигијене и слично).

Члан 35.

Учесће корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима помоћи у кући утврђује се на основу мјерила и критеријума које доноси орган управе општине надлежан за социјалну заштиту.

2) Смјештај у установу социјалне заштите

Члан 36.

Смјештај у установу социјалне заштите остварује се упућивањем корисника у одговарајућу установу, у којој се обезбјеђује збрињавање (становање, исхрана, одијевање, нега, помоћ и старање), васпитање и образовање, оспособљавање за одређене радне активности и здравствена заштита у складу са посебним прописима, радно-окупационе, културно-забавне и рекреативно-рехабилитационе активности и услуге социјалног рада.

Члан 37.

Право на смјештај у установу социјалне заштите има:

1. дијете без родитељског старања и дијете чији је развој ометен породичним приликама и то до оспособљавања за самосталан живот, повратка у сопствену породицу или збрињавања у породицу усвојеног, или другу породицу, завршетка редовног школовања, односно оспособљавања за самосталан живот,

2. дијете ментално ометено у развоју степена умјерене, теже и тешке менталне ометености, вишеструко ометено у развоју, дијете обољело од аутизма, као и дијете са сметњама у тјелесном развоју које нема услова да остане у својој породици, док траје потреба за овим обликом заштите,

3. васпитно занемарено и васпитно запуштено дијете, док трају разлози за смјештај.

4. трудница и самохрана мајка са дјететом до девет мјесеци живота дјетета којој је, услед материјалне необезбијености, неријешног стамбеног питања, поремећених породичних односа и сличних ситуација, потребно привремено збрињавање,

5. одрасло инвалидно лице са тјелесним и чулним оштећењима, тешко хронично обољело лице и лице ометено у менталном развоју које није у могућности да самостално живи у породици због неповољних здравствених, социјалних, стамбених или породичних прилика и лица са поремећајима у понашању,

6. пензионер и друго остарјело лице које због неповољних здравствених, социјалних, стамбених и породичних прилика није у могућности да живи у породици, односно у домаћинству,

7. лице које се нађе у скитњи или му је због других разлога потребно привремено збрињавање и надзор.

3) Смјештај у другу породицу

Члан 38.

Право на смјештај у другу породицу имају лица која, у смислу овог закона, имају право на смјештај у установу.

Приликом избора породице у коју се корисник смјештава, служба која врши смјештај руководиће

се нарочито личним својствима корисника и чланова породице у коју се смјешта, стамбеним и другим могућностима породице и потребама корисника.

Члан 39.

Корисник се не може смјестити у другу породицу:

1. у којој је неко од чланова породице лишен родитељског права или пословне способности,

2. у којој су поремећени породични односи,

3. у којој неко од чланова породице има друштвено неприхватљиво понашање,

4. у којој би, због болести члана породице, било угрожено здравље корисника и остваривање сврхе смјештаја.

Члан 40.

Међусобни односи службе која врши смјештај и породице у коју се врши смјештај уређује се писменим уговором на основу рјешења о смјештају.

Уговор се закључује са једним чланом породице, који на тај начин постаје хранитељ.

Хранитељ има право на накнаду за издржавање корисника и накнаду за рад које се исплаћују из средстава намијењених за остваривање права из социјалне заштите.

Критерије за утврђивање висине накнаде утврђује министарство надлежно за социјалну заштиту.

Смјештај у другу породицу престаје: споразумом уговорених страна, отказом уговора, раскидом уговора, ако више не постоји разлог за примјену тог облика заштите, смрћу корисника и смрћу члана породице који је закључио уговор о породичном смјештају.

Отказ уговора о смјештају корисника у другу породицу даје се писмено.

Отказни рок траје најмање 30 дана, у ком року је служба дужна да лицу на смјештају обезбеди одговарајући облик заштите.

Члан 41.

Трошкове смјештаја, односно дио трошкова, у установу која пружа услуге социјалне заштите или у другу породицу, сноси корисник заштите, родитељ, односно сродник који је дужан да издржава корисника, надлежни орган или друга организација и лица која су преузела плаћање трошкова.

Члан 42.

Корисник учествује у трошковима свим својим приходима и примањима, умањеним за износ средстава за личне потребе.

У трошковима смјештаја корисника учествују и родитељи и сродници обавезни на издржавање, осим за лица ментално ометена у развоју степена теже и тешке менталне ометености, као и лица вишеструко ометена у развоју са тежом и тешком менталном ометеношћу, лица обољела од аутизма и лица душевно обољела која су под старатељством.

Лицима смјештеним у установу социјалне заштите која су без прихода, обезбјеђују се средства за личне потребе, осим лица тешко ментално ометена у развоју и дјетету од седам година старости.

Критеријуме и мјерила за учешће родитеља, односно сродника у трошковима смјештаја у установу социјалне заштите и другу породицу и за одређивање износа средстава за личне потребе прописује министарство надлежно за социјалну заштиту.

4. Право на услуге социјалног рада

Члан 43.

Услугама социјалног рада, у смислу овог закона, сматра се превентивна дјелатност, дијагностика, третман и савјетодавно-терапијски рад заснован на примјени стручних и научних сазнања, у циљу пружања стручне помоћи појединцима, породицама и друштвеним групама да рјешавају своје животне тешкоће или помоћ у организовању локалних и других заједница да спречавају социјалне проблеме и ублажавају посљедице.

Право на услуге социјалног рада имају сви грађани, без плаћања, ако овим законом није другачије одређено.

Општина може прописивати учешће грађана у трошковима одређених услуга социјалног рада које пружа социјална служба, а која нису у функцији превентиве, остваривања права из овог закона и породично-правне заштите.

V — УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 44.

Право на материјално обезбјеђење има материјално необезбјеђено лице под слиједећим условима:

- да има пребивалиште на подручју општине у којој тражи остваривање права на материјално обезбјеђење,
- да је неспособно за рад,
- да нема имовине или, ако је има, да није довољна за издржавање,
- да нема лица која су по закону обавезна да га издржавају или, ако их има, да нису у могућности да извршавају обавезу издржавања,
- да је у посебним околностима из члана 19. овог закона.

Члан 45.

Неспособним за рад, у смислу овог закона, сматра се:

- лице потпуно неспособно за рад, према прописима о пензијском и инвалидском осигурању,
- лице старије од 65 година (мушкарац), односно 60 година (жена),
- жена за вријеме трудноће, порођаја и последице порођаја у трајању предвиђеном по прописима о радним односима,
- самохрани родитељ који се стара о једном или више дјеце до једне године живота,
- лице до навршених 15 година живота,
- лице са трајним сметњама у физичком и психичком развоју.

Члан 46.

Неспособност за рад из претходног члана утврђује љекарска комисија коју одреди или образује орган општине надлежан за социјалну заштиту.

Налаз и мишљење о лицима ометеним у физичком и психичком развоју даје стручна комисија за оцјенљивање способности и разврставање дјеце и омладине ометене у физичком или психичком развоју.

Члан 47.

Породицом, у смислу овог закона, сматра се трајна заједница живота, привређивања и трошења заједничких прихода и лица која траже остварење права на социјалну заштиту.

Чланом породице из претходног става сматра се:

- брачни друг и дијете (брачно, ванбрачно, усвојено, пасторче, те дијете без родитеља узето на издржавање),

— отац и мајка, очух и маћеха, усвојилац, дјед и баба по оцу и мајци и браћа и сестре корисника права из социјалне заштите.

Члан 48.

Обавеза издржавања између сродника одређује се у складу са одредбама Породичног закона.

Могућност издржавања оцјењује се према приходима сродника обавезног да обезбјеђује издржавање, при чему се узимају у обзир његове породичне прилике и друге околности које могу бити од утицаја за утврђивање те могућности.

Центар за социјални рад рјешењем утврђује износ који је сродник, по основу учешћа у издржавању, у обавези да обезбједи лицу неспособном за рад, у складу са критеријумима и мјерилима које прописује министарство надлежно за социјалну заштиту.

Члан 49.

Центар за социјални рад има право на надокнаду средстава исплаћених на име материјалног обезбјеђења, додатка за помоћ и његу другог лица, смјештаја, установу социјалне заштите или смјештаја у другу породицу од лица која су по закону дужна да учествују у издржавању корисника, као и од корисника социјалне заштите у случају да отуђи непокретну имовину.

У случају смрти корисника социјалне заштите, центар за социјални рад има право на надокнаду ревалоризованог износа исплаћеног на име издржавања лица наведених у ставу 1. овог члана из оставинске масе.

Центар за социјални рад, на основу правоснажног рјешења о признавању права на социјалну заштиту, има право на забиљажбу потраживања у земљишним књигама на непокретностима у власништву корисника социјалне заштите.

VI — УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 50.

Остваривање права на социјалну заштиту утврђених овим законом врше установе социјалне заштите.

Центар за социјални рад, као установа социјалне заштите са јавним овлашћењима, оснива општина, односно више општина, у складу са критеријима и планом мреже центара за социјални рад које утврђује Република.

Република оснива остале установе социјалне заштите од ширег значаја које обезбјеђују реализацију права из овог закона.

Члан 51.

Установе социјалне заштите могу се оснивати у јавној приватној и мјешовитој својини.

Актом о оснивању уређују се обавезе и права оснивача према установи, а уколико је више оснивача они међусобно односе регулишу уговором.

Члан 52.

Руководиоца центра за социјални рад именује оснивач од стручних радника који могу бити чланови стручног тима центра, уз претходну сагласност министарства надлежног за социјалну заштиту.

Руководиоца установе социјалне заштите именује оснивач уз претходну сагласност министарства надлежног за социјалну заштиту.

Члан 53.

Установе социјалне заштите могу се основати ако имају обезбијебен простор, опрему и потребан број стручних и других радника, у зависности од врсте установа и дјелатности коју обављају.

Ближе услове у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника установа социјалне заштите прописује министарство надлежно за социјалну заштиту.

Члан 54.

Установа социјалне заштите коју оснива Република може почети да ради и обавља дјелатност када министарство надлежно за социјалну заштиту утврди да су испуњени услови за почетак рада и обављања дјелатности установе.

Установа социјалне заштите коју оснива општина и друго правно и физичко лице може почети да ради и обавља дјелатност када општински орган управе надлежан за социјалну заштиту утврди да су испуњени услови за почетак рада и обављања дјелатности установе.

Члан 55.

Установе социјалне заштите воде евиденцију о корисницима и документацију о стручном раду.

Министарство надлежно за социјалну заштиту прописује садржај и начин вођења евиденције и документације из става 1. овог члана.

Члан 56.

Установе социјалне заштите које обезбјеђују остваривање права од општег интереса, у смилу овог закона, подносе годишњи извјештај о свом раду министарству надлежном за социјалну заштиту.

Установе социјалне заштите које обезбјеђују остваривање осталих права из овог закона подносе годишњи извјештај о свом раду општинском органу управе надлежном за социјалну заштиту.

Члан 57.

Уколико се у установи социјалне заштите организује штрајк мора се обезбиједити, у зависности од дјелатности, несметано и континуирано обављање слиједећих послова:

1. редовна исплата новчаних примања корисника,

2. збрињавање, исхрана и здравствена заштита корисника смјештених у социјалне установе,

3. дневни боравак, исхрана и њега у оквиру помоћи у кући.

Министарство посебним актом утврђује послове и задатке из става 1. овог члана који морају да се обављају за вријеме трајања штрајка, као и начин и услови за обављање тих послова и задатака

Члан 58.

Установе социјалне заштите у обављању своје дјелатности сарађују са корисником, породицом, грађанима, установама у области здравства, васпитања, образовања, оспособљавања и рехабилитације, организацијама Црвеног крста, инвалидским и другим мушанитарним организацијама, другим установама и предузећима, вјерским организацијама и фондацијама.

Члан 59.

У циљу унапређења области и појединих категорија корисника социјалне заштите, установе со-

цијалне заштите могу формирати одговарајућа удружења.

1) Центар за социјални рад

Члан 60.

У провођењу социјалне заштите и социјалног рада, центар за социјални рад врши слиједећа јавна овлашћења:

— рјешава у првом степену о остваривању права утврђених овим законом,

— рјешава у првом степену о остваривању права из области дјечије заштите,

— рјешава у првом степену о остваривању права из области породичне заштите и старатељства,

— пружа услуге социјалног рада у поступку рјешавања с правима из области социјалне заштите,

— врши исплату повчаних права утврђених овим законом.

Центар за социјални рад, поред послова из става 1. овог члана, обавља и стручне послове у провођењу социјалне заштите и социјалног рада, породичне заштите и дјечије заштите, и то:

1. открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,

2. предлаже и предузима мјере у рјешавању стања социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,

3. организује и проводи одговарајуће облике социјалне заштите и дјечије заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и социјалног рада,

4. развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,

5. пружа дијагностичке услуге, проводи одговарајући третман, савјетодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,

6. подстиче, организује и координира професионални и добровољни рад у области социјалне заштите,

7. ради на извршавању васпитних мјера према малолетним лицима,

8. води евиденцију и документацију о пруженим услугама и предузетим мјерама у оквиру своје дјелатности,

9. учествује у утврђивању избјегличког статуса и пружа услуге избјеглицама и расељеним лицима,

10. врши и друге послове утврђене законом и одлуком скупштине општине.

Министарство надлежно за социјалну заштиту утврђује нормативе и стандарде за обављање послова центара за социјални рад у вршењу јавних овлашћења.

2) Дом за дјецу и омладину

Члан 61.

Дом за дјецу и омладину обезбјеђује збрињавање дјеце без родитељског старања и дјеце чији је развој ометен породичним приликама, до обезбјеђивања услова за повратак у сопствену породицу или збрињавања у усвојилачкој или другој породици, односно до оспособљавања за самосталан живот.

У оквиру смјештаја, дјеци из става 1. овог члана обезбјеђује се њега и старање о здрављу, васпитању и помоћ у образовању и оспособљавању за рад.

3) Дом за дјецу и омладину ометену у развоју**Члан 62.**

Дом за дјецу и омладину ометену у развоју обезбјеђује дјечи и омладини ометеној у развоју, степена умјерене, теже и тешке менталне ометености, вишеструко ометеној у развоју и обољелој од аутизма:

1. одговарајуће облике васпитања, образовања и оспособљавања за рад и радне активности, у складу са њиховим психофизичким и физичким способностима,

2. рад на ублажавању или отклањању последица у њиховом развоју,

3. радно ангажовање под посебним условима, у складу са њиховом оспособљеношћу за рад,

4. потпуно и трајно збрињавање (становање, исхрана, њега, здравствена заштита, културно-забавне и друге активности), у складу са њиховим потребама и психофизичким способностима.

Дом за дјецу и омладину ометену у развоју може да формира радионице за рад под посебним условима и да радно ангажују оспособљене кориснике под сталним стручним надзором.

Установа из става 1. овог члана може, поред трајног збрињавања, организовати дневни боравак дјеце и омладине ометене у развоју.

4) Дом за тјелесно инвалидну дјецу и омладину са очуваним менталним способностима**Члан 63.**

Дом за тјелесно инвалидну дјецу и омладину са очуваним менталним способностима обезбјеђује овим корисницима смјештај, здравствену заштиту, васпитање, рекреативне и културно-забавне активности, а у складу са њиховим способностима и степеном инвалидности, и помоћи у образовању и оспособљавању за рад.

Установа из става 1. овог члана може да организује и дневни боравак тјелесно инвалидне дјеце и омладине.

5) Прихватна станица**Члан 64.**

Прихватна станица за дјецу и омладину врши прихват и краткотрајни смјештај дјеце и омладине која се нађу у скитњи, просјачењу или другим случајевима у којима је хитно потребан краткотрајан смјештај, исхрана, примјена здравствено-хигијенских мјера, утврђивање њиховог идентитета и пребивалишта, сачињавања налаза о њиховом понашању, с циљем да се дијете што прије врати родитељима или установи у којој је било смјештено или да се упути социјалној служби надлежне општине.

6) Дом за пензионере и стара лица**Члан 65.**

Дом за пензионере и стара лица својим корисницима обезбјеђује становање, исхрану, његу, здравствену заштиту, културно-забавне, рекреативне, окупационе и друге активности, услуге социјалног рада и друге услуге зависно од потреба, способности и интересовања корисника.

Дом за пензионере и стара лица може, у складу са овим законом, обављати послове пружања помоћи у кући, дневног боравка пензионера и других старих лица на основу уговора који закључи са надлежним органима општине.

Дом за пензионере и стара лица може организовати и послове прихватне станице за одрасла и стара лица.

7) Геронтолошки центар**Члан 66.**

Геронтолошки центар, поред дјелатности утврбене у члану 65. овог закона, обезбјеђује услуге у заштићеном становању.

8) Дом за одрасла инвалидна лица**Члан 67.**

Дом за одрасла инвалидна лица обезбјеђује одраслим тјелесно инвалидним лицима, код којих су очуване менталне способности и лицима са чулним оштећењима потпуно и трајно збрињавање, здравствену заштиту, радно ангажовање, рекреативно, културне и забавне активности, у складу са њиховим преосталим способностима.

9) Завод за смјештај лица ометених у менталном развоју**Члан 68.**

Завод за одрасла лица ометена у менталном развоју обезбјеђује овим корисницима збрињавање, здравствену заштиту, радну и окупациону терапију у складу са њиховим способностима и здравственим стањем, културно-забавне и рекреативно-рехабилитационе садржаје.

10) Завод за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица**Члан 69.**

Завод за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица обезбјеђује професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица којима због врсте и стања инвалидности треба обезбиједити посебне услове за оспособљавање, односно за рад на одговарајућем радном мјесту.

VII — ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ**Члан 70.**

Послове социјалне заштите врши центар за социјални рад и установе социјалне заштите.

Члан 71.

У поступку за остваривање права из овог закона примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

У остваривању права на социјалну заштиту примјењују се методи управног, социјалног, педагошког и другог стручног рада.

Члан 72.

Поступак за остварење права по овом закону покреће се на захтјев лица које се налази у стању социјалне потребе, односно његовог законског заштитника, а може се покренути и по службеној дужности.

Поступак се може покренути и на приједлог дужавног органа или организације, као и грађана.

Члан 73.

За рјешавање о праву на социјалну заштиту мјесно је надлежан центар за социјални рад на чијем подручју се налази пребивалиште лица о чијем се праву рјешава.

Члан 74.

Општина на чијем подручју се затекне лице у стању социјалне потребе усљед посебних околности из члана 19. овог закона пружа том лицу одговарајућу помоћ да би се отклонила непосредна опасност за његов живот и здравље.

Општина пружа помоћ малољетницима затеченим у скитњи.

Општина која је пружила помоћ из става 1. и 2. овог члана има прво на накнаду трошкова за пружену помоћ од општине на чијем подручју лице коме је указана помоћ има пребивалиште.

Члан 75.

О жалби на рјешење првостепеног органа рјешава министарство надлежно за социјалну заштиту.

Министарство надлежно за социјалну заштиту врши једном годишње ревизију рјешења о признатим правима која су овим законом утврђена као права од општег интереса, а надлежни општински орган управе ревизију рјешења о признатим осталим правима.

Члан 76.

Право на социјалну заштиту припада од првог дана наредног мјесеца од подношења захтјева, односно од покретања поступка по службеној дужности ако су у моменту подношења захтјева били испуњени услови за признавање права.

Право на социјалну заштиту траје док постоје прописани услови за стицање и коришћење тог права.

VIII — НАДЗОР НАД СТРУЧНИМ РАДОМ

Члан 77.

Над обављањем стручног рада у дјелатности социјалне заштите врши се стручни надзор.

Надзором над стручним радом утврђује се да ли се стручни рад на остваривању социјалне заштите заснива на савремени начин и стручним методама и достигнућима за ту врсту дјелатности социјалне заштите и да ли је заштита корисника организована на најцјелисходнији и најефикаснији начин.

Надзор над стручним радом врши се стално и систематски, укључујући непосредан увид, контролу и друге облике провјере остваривања задатака, односно начина организовања и примјене одговарајућих стручних поступака и метода на остваривању појединих права и облика социјалне заштите као пружање непосредне стручне помоћи.

Члан 78.

Надзор над стручним радом врши министарство надлежно за социјалну заштиту.

IX — ОБЕЗБЈЕБЕЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 79.

Средства за остваривање права која су утврђена овим законом обезбјеђују се у буџету општина, и буџету Републике.

У буџету општина обезбјеђују се средства за материјално обезбјеђење, додатак за помоћ и његу другог лица, смјештај у установу социјалне заштите, смјештај у другу породицу, помоћ у кући, те услуге социјалног рада и финансирање установа социјалне заштите за вршење јавних овлаштења повјерених овим законом.

У буџету Републике обезбјеђују се средства за изградњу, адаптацију, санацију и опремање установа социјалне заштите, у складу са програмима развоја и средстава за помоћ за оспособљавање за рад дјеце и омладине ометене у физичком и психичком развоју.

Изузетно, општине које из оправданих разлога немају могућности да остваре планиране приходе за ову област у буџету, имају право на допунска средства за социјалну заштиту из буџета Републике, ако стопа издвајања за социјалну заштиту из буџета општине није нижа од просјечне стопе издвајања буџета свих општина у Републици.

Ближе критеријуме за финансирање облика и активности из овог закона доноси министарство надлежно за социјалну заштиту.

Члан 80.

Средства која се обезбјеђују у буџету општине и буџету Републике, осим средстава за изградњу, адаптацију, санацију и опремање установа социјалне заштите и социјалних служби, преносе се надлежном центру за социјални рад.

Центар за социјални рад дужан је да средства из става 1. овог члана благовремено достави корисницима односно установи социјалне заштите.

Односи центра за социјални рад и установе социјалне заштите у погледу преношења средстава, кориштења смјештаја и других питања од значаја за обезбјеђење права на смјештај ближе се уређују уговором.

Члан 81.

Установе социјалне заштите стичу средства за рад извршењем програма социјалне, здравствене и васпитно образовне дјелатности, радног оспособљавања према обиму и квалитету услуга и утврђеним појединачним цијенама и програмом у цијелини.

Члан 82.

Установе социјалне заштите могу стицати средства из других извора.

Члан 83.

Министарство надлежно за социјалну заштиту прописује критеријуме и мјерила за утврђивање цијене услуга и утврђује цијене услуга за смјештај корисника, у складу са овим законом, цијену програма рада центра за социјални рад у дијелу послова који се односе на вршење јавних овлаштења, као и цијену програма за вршење радног оспособљавања корисника у одговарајућој организацији која обавља послове оспособљавања.

Надлежни орган управе општине прописује критеријуме мјерила за утврђивање цијене услуга и утврђује цијене услуга и социјалним установама које оснива општина.

X — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 84.

Установе социјалне заштите ће ускладити своју организацију и опште акте са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од његовог ступања на снагу.

Центри за социјални рад које општина, односно више општина треба да оснују у складу са критеријумима које утврди Република, основаће се у року из става 1. овог члана.

Изузетно, уколико нема могућности за оснивање центра за социјални рад, послове из надлежности центра, обављаће одговарајућа служба у општинском органу управе, уз сагласност Републике.

До доношења општих аката из става 1. овог члана примјењиваће се важећи општи акти уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 85.

У случају ванредног стања, непосредне ратне опасности и у рагу, средства за финансирање установа социјалне заштите за смјештај лица обезбеђују се у буџету Републике.

Члан 86.

Република пресузима права и обавезе оснивача према постојећим установама социјалне заштите, у складу са овим законом.

Члан 87.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о социјалној заштити („Службени лист СР БиХ”, број 39/84).

Члан 88.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник

Број 02-438/93.
25. априла 1993. год. Мр Момчило Крајишник, с. р.

Народне скупштине,

100

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 21/93), д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗБЈЕГЛИЦАМА

Проглашава се Закон о избјеглицама, који је донијела Народна скупштина Републике Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Предсједник

Број 01-73/93.
27. априла 1993. године Др Радован Караџић, с. р.

Републике Српске,

Др Радован Караџић, с. р.

ЗАКОН

О ИЗБЈЕГЛИЦАМА

I — ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Грађанима српске и других националности који су услед ратних дејстава, притиска локалних власти или у другим републикама, пријетње геноцидом, као и прогона и дискриминације због њихове вјерске и националне припадности, или политичког у-

јерења, били принуђени да напусте своја пребивалишта и избјегну на територију Републике Српске (у даљем тексту: Република) обезбеђује се, у складу са одредбама овог закона, збрињавање ради задовољавања њихових основних животних потреба и омогућава социјалне сигурности.

Збрињавање избјеглица обезбеђује Република до стицања услова за њихов повратак на подручја која су напустили односно до обезбеђивања услова за њихову трајну социјалну сигурност.

Положај избјеглица утврђује се у складу са одредбама овог закона.

Члан 2.

Збрињавање избјеглица и расељених лица (у даљем тексту: избјеглице) обухвата организовани прихват, привремени смјештај, помоћ у исхрани, одговарајућу заштиту и другу помоћ.

Избјеглице имају сва права и обавезе под истим условима као и грађани Републике.

II — ОРГАНИЗАЦИЈА ПРИХВАТА И ЗБРИЊАВАЊА ИЗБЈЕГЛИЦА

Члан 3.

Стручне управне и друге послове који се односе на прихват и збрињавање избјеглица утврђене овим законом и с њима повезане управне послове обављају републички и општински органи, и то:

— Комесаријат за избјеглице и хуманитарну помоћ Републике Српске (у даљем тексту: Комесаријат).

— Општинска комисија за избјеглице (у даљем тексту: Комисија за избјеглице)

Члан 4.

Комесаријат сарађује са међународним хуманитарним организацијама и органима и организацијама Републике, који учествују у процесу прихвата и збрињавања избјеглица, и координира њихов рад.

У складу са одредбама међународних конвенција које је ратификовала Југославија, а које уређују положај и права избјеглица, ради збрињавања избјеглица на територији Републике, Комесаријат покреће иницијативе за тражење међународне помоћи од Уједињених нација и других организација за пружање међународне помоћи.

Члан 5.

Комесаријат обавља следеће послове:

— сарађује са удружењима Срба у свијету,
— координира рад хуманитарних организација Републике,

— утврђује услове за стицање, престанак и губљење статуса избјеглице,

— усклађује пружање помоћи избјеглицама,
— издаје дозволе за прикупљање хуманитарне помоћи свих врста,

— издаје дозволе за превоз и дистрибуцију хуманитарне помоћи,

— врши контролу превоза и дистрибуције материјалне помоћи избјеглицама,

— припрема планове привременог размјештаја избјеглица на територији Републике,

— учествује у утврђивању критерија за привремени смјештај избјеглица,

— учествује са базом података у припреми плана размјештаја избјеглица на територији Републике,

— информише јавност о пословима из свог дјелокруга,

— води евиденцију о прикупљеним новчаним средствима, њиховом кориштењу према утврђеним намјенама и корисницима,
— и друге послове из своје надлежности.

Члан 6.

Радом Комесаријата руководи комесар, кога поставља и разрјешава Влада Републике.

Члан 7.

Комесар доноси:

- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова,
- Правилник о обрасцу избјегличког картона,
- Правилник о евиденцији избјеглица,
- Правилник о обрасцу легитимације овлашћеног лица Комесаријата,
- Правилник о униформи и ознакама Комесаријата,
- образац дозвола за прикупљање хуманитарне помоћи,
- те врши друге послове предвиђене законом.

Члан 8.

Комисију за избјеглице образује Извршни одбор општине и то од представника:

- Извршног одбора општине,
- Црвеног крста,
- центра за социјални рад,
- руководиоца подкомисија (бироа),
- хуманитарних организација,
- вјерских заједница,
- медицинских установа и
- школства.

Комисијом за избјеглице руководи и председава општински повјереник за избјеглице.

Члан 9.

Комисија координира рад подкомисија (бироа) а који обављају следеће послове:

- врше прихват избјеглица и о томе обавјештавају Комесаријат,
- прикупљају податке од значаја за остваривање права избјеглице, о члановима његове породице, имовини и њеном стању у пребивалишту, као и друге податке од значаја за збрињавање избјеглица у складу са овим законом и другим прописима,
- врше привремени смјештај избјеглица, размјештајем по домаћинствима или у друге за то одређене објекте или установе,
- старају се о изналажењу слободних смјештајних капацитета за прихват и смјештај избјеглица,
- учествују у прикупљању и расподјели хуманитарне помоћи избјеглицама, путем општинских организација Црвеног крста,
- предлажу распоред радног ангажовања избјеглица од интереса за њихово збрињавање,
- пружају избјеглицама помоћ ради обезбјеђивања наставка школовања односно ради њиховог оспособљавања за непосредно укључивање у школовање,
- упућују избјеглице у здравствене, социјалне и друге установе ради пружања помоћи које спадају у њихову надлежност,
- предлажу начин обезбјеђивања трајне социјалне сигурности избјеглицама на подручју општине,
- помажу избјеглицама да се врате на подручја која су напустили или у друга мјеста гдје им је обезбјеђен трајни смјештај.

Члан 10.

Послове из претходног члана обављају следеће подкомисије (бирои):

- Биро за прихват и збрињавање избјеглица у транзиту,
 - Биро за вођење евиденције и документације, и
 - Биро за привремени смјештај избјеглица,
- Послове Бироа за вођење евиденције и документације из алинеје 2. претходног става обавља центар за социјални рад.

Члан 11.

Извршни одбор општине, уз сагласност Комесаријата, именује општинског повјереника за избјеглице (у даљем тексту: Повјереник).

Члан 12.

Повјереник обавља следеће послове:

- руководи и председава Комисијом за избјеглице,
- усклађује дјеловање свих учесника у прихвату и збрињавању избјеглица у општини,
- остварује сарадњу са надлежним органима управе у општини,
- организује прикупљање података о збрињавању избјеглица и дефинисању њиховог статуса,
- организује редовно достављање потребних података о избјеглицама на захтјев овлашћеног лица Комесаријата — Официра за везу,
- и друге послове.

Члан 13.

Координацију рада повјереника врши овлашћено лице Комесаријата — Официр за везу (у даљем тексту: Официр за везу).

III — СТИЦАЊЕ, ПРЕСТАНАК И ГУЂЕЊЕ СТАТУСА ИЗБЈЕГЛИЦЕ

Члан 14.

Подаци који се односе на идентификацију избјеглице, чланове његове породице, имовину и њено стање у пребивалишту као и други подаци од значаја за остваривање права утврђених законом, евидентирају се на прописаним обрасцима.

Сматра се да је попушавањем обрасца из претходног става покренут поступак за признавање статуса избјеглице и издавање исправа утврђених овим законом.

Члан 15.

О статусу избјеглице рјешава Комисија за избјеглице доношењем рјешења о стицању, престанку или губљењу статуса избјеглице.

Против рјешења из претходног става може се изјавити жалба Комесаријату, путем надлежног Официра за везу, и то у року од 15 дана од дана пријема истог.

Рјешење Комесаријата је коначно.

Члан 16.

За издавање рјешења за признавање статуса избјеглице потребно је утврдити следеће:

- да су испуњени услови из члана 1. овог закона,
- да је утврђен идентитет подносиоца захтјева.

Члан 17.

На основу рјешења о признавању статуса избјеглице Министарство унутрашњих послова издаје избјегличку легитимацију, уз претходну проверу да ли је то лице већ пријављено у некој другој општини Републике.

Избјегличка легитимација садржи податке утврђене прописима о личној карти и друге податке утврђене посебним прописима.

Избјегличка легитимација је јавна исправа којом се доказује идентитет и на основу које избјеглица остварује права која јој по закону припадају и доказује друге чињенице које су у њој садржане.

Члан 18.

Образац избјегличке легитимације и начин вођења евиденције прописује Министарство унутрашњих послова, по прибављеном мишљењу Комесаријата.

Министарство унутрашњих послова води евиденцију о издатим избјегличким легитимацијама и промјени боравишта избјеглица.

На захтјев Комесаријата, Министарство унутрашњих послова замјениће избјегличку легитимацију личној картом, лицу коме је престао статус избјеглице на начин утврђен овим законом.

У погледу промјене боравишта, избјеглице су дужне да се придржавају законских одредаби које важе за промјену пребивалишта грађана Републике.

Члан 19.

Лица која су избјегла на територију Републике Српске под условима и на начин утврђен у члану 1. овог закона дужна су да дају податке из члана 14. овог закона за увођење у евиденцију признавања статуса избјеглице и издавања избјегличких легитимација, у року од 15 дана од дана када су избјегла из мјеста пребивалишта.

Члан 20.

Статус избјеглице престаје обезбјеђењем његове тајне социјалне сигурности а нарочито када се избјеглица:

- врати на подручје које је напустио, или
- запосли на неодређено вријеме, или
- стекне у својину непокретну имовину којом може обезбједити трајни смјештај у мјесту стицања статуса избјеглице, или
- оснује предузеће или радњу или то учини члан његове уже породице,
- и у другим случајевима када избјеглица обезбједи своју трајну социјалну сигурност.

Члан 21.

Статус избјеглице се губи када избјеглица:

- одбије да, под условима утврђеним за грађане Републике, изврши војну, радну или другу прописану обавезу, односно не пријави се надлежном органу,
- одбије повратак у мјесто пребивалишта када се за то стекну објективни услови,
- одбије да се стално или привремено настани у једном од два понуђена мјеста у којима су му обезбјеђени услови за живот и трајна социјална сигурност.

IV — ВИДОВИ ЗБРИЊАВАЊА ИЗБЈЕГЛИЦА

1. Смјештај избјеглица

Члан 22.

Смјештај са исхраном може се обезбједити код родбине, пријатеља и других грађана — у домаћинствима или објектима у својини грађана.

Избјеглицама којима се не може обезбједити смјештај из претходног става, по налогу Комесаријата, обезбјеђује се смјештај са исхраном у објектима колективног смјештаја (одмаралишта, опоравилишта, хотели и сл.).

Члан 23.

Лицима којима због физичког стања (стара, инвалидна лица и сл.) не одговара смјештај из члана 22. овог закона, Комисија за избјеглице, на приједлог центра за социјални рад, обезбјеђује смјештај у установи социјалне заштите.

Члан 24.

Република и општина могу узети у закуп расположиве смјештајне капацитете за смјештај избјеглица на територији Републике.

Трошкови смјештаја избјеглица падају на терет буџета Републике односно општине која је објекат узела у закуп.

Члан 25.

Породицама односно лицима која имају признат статус избјеглице, може се дати на привремено кориштење стамбени простор односно објекат.

Члан 26.

Објекти који се могу дати на привремено кориштење су: угоститељски и туристички објекти, стамбене куће, станови, куће за одмор (викендице), помоћне просторије (привремени објекти, гараже, шупе), и пословни простори у друштвеној, приватној или мјешовитој својини ако су празни или напуштени.

Члан 27.

Привремено кориштење објеката из члана 26. овог закона осигурава се:

— у празним становима на којима није стечено станарско право, односно није закључен уговор о закупу,

— у испражњеним становима на којима је стечено станарско право а за које се утврди да су их станари и чланови њиховог домаћинства ослободили од лица и ствари,

— у напуштеним становима на којима је стечено станарско право, а за које се утврди да су их станари и чланови њиховог домаћинства привремено или трајно напустили,

— стамбени објекти и куће за одмор (викендице) у којима не станују власници или корисници,

— у пословним просторијама гдје се не обавља пословна дјелатност дуже од 30 дана.

Привремено кориштење објеката уступа се на вријеме до престанка разлога привременог кориштења објеката, у складу са овим законом.

Члан 28.

Критерији за додјелу објеката по величини су следећи:

— један до два члана — гарсонџера или једнособан стан,

— три до четири члана — двособан стан,

— пет до шест чланова — трособан стан,

— седам и више чланова — кућа са два стана и слично.

Помоћне просторије може добити на кориштење породица, односно лице које поседује стоку, аутомобил или пољопривредну механизацију.

Члан 29.

Објекти се уступају на привремено кориштење без накнаде.

Члан 30.

Рјешење о додјели објеката на привремено кориштење доноси надлежни општински орган за стамбено-комуналне послове, уз претходно прибављену сагласност Комесаријата.

Предају додијеленог стамбеног простора или објекта на привремено кориштење врши Комисија за избјеглице, путем записника у коме се врши попис односно идентификација непокретних и покретних ствари, уз издавање одговарајуће потврде.

Престанком потребе за кориштењем објеката Комисија за избјеглице ће, на бази записника из претходног става, утврдити све евентуалне недостатке или причињену штету коју је корисник дужан надокнадити.

Породици односно лицу које мора да ослободи стамбени простор, Комисија за избјеглице дужна је да обезбједи други привремени смјештај.

Комисија за избјеглице која сачињава записник о привременом кориштењу објеката води регистар у који се уносе подаци бившег власника односно корисника и привременог корисника.

Члан 31.

Комисија за избјеглице дужна је да Комесаријату доставља мјесечне извјештаје о додјелим објектима на привремено кориштење.

Члан 32.

Привремено кориштење из члана 30. овог закона траје док се не створе услови за безбједан повратак избјеглица на подручја која су напустили или им се обезбједи стални смјештај или смјештај по уговору о закупу објеката.

Члан 33.

Комесаријат је дужан да за избјеглице пристигле на подручја општине, која нема слободних смјештајних капацитета, предложи подручје друге општине гдје ће се избјеглице смјестити.

2. Материјална помоћ избјеглицама

Члан 34.

Избјеглицама се привремено пружа материјална помоћ у храни, одјећи, обући и средствима за личну хигијену.

Члан 35.

Избјеглицама се обезбјеђује и додатна материјална помоћ када су услови збрињавања посебно неповољни (смјештај у породице слабог материјалног стања, смјештај ван породице и сл.).

Поред материјалне помоћи из члана 34. овог закона избјеглицама се обезбјеђује финансијска помоћ — одређен износ у новцу или новачним бонувима за потребе које се не могу обезбиједити давањем материјалних добара. Висину финансијске помоћи предлаже Комисија за избјеглице полазећи од процјене неопходних потреба које нису обезбијеђене материјалном помоћу, као и од висине материјалног обезбјеђења које примају лица на подручју општине у којој је избјеглица смјештена.

Члан 36.

Избјеглицама, мајкама са дјецом до три године старости обезбјеђује се додатна помоћ.

Члан 37.

Подаци о свим врстама пружене материјалне помоћи уписују се у избјеглички картон.

3. Здравствена заштита

Члан 38.

Здравствена заштита избјеглица обухвата:

— превентивне мјере и акције, укључујући мјере хигијенско-епидемиолошке заштите,

— хитну медицинску помоћ у здравственој установи и стану или другом објекту смјештаја,

— потпуну здравствену заштиту жена за вријеме трудноће и порођаја, и право на накнаду зараде за вријеме трудноће и порођаја,

— љекарске прегледе и друге услуге у дому здравља укључујући и стоматолошку здравствену заштиту и рехабилитацију,

— специјалистичке љекарске прегледе и друге специјалистичке услуге по упуту љекара дома здравља,

— лијекове који се као неопходни утврђени листом лијекова коју доноси републичка организација за здравствено осигурање,

— превенцију и лијечење болести уста и зуба,

— болничко лијечење када је неопходно или ургентно,

— прегледе и друге услуге у заводима за заштиту здравља,

— специјалистичку рехабилитацију у заводима за рехабилитацију и ортопедске и протетске справе и помагала дјеце и омладине до 18. година живота и студената до 26 година живота и других лица последице прележаних тешких обољења, повреда или рањавања у складу са актом којим Влада утврђује обим, садржај и начин провођења здравствене заштите,

— право на лијечење у СР Југославији по важећем прописима.

Члан 39.

Средства за здравствену заштиту избјеглица обезбјеђују се у буџету Републике.

Члан 40.

Податке о пруженој здравственој заштити избјеглица здравствене установе уписују у избјеглички картон.

Члан 41.

За пружене здравствене услуге, здравствена установа доставља рачун надлежној републичкој организацији за здравствено осигурање, која врши контролу исправности рачуна у погледу извршених услуга и цијена, те исплату истих као и исплату по болесничким дознакама.

Рефундацију трошкова републичкој организацији за здравствено осигурање врши Комесаријат.

Поступак и услове рефундације у складу са претходним ставом ближе ће се уредити уговором између Комесаријата и републичке организације за здравствено осигурање.

Рачун здравствене установе из става 1. овог члана садржи податке о избјегници којој је пружена здравствена услуга.

Републичка организација за здравствено осигурање доставља Комесаријату и збирни извјештај о извршеним здравственим услугама ради увида у обим пружене здравствене заштите избјеглицама.

4. Помоћ у образовању избјеглицима**Члан 42.**

Дјечи избјеглицима са сметњама у развоју обезбјеђује се боравак у предшколској установи уколико се у њој организује такав рад.

Члан 43.

Избјеглицима, ученицима и студентима пружа се, према могућностима, стручна помоћ у припремању квалификационих, допунских и других испита ради њиховог оспособљавања за укључивање у редовно школовање у Републици.

Стручну помоћ из претходног става пружају школе односно факултети.

Члан 44.

Избјеглицима, ученицима и студентима на редовном школовању може се пружити финансијска помоћ за исхрану и смјештај у ученичком односно студентском дому, за набавку уџбеника, школског прибора и других наставних средстава и за трошкове превоза до школе односно факултета.

Члан 45.

Средства за пружање помоћи у образовању избјеглицима обезбјеђују се у буџету Републике.

Податке о пруженој помоћи у образовању Министарство образовања, науке и културе доставља Комесаријату ради увида у обим помоћи избјеглицима у образовању.

5. Умањење пружања материјалне помоћи и губљење права на материјалну помоћ**Члан 46.**

Материјална или друга помоћ у збрињавању избјеглица може се умањити у следећим случајевима:

- када се избјеглици обезбједи привремено за послење до истека рока у коме је био запослен,
- када се створе услови за остварење прихода од покретне или непокретне имовине или других прихода.

Критерије за умањење односно престанак пружања материјалне и друге помоћи у збрињавању избјеглица прописује Комесаријат.

Дјетету избјеглици не умањује се право на материјалну помоћ све до престанка статуса избјеглице његових родитеља односно старатељи.

Члан 47.

Избјеглица губи право на помоћ ако:

- да нетачне податке приликом подношења пријаве за стицање статуса избјеглице који су од битног утицаја за остваривање права избјеглице,
- не пријави промјену боравишта,
- не пријави промјене у статусу избјеглице које су од битног утицаја за остваривање права избјеглице.
- пријави се и остварује помоћ на више мјеста.

V — ПРИКУПЉАЊЕ, ДИСТРИБУЦИЈА И ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ПОМОЋИ**1. Прикупљање хуманитарне помоћи****Члан 48.**

Организација и друга правна лица, као и грађани и њихова удружења са територије Републике који, у складу са својим хуманитарним циљевима, учествују у прикупљању свих видова помоћи избјеглицима и недовољно збринутим лицима, дужна су претходно прибавити дозволу за прикупљање помоћи од Комесаријата, преко Комисије за избјеглице.

Начин издавања дозвола за прикупљање и превоз као и дистрибуцију прикупљене помоћи прописује Влада Републике.

Члан 49.

Комесаријат врши координацију прикупљања свих видова помоћи становништву Републике.

2. Евидентирање и дистрибуција хуманитарне помоћи**Члан 50.**

Сектор контроле Комесаријата води евиденцију о укупној помоћи, која је по било ком основу упућена у Републику, а на основу података и издатих дозвола за превоз и дистрибуцију материјалне помоћи овлашћеног лица Комесаријата на граничном прелазу.

Члан 51.

Комесаријат је дужан да организује регионалне дистрибутивне центре за складиштење прикупљене материјалне помоћи сходно регионалној организацији Комесаријата.

Дистрибуција материјалне помоћи из регионалних дистрибутивних центара врши се и преко општинских организација Црвеног крста а на основу података о избјеглицима и недовољно збринутим лицима које доставља Комисија за избјеглице.

Члан 52.

Официр за везу одговоран је за пријем адекватно складиштење робе и планску дистрибуцију по утврђеним критеријима уз одговарајућу евиденцију.

Члан 53.

Контролу дистрибуције свих видова хуманитарне помоћи на велико и на мало врши Сектор контроле Комесаријата, у сарадњи са државним органима.

Члан 54.

Сектор контроле обавезан је да Комесаријату мјесечно, а најкасније до 5. у мјесецу за претходни мјесец достави извјештај који садржа показатеље, о количини и врсти примљене помоћи.

Члан 55.

Официр за везу дужан је да Комесаријату мјесечно а најкасније до 5. у мјесецу за претходни мјесец достави извјештај који садржи показатеље о количини и врсти дистрибуиране помоћи, мјесту и условима складиштења, броју лица која су примила помоћ и стању залиха у регионалном дистрибутивном центру.

Члан 56.

Комесаријат је дужан да најкасније до 15. у мјесецу за претходно тромјесечје поднесе одговарајуће извјештаје Влади Републике.

Члан 57.

Све хуманитарне организације, вјерске заједнице и други који врше дистрибуцију робе на основу дозволе а мимо дистрибутивних центара Комесаријата дужни су мјесечно а најкасније до 5. у мјесецу за претходни мјесец Комисији за избјеглице у мјесту дистрибуције да поднесу извјештај о врсти, обиму и начину дистрибуције помоћи.

Члан 58.

У случајевима непоштивања обавеза из претходног члана биће изречена забрана прикупљања и дистрибуције помоћи.

Члан 59.

Све врсте извјештаја везане за међународну хуманитарну помоћ организације и друга правна лица, као и грађани и њихова удружења са територије Републике, достављају међународним хуманитарним организацијама искључиво преко Комесаријата.

VI — ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 60.

Средства за збрињавање избјеглица обезбјеђују се из:

- буџета Републике,
- буџета општина,
- прилога, поклона и других облика добровољне помоћи,
- других средстава утврђених законом.

Члан 61.

Комесаријат отвара посебан жиро и девизни рачун ради прикупљања новчаних средстава као добровољне помоћи за збрињавање избјеглица и стварање услова за њихов повратак односно трајно збрињавање на други начин.

О прикупљеним новчаним средствима из претходног става, њиховом кориштењу према утврђеним намјенама и корисницима, Комесаријата води евиденцију.

Члан 62.

Комесаријат је дужан да сваких шест мјесеци Влади Републике подноси извјештај о утрошку средстава за збрињавање избјеглица као и о другим подацима финансијске природе битним за полагај избјеглица.

Члан 63.

Финансирање рада Комесаријата обезбјеђује се из буџета Републике а финансирање рада Комисије за избјеглице обезбјеђује се из буџета општине.

VII — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о избјеглицама („Сл. гласник српског народа у Босни и Херцеговини”, број 7/92), Уредба о збрињавању избјеглица („Сл. гласник српског народа у Босни и Херцеговини”, број 7/92), Уредба о координираном прикупљању, начину евидентирања и дистрибуције свих видова помоћи намјенене становништву Српске Републике Босне и Херцеговине („Сл. гласник српског народа у Босни и Херцеговини”, број 8/92).

Члан 65.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Народне скупштине,
25. априла 1993. год. **Мр Момчило Крајишник, с. р.**

101

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске — Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске”, број 21/93), д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОСНИВАЊУ ФОНДА ЗА ХУМАНИТАРНУ ПОМОЋ „СВЕТИ САВО”

Проглашава се Закон о оснивању Фонда за хуманитарну помоћ „Свети Саво”, који је донијела Народна скупштина Републике Српске, на сједници одржаној 25. априла 1993. године.

Предсједник
Републике Српске,
27. априла 1993. године **Др Радован Караџић, с. р.**

На основу члана 70. тачка 2. Устава Републике Српске, Народна скупштина на засједању, одржаном дана 25. априла 1993. године доноси

ЗАКОН

О ОСНИВАЊУ ФОНДА ЗА ХУМАНИТАРНУ ПОМОЋ „СВЕТИ САВА”

Члан 1.

Оснива се Фонд за хуманитарну помоћ „Свети Сава” (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Сједиште Фонда је у Палама.

Члан 3.

Дјелатност Фонда је прикупљање средстава и обезбјеђивање услова за пружање хуманитарне помоћи.

Фонд обезбјеђује средства поклонима и прилозима физичких и правних лица, давањем у закуп или кориштењем стечених некретнина или права.

Члан 4.

У вршењу своје дјелатности Фонд сарађује са:

— Министарством за питања бораца и жртава рата, средствима којима ће помагати унапређење заштите породица ратних војних инвалида, породица палих бораца и жртава рата;

— Министарством образовања, науке и културе обезбјеђивањем средстава за школовање ученика, стипендирање студената, преквалификација инвалида, квалификације незапослених и сл.

— Министарством здравља, рада и социјалне заштите, обезбјеђујући средства и услове за бригу незапослених, о лијечењу, о рехабилитацији, ортопедским помагалима и сл.;

— Комесаријатом за избјеглице и хуманитарну помоћ, пружања помоћи у прихвату, смјештају, распоређивању, запошљавању избјеглица и сл.;

— врши и друге послове у складу са законом.

Члан 5.

Фонд стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 6.

У правном промету с трећим лицима Фонд закључује уговоре и врши друге правне послове, без ограничења, у оквиру прописане дјелатности. За обавезе према трећим лицима Фонд одговара cjелокупном својом имовином.

Члан 7.

Фондом управља Управни одбор, од пет чланова, које именује Влада Републике Српске.

Фонд представља и заступа директор Фонда, кога поставља Управни одбор.

Унутарња организација, начин пословања и распоред функција у Фонду регулише се Статутом Фонда који доноси Управни одбор, а одобрава Влада Републике Српске.

Члан 8.

Надзор над финансијским пословањем Фонда врши Министарство финансија Републике.

Члан 9.

Овај закон објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

Број 02-444/93.

25. априла 1993. год.

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишник, с.р.

102

На основу члана 70. тачка 2. Устава Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 3/92.) Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној 25. априла 1993. године, доноси

О Д Л У К У О ПРАВУ РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПАЛИХ БОРАЦА

Члан 1.

Овом одлуком привремено се, до доношења одговарајућег закона, уређује право на материјално обезбеђење ратних војних инвалида и породица палих бораца из оружаних акција последице 17. августа 1990. године, као и ако је наступила привремена неспособност.

Право по овој одлуци остварују и правани укoд других република који као избјеглице имају бораца вишите у Републици Српској.

Права из ове одлуке могу се остварити уколико исто право није могуће остварити по другом основу.

Члан 2.

Борац и ратни војни инвалид у смислу ове одлуке је лице које је као припадник оружаних снага Југославије, односно Војске Републике Српске учествовало у оружаним акцијама последице 17. 8. 1990. године за одбрану Југославије и Српске Републике и у тим акцијама погинуло или нестало, односно наступило оштећење његовог организма најмање за 20% у смислу одредаба важећих прописа.

Права предвиђена овом одлуком остварује и припадник цивилне заштите, службе осматрања и обавјештавања, радник јединица везе Министарства одбране, радник Министарства унутрашњих послова и друго лице које је по наређењу, у вршењу дужности од значаја за одбрану Републике Српске погинуло или нестало или задобило рану, повреду, озледу или болест, па је због тога наступило оштећење његовог организма најмање за 20% у складу одредаба важећих прописа.

Члан 3.

Својство борца или ратног војног инвалида у смислу ове одлуке могу остварити и војни заробљеници уколико су заробљени под околностима из претходног члана.

Члан 4.

Материјално обезбеђење из ове одлуке ратном војном инвалиду и члановима породице погинулог борца одређује се у износу утврђене плате за борца Војске Републике Српске, према чину који је тај борац имао у моменту рањавања, односно погибије.

Члан 5.

Средства за финансирање права из ове одлуке обезбеђују се у Буџету Републике Српске у 100% износу у вријеме непосредне ратне опасности.

Члан 6.

Ратни војни инвалиди и чланови породице палих бораца остварују право на материјално обезбеђење из ове одлуке на начин и по поступку утврђеном Законом о основним правима војних инвалида и породица палих бораца („Службени лист СФРЈ”, бр. 31/86, 44/89, 20/90 и 42/90) и Закона о заштити војних инвалида („Службени лист СР БиХ”, број 35/90).

Члан 7.

Материјално обезбеђење из ове одлуке ратни војни инвалиди и чланови породице палих бораца могу остварити од момента када су престали да примају војну плату или други облик накнаде за погинулог или рањеног борца, а највише 6 мјесеци уназад.

Члан 8.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи одлука о праву породице погинулог борца Војске Републике Српске број: 02-1348/92. од 31. октобра 1992. године.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Народне скупштине,
Број 02-440/93.
25. априла 1993. год. Мр Момчило Крајишник, с.р.

103

На основу члана 46. и члана 90. став 5. Закона о спољнотрговинском пословању („Службени гласник Републике Српске број 5/93) и члана 30. став

1. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 15/92), Влада Републике Српске, доноси

УРЕДБУ

О ПРИВРЕМЕНОМ ИЗВОЗУ И УВОЗУ РОБЕ

Члан 1.

Овом уредбом одређују се врста, намјена и рокови привременог извоза и увоза робе.

Привремени увоз робе не може се одобрити за робу чији је редован увоз забрањен.

1. Привремени извоз и увоз робе које врше правна лица

Члан 2.

Предузеће и друго правно лице уписани у судски регистар за обављање послова спољнотрговинског промета (у даљем тексту: предузеће) могу привремено увозити робу ради оплемењивања (прераде, дораде и обраде), под условом да је на оплемењивање даје страног лице-наручилац услуге или предузеће регистровано за послове посредовања у спољнотрговинском промету. Ти послови могу да се обављају у више фаза и може да их обавља више предузећа.

Прерадом робе, у смислу ове уредбе сматрају се све радње оплемењивања у процесу производње којима се мијењају основна својства привремено увезене робе.

Дорадом робе, у смислу ове уредбе, сматрају се радње којима се увезена роба оплемењује, као што су штампање, бојење, чишћење, сортирање, испитивање квалитета, паковање и др., или јој се додаје друга роба ради уграђивања, ушивања, мијењања и др., ако у том процесу привремено увезена роба не мијења основно својства.

Обрадом робе, у смислу ове уредбе, сматра се сваки механички, хемијски или други поступак који се предузима ради дотјеривања и побољшања квалитета производа без додавања исте или друге врсте робе.

Привремени увоз робе ради оплемењивања одобрава царинарница, и то за вријеме неопходно за остваривање сврхе привременог увоза, али не дужи од шест мјесеци. У оправданом случају царинарница може продужити тај рок до завршетка посла оплемењивања робе, а најдуже до двије године.

Члан 3.

Привремени извоз, односно увоз робе у смислу члана 42. став 2. Закона о спољнотрговинском пословању царинарница одобрава:

1) ако је у питању оплемењивање (обрада, дорада или прерада), осим оплемењивања пољопривредних производа, уговорено у складу са одредбама члана 2. ове уредбе;

2) ако је у питању оправка уговорена у складу са одредбама члана 4. ове уредбе;

3) ако је у производњи робе добијене обрадом, дорадом или прерадом, односно у правци употријебљен репродукциони материјал чије су карактеристике истовјетне с репродукционим материјалом који се привремено увози, односно извози.

Привремени извоз, односно увоз царинарница одобрава на вријеме од три мјесеца.

Управа царина води посебну евиденцију о извозу, односно увозу из става 1. овог члана.

Члан 4.

Привремено се може увозити ради оправке:

1) роба која је предмет оправке;

2) роба намијењена за оправку основних средстава у земљи;

3) рекондиционирана (освјежена) роба — дијелови и одређени склопови мотора и моторних возила по основу уговора о продаји робе с консигнационог складишта, ако су испуњени слиједећи услови:

— да је замјена предвиђена уговором са страним произвођачем моторних возила;

— да су у питању возила која се у Републици Српској производе на основу уговора о заједничком улагању или уговора о дугорочној производној кооперацији закључених између предузећа и страног лица — произвођача тих моторних возила;

— да се рекондиционирање и генерално оправљање дијелова и склопова врше у производним погонима страног лица — произвођача тих моторних возила;

— да се у истом броју и врсти привремено увезених дијелова и склопова мотора и моторних возила који су власништво страних лица обезбеди и извоз истрошених дијелова и склопова тих мотора и моторних возила ради замјене за рекондициониране и генерално опремљене дијелове и склопове.

Царинарница може одобрити привремени увоз одређеног броја дијелова и склопова мотора и моторних возила за које предузеће даје гаранцију да ће у року од шест мјесеци од дана привременог увоза обезбједити, у истом броју и врсти, извоз тих дијелова и склопова мотора и моторних возила.

Привремени увоз робе ради оправке царинарница одобрава за вријеме неопходно за остваривање сврхе привременог увоза, али не дужи од шест мјесеци. У оправданом случају, царинарница може продужити тај рок најдуже још двије године.

Члан 5.

Предузеће може, на основу уговора закљученог са страним лицем, привремено увозити животиње за приплод и сјеме и друге органе биљака за размножавање.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава, на основу сагласности Министарства за пољопривреду, најдуже двије године.

Члан 6.

Ради производње робе за извоз, привремено се може увозити репродукциони материјал (сировине, помоћни материјал или полупроизводи), односно склопови или дијелови за уграђивање под условом:

1) да је то предвиђено уговором закљученим између предузећа и страног лица, односно уговором о заједничком улагању или уговором о дугорочној производној кооперацији;

2) да су репродукциони материјал, односно дијелови и склопови власништво страног лица или предмет уговора о заједничком улагању, односно уговора о дугорочној производној кооперацији.

Привремени увоз из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме од шест мјесеци, с тим што може, ако је то неопходно због технолошког процеса производње, да продужи тај рок до завршетка посла.

Члан 7.

Привремено се може увозити дио опреме и репродукционог материјала ради докомплетирања

опреме која се извози, односно ради докомплетирања инвестиционог објекта који се гради у иностранству ако привремени увоз врши предузеће које извози опрему или изводи инвестиционе радове у иностранству.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме од шест мјесеци, а у оправданом случају тај рок може продужити до завршетка посла.

Члан 8.

Привремено се могу увозити алат, инструменти и друга средства за монтирање увезене опреме ако се опрема увози уз уговорену обавезу страног лица — продавца опреме да је монтира својим алатом, инструментима или другим средствима за монтирање.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме потребно за монтирање.

Члан 9.

Привремено се може увозити роба ради испитивања приказивања или пробе ако власник ту робу даје без накнаде и на одређено вријеме.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана траје до завршетка технолошког процеса испитивања, приказивања, односно пробе.

Члан 10.

Привремено се може увозити роба ради комисионе продаје.

Царинарница одобрава привремени увоз робе ако је предузеће са страним лицем или с предузећем које заступља страног лица закључило уговор о комисионој продаји стране робе.

Царинарница одобрава привремени увоз робе из става 1. овог члана до рока предвиђеног у уговору о комисионој продаји.

Члан 11.

Привремено се може увозити роба ради излагања на међународним сајмовима, изложбама и другим приредбама и предмети који се користе за уређивање сајамских, односно изложбених просторија.

Привремено може увозити робу из става 1. овог члана предузеће регистровано за организовање међународних сајмова, изложби или приредби или предузеће — заступник страног лица — власник робе или предузеће регистровано за послове међународне шпедиције.

Царинарница одобрава привремени увоз робе из става 1. овог члана за вријеме које не може бити дуже од шест мјесеци од дана завршетка међународног сајма, а предмете који се користе за уређивање сајамских, односно изложбених просторија — најдуже двије године.

Члан 12.

Привремено се могу увозити животиње и инструменти, апарати, реквизити и други предмети намијењени за игре на срећу и одржавање културно-умјетничких, спортских и других приредби, односно за снимање филмова.

Другим предметима из става 1. овог члана сматрају се видео и филмске траке (негатив) намијењене за снимање копродукционих филмова у Републици Српској и сл.

Предметима намијењеним за одржавање спортских приредби сматрају се и спортски аутомобили и мотоцикли и сл.

Царинарница одобрава привремени увоз предмета из става 1. овог члана за пријеме до шест мјесеци. У оправданом случају царинарница може продужити тај рок за још шест мјесеци.

Члан 13.

Привремено се могу увозити амбалажа, товарни и заштитни прибор и сл. који су власништво страног лица ако су намијењени допремању или отпремању робе која се увози у Републику Српску.

Привремено се може увозити, у смислу става 1. овог члана, и товарни и заштитни прибор који је власништво страног лица — пошиљача робе ако тај прибор технолошки не припада превозном средству (пећи за одржавање температуре, разни вентилациони уређаји и сл.).

Привремени увоз робе из става 1. и 2. овог члана царинарница одобрава за вријеме од шест мјесеци. У оправданом случају, царинарница може продужити тај рок, али најдуже још шест мјесеци, а за амбалажу намијењену за отпремање пољопривредних и прехранбених производа који се извозе — најдуже још девет мјесеци.

Царинарница одобрава привремени увоз амбалаже намијењене за отпремање робе која се привремено увози ради оплемењивања до рока прописаног у члану 2. став 5. ове уредбе.

Члан 14.

Привремено се може увозити:

1) опрема за потребе страног представништва, у складу са прописима и међународним уговорима, ако је то представништво регистровано у Републици Српској под условом узajамности;

2) опрема за потребе међународних и међудржавних организација и међународних и међудржавних комисија чије је сједиште на територији Републике Српске.

Опремом из става 1. овог члана сматра се роба намијењена за службене потребе страних лица (телекс, телепринтер, путничко и теретно моторно возило, писаће и рачунске машине свих врста, апарати за умножавање и сл.).

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава на рок од годину дана, а у оправданим случајевима тај рок може продужити док трају потребе тог представништва, односно те организације.

Члан 15.

Привремено се могу увозити:

1) путничка моторна возила која нису регистрована у иностранству, а која предузећа регистрована за изнајмљивање моторних возила у Републици Српској увозе на основу уговора закљученог са страним лицем ради изнајмљивања за коришћење у Републици Српској;

2) опрема коју предузеће регистровано за изнајмљивање опреме увози на основу уговора закљученог са страним лицем или са страним спортским клубовима и њиховим савезима ради изнајмљивања за коришћење у Републици Српској;

3) јахте, једрилице и други пловни објекти, са припадајућим пливајућим везовима и прибором за сидрење, намијењени спортској разоноди, које предузеће регистровано за изнајмљивање тих објеката увози на основу уговора закљученог са страним лицем, односно са страним спортским клубовима и њиховим савезима, ради изнајмљивања за коришћење у Републици Српској;

4) камп-приколице које предузеће увози на основу уговора закљученог са страним лицем ради пружања туристичких услуга.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме до шест мјесеци. У оправданом случају царинарница може продужити тај рок за вријеме неопходно да се оствари сврха привременог увоза.

У рок привременог увоза не урахунава се задржавање робе из тачке 3. став 1. овог члана под царинским надзором у марици.

Члан 16.

Привремено се могу увозити:

1) калупи, модели, клишеи, узорци, шаблони позитив-филмови за офсет штампу и замјењиви алат ако су неопходни за пружање услуга страном лицу — наручиоцу услуге, односно за производњу робе за извоз;

2) траке за снимање телевизијских емисија ради размјене програма с иностраним телевизијским организацијама;

3) техничка документација за потребе предузећа, намијењена за израду понуда за извоз робе и услуга;

4) машине, апарати, уређаји и инструменти намијењени производњи робе за извоз или пружању услуга у процесу оплемењивања робе страног власништва (прерада, дорада и обрада);

5) роба — пробни комади сојима се искључиво испитује квалитет опреме намијењене извозу, односно увозу.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме до годину дана, а у оправданом случају може продужити тај рок за вријеме неопходно да се оствари сврха привременог увоза.

Члан 17.

Привремено се може увозити у закуп опрема (машине, апарати, уређаји, превозна и преносна средства, инструменти и др.) ради коришћења у процесу производње и пружању услуга, под условима прописаним Законом и прописима донесеним на основу тог закона.

Привремени увоз из става 1. овог члана царинарница одобрава до рока предвиђеног уговором о закупу.

Члан 18.

Привремено се могу увозити:

1) механизација за изградњу инвестиционих објеката, односно за извођење појединих радова на инвестиционим објектима;

2) машине, апарати, уређаји и инструменти за наставу и за спровођење здравствене заштите, као и за рехабилитацију инвалидних лица, дати без накнаде и на употребу предузећу или другом правном лицу у наведене сврхе;

3) основна средства за отклањање непосредне опасности од епидемија или елементарних и других непогода, односно за отклањање непосредних последица епидемија, односно непогода;

4) специјална шинска возила за испитивање и одржавање шина на жељезничким пругама;

5) машине, апарати, уређаји, инструменти, алат, специјална превозна средства и пловила и њихови резервни дијелови намијењени за истраживање нафте, гаса, угља и минералних и неминералних сировина (метала и неметала) који се не производе у Републици Српској о чему потврду издаје Министарство за привреду;

6) медицинска опрема и уређаји, монтажни објекти за смјештај избјеглица и друга роба, које у

хуманитарне сврхе шаљу хуманитарне, вјерске и друге организације из иностранства.

Привремени увоз робе из става 1. овог члана царинарница одобрава за вријеме до шест мјесеци, а у оправданом случају може продужити тај рок најдуже за двије године.

Члан 19.

Предузеће које по одредбама ове уредбе привремено увози робу, може привремено увозити и дијелове за техничко-технолошко усавршавање робе и за замјену, одржавање, оправку и сервисирање, под условом да замијењене дијелове врати у иностранство, уништи под царинским надзором или преда царинарници на слободно располагање.

Члан 20.

Роба се може привремено извозити у случајевима из члана 2. до 18. ове уредбе.

Привремени извоз робе из става 1. овог члана одобрава царинарница која одређује и рок привременог извоза, водећи рачуна о намјенама за које се роба привремено извози.

Члан 21.

Домаћа физичка лица из члана 86. став 1. и 2. Закона о спољнотрговинском пословању могу привремено увозити и извозити робу у случајевима из члана 2. до 19. ове уредбе на основу одобрења царинарнице, која тај увоз и извоз може одобрити по намјенама и у роковима предвиђеним у тим случајевима, ако су испуњени услови за вршење царинског надзора и контроле (вођење прописаних евиденција, пословних књига и др.).

2. Привремено уношење и изношење предмета која врше физичка лица

Члан 22.

Домаће и страног физичко лице које долази на привремен боравак у Републику Српску може, поред предмета личног пртљага, привремено унијети из иностранства и слиједеће предмете који су му потребни за вријеме привременог боравка: лични наokit; предмете од финог крзна; два фотографска апарата; једну кино-камеру (16 мм) или видео-камеру; један двоглед; један носиви музички инструмент; један носиви грамофон; један носиви радио-пријемник са касетофоном или без касетофона; један носиви магнетофон; један касетофон; један носиви ТВ пријемник са видео-рекордером или без видео рекордера; једну носећу писаћу машину; један ципни електронски калкулатор; један носиви персонални рачунар; опрему за камповање (шатор и сл.); један бицикл са мотором; по један спортски реквизит разне врсте; спортски чамца са мотором или без мотора; опрему за спортски риболов; ронилачки апарат са прибором; један ловачки карабин и једну ловачку пушку, са одговарајућом количином муниције; путничко моторно возило са приколним или без ње; мотоцикл са приколицом или без ње; друмско теретно моторно возило стране регистрације; самоходну камп-кућицу; камп-приколицу; јахту, једрилицу и други пловни објект.

Домаће физичко лице писмено пријављује царинарници предмете из става 1. овог члана приликом уласка у Републику Српску, осим моторног возила и мотоцикла.

Страног физичко лице усмено пријављује царинарници предмете из става 1. овог члана прили-

ком уласка у Републику Српску, осим ловачког оружја и муниције, које пријављује писмено.

Поред предмета из става 1. овог члана, домаће и страно физичко лице може привремено унијети и друге предмете намијењене потребама док је на путовању, које писмено пријављује царинарници.

Изузетно од обавезе враћања привремено увезене робе у иностранство, камп-приколице, јахте и други пловни објекти могу остати у Републици Српској под царинским надзором код овлашћених предузећа ради чувања.

Члан 23.

Страно физичко лице које долази на привремени боравак у Републику Српску дужи од шест мјесеци може привремено увести моторно возило, као и предмете за домаћинство који су му потребни за вријеме привременог боравка у Републици Српској.

Поред предмета из става 1. овог члана, страно физичко лице може увести и опрему за обављање дјелатности.

Привремени увоз робе из става 1. и 2. овог члана одобрава царинарница и одређује његов рок.

Члан 24.

Домаће и страно физичко лице које по одредбама ове уредбе привремено увози одређене предмете може привремено увозити и дијелове за оправку привремено увезених предмета под условом да замијењене дијелове врати у иностранство, уништи под царинским надзором или преда царинарници на слободно располагање.

Члан 25.

Домаће и страно физичко лице са пребивалиштем у Републици Српској може при одласку у иностранство, поред предмета личног пртљага, привремено извести и предмете које ће користити за вријеме боравка у иностранству које писмено пријављује царинарници.

Члан 26.

Домаће и страно физичко лице са пребивалиштем у Републици Српској може привремено и извозити робу ради оправке, коју пријављује царинарници. Ако је појединачна вриједност робе већа од динарске протувриједности 1000 САД долара, привремени извоз те робе одобрава царинарница.

3. Прелазне и завршне одредбе

Члан 27.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о условима за привремени увоз и извоз робе (Службени лист СФРЈ бр. 75/89 и 18/90).

Члан 28.

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Предсједник
Владе,

Број 02-108

26 априла 1993. године

Др Владимир Лукић, с.р.

30. став 1. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 15/92),
Влада Републике Српске д о н о с и

УРЕДБУ

О ПОСТУПКУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЊАЊА ЦАРИНЕ

Члан 1.

Овом уредбом прописује се поступак за остваривање права на ослобођење од плаћања царине по одредбама члана 22. до 26. Царинског закона.

Члан 2.

Ради коришћења повластице из члана 22. Царинског закона, царинарници се подноси потврда Министарства за иностране послове да су увезени предмети намијењени за службене потребе, за пружање хуманитарне помоћи и за личну употребу лица из става 1. тог члана.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на потврди из става 1. овог члана.

Члан 3.

Ради коришћења повластице из члана 23. Царинског закона, царинарници се подноси потврда Министарства за иностране послове да су увезени предмети намијењени за личну употребу, односно за потребе домаћинства лица из става 1. тог члана и да постоји реципроцитет за ослобођење од плаћања царине.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на потврди из става 1. овог члана.

Члан 4.

Ради коришћења повластице из члана 24. став 1. Царинског закона, царинарници се уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси потврда Министарства за одбрану да увезену робу чине: предмети наоружања и војне опреме и њихови дијелови, укључујући и техничку, ремонтну и производну документацију, затим машине, апарати, резервни дијелови и репродукциони материјал за производњу предмета наоружања и војне опреме и њихових дијелова, који се у земљи не производе и да се та роба увози у складу са програмом развоја Војске Републике Српске.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на захтјев из става 1. овог члана.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине на основу члана 24. став 3. Царинског закона царинарница доноси у виду забиљешке на декларацији, у коју уписује бројеве и датум рјешења министра за финансије донесеног на основу члана 24. став 4. тог закона.

Члан 5.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 1. Царинског закона на лични пртљак који корисник повластице носи са собом, подноси се усмени захтјев на основу кога царинарница ослобађа путника плаћања царине на лични пртљак.

За лични пртљак путника дат на превоз другим превозним средством, поштом или на други начин, корисник повластице подноси одговарајуће доказе да се ради о његовом личном пртљагу. На основу поднесених доказа, царинарница ослобађа

путника плаћања царине на лични пртљак и ставља о томе одговарајућу забиљешку на Пријаву за увоз и превоз робе.

Члан 6.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 2. Царинског закона, корисник повластице подноси усмени захтјев на основу кога царинарница ослобађа путника плаћања царине на лични пртљак.

Члан 7.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 3. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) потврду надлежног органа унутрашњих послова о пријему у држављанство Републике Српске, односно потврду да му је дат азил или одобрење за стално настањење у Републици Српској,
- 2) списак предмета за домаћинство које уноси, односно увози, са назначењем врсте и количине предмета.

Списак предмета за домаћинство корисник повластице подноси царинарници у два примјерка најдоцније уз захтјев за ослобођење од плаћања царине. Један примјерак списка царинарница прилаже уз увозну царинску декларацију, а други, овјерени примјерак, враћа кориснику повластице, назначујући које је предмете увезао. Ако корисник те повластице накнадно увезе предмете за своје домаћинство у року од једне године, подноси царинарници овјерени списак предмета које му је царинарница вратила.

Царинарница која је овјерила списак предмета за домаћинство ставиће о томе забиљешку на путну исправу, уписати датум и то овјерити печатом.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 8.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 4. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) потврду да је на раду у иностранству провео непрекидно најмање двије године или 24 мјесеца у периоду од четири године. Потврду може издати дипломатско или конзуларно представништво Републике Српске у иностранству, завод за запошљавање преко кога је радник упућен на рад у иностранство, ако о томе води евиденцију или домаће предузеће и друго правно лице које је упутило радника на рад у иностранство. Потврду за чланове посаде домаћих бродова који саобраћају са иностранством односно домаће предузеће или друго правно лице чији је брод.

Ако корисник повластице не располаже потврдом у смислу става 1. ове тачке, вријеме проведено на раду у иностранству доказује на други одговарајући начин (путном исправом, одговарајућом исправом иностране службе за социјално осигурање или страног послодавца и сл.);

- 2) извод из регистра надлежног органа код кога је регистрован за обављање односно привредне дјелатности;

3) писмену изјаву да се враћа са рада из иностранства (чланови посаде домаћих бродова не подносе ту изјаву);

- 4) списак предмета за домаћинство које уноси или прима из иностранства, односно које ће накнадно унијети или примити;

- 5) списак предмета привредног инвентара које уноси или прима из иностранства, односно које ће накнадно унијети или примити;

Списак предмета за домаћинство, односно предмета привредног инвентара корисник повластице подноси царинарници у два примјерка, најдоцније уз захтјев за ослобођење од плаћања царине. Један примјерак списка царинарница прилаже уз декларацију, а други овјерава и враћа кориснику повластице, уз назначење које је предмете увезао и у којој вриједности. Ако корисник повластице накнадно увезе предмете за своје домаћинство или предмете привредног инвентара у року од једне године, дужан је да царинарници уз увозну царинску декларацију поднесе и овјерени списак предмета.

Царинарница која је овјерила списак предмета за домаћинство, односно предмета привредног инвентара саставиће о томе забиљешку у путној исправу, означити датум и то овјерити печатом.

Дан повратка из иностранства корисника повластице царинарница утврђује на основу путне исправе или на други начин.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Под непрекидним боравком у иностранству подразумијева се и вријеме проведено на годишњем одмору, као и вријеме проведено у Републици Српској, због посла, посјете породици и сл.

Члан 9.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине за робу коју корисник повластице из члана 25. став 1. тачка 5. Царинског закона прима из иностранства царинарница доноси у виду забиљешке на Поштанско-царинској пријави, односно на Пријави за увоз и превоз робе.

Члан 10.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 6. Царинског закона, корисник повластице подноси царинарници љекарски рецепт, односно његову фото-копију.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Поштанско-царинској пријави, односно на Пријави за увоз и превоз робе.

Члан 11.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 7. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници акт надлежног суда или дипломатског и конзуларног представништва Републике Српске у иностранству, односно надлежног страног органа.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана за коришћење повластице на наслијебене предмете личне гардеробе или предмете личне употребе умрлог лица као доказ се може поднијети и умрлица.

Повластица из члана 25. став 1. тачка 7. Царинског закона не односи се на предмете купљене наслијебеним новцем, као ни на предмете купљене новцем добијеним продајом наслијебених предмета.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 12.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 8. Царинског закона, корисник повластице, уз увозну царинску декларацију, подноси царинарници исправу коју је издао надлежни орган у земљи или орган или организација стране земље којом се доказује да је одликовање, медаљу, спомену, спортски или други трофеј, односно предмет

добило у иностранству на такмичењу, изложби или приредби од међународног значаја.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и провоз робе.

Члан 13.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 9. Царинског закона, корисник повластице — научник, књижевник и умјетник — подноси царинарници писмену изјаву да су предмети које уноси његова стваралачка дјела.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и провоз робе.

Члан 14.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 10. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници потврду удружења умјетника да је члан тог удружења, изјаву да ће робу непосредно користити за обављање своје дјелатности и потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба не производи у земљи.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 15.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 11. Царинског закона, корисник повластице — држављанин Републике Српске који живи у пограничном појасу — подноси царинарници потврду надлежног домаћег или страног органа о посједовању имања које се налази у пограничном појасу сусједне државе и усмену изјаву да су производи које увози добијени са тог имања, односно да је приплод добијен од стоке која се налази на том имању, на основу чега га царинарница ослобађа плаћања царине.

Члан 16.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 12. Царинског закона, корисник повластице — возач моторног возила — подноси царинарници усмени захтјев за ослобођење од плаћања царине на гориво и мазиво које се налази у резервоарима. Ако царинарница утврди да се гориво и мазиво налази у резервоарима који по конструкцији одговарају врсти и типу моторног возила, ослобађа плаћања царине.

Члан 17.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 13. Царинског закона, корисник повластице — инвалид — уз Пријаву за увоз и провоз робе, подноси царинарници доказ да му је ортопедско или друго помагало потребно као замјена за недостајући, односно оштећени тјелесни орган, односно доказ да су му резервни дио и потрошни материјал потребни за коришћење тих помагала.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и провоз робе.

Члан 18.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 14. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници потврду надлежне

здравствене комисије о томе да је рехабилитација завршена и да је ослобођен за вршење одређене дјелатности, као и потврду Привредне коморе Републике Српске да се опрема не производи у земљи.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 19.

Ради коришћења повластице из члана 25. став 1. тачка 15. Царинског закона, корисник повластице, уз декларацију, подноси царинарници:

1) изјаву Савеза сlijепих и слабовидних Републике Српске, Савеза глувих и наглувих Републике Српске, Савеза удружења дистрофичара Републике Српске и Савеза удружења паралигичара Републике Српске, односно изјаву њихових чланова да се специфична опрема, уређаји и инструменти, као и резервни дијелови и потрошни материјал за коришћење те опреме увозе за потребе сlijепих и слабовидних лица и глувих и наглувих лица, односно за потребе лица оболелих од мишићних и неуромишићних болести, а чланови тих савеза и изјаву да су чланови одређеног савеза;

2) потврду предузећа из области здравства којом се доказује да специфичну опрему уређаје и инструменте за здравствено и резервне дијелове и потрошни материјал за коришћење те опреме увози грађанин за личну употребу;

3) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на увозној царинској декларацији.

Члан 20.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 1. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници и спецификацију опреме по тарифним бројевима и тарифним ознакама Царинске тарифе, коју овјерава Министарство за економске односе са иностранством на основу уговора о страном улагању.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 21.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 2. Царинског закона, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, корисник повластице подноси царинарници:

1) потврду надлежног органа о томе какву је материјалну штету претрпјео услјед елементарних непогода, рата или оружаног сукоба;

2) писмо или фактуру иностраног пошиљача да је роба послата бесплатно, односно потврду службе за платни промет да се роба набавља из средстава добијених из иностранства као новчана помоћ ради отклањања последица елементарних непогода, рата или оружаног сукоба.

Корисник повластице у увозној царинској декларацији наводи и број и датум одлуке Владе донесене на основу члана 6. став 1. тачка 2. став 2. Царинског закона, у којој је утврђен и рок у коме роба може да се увезе.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 22.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 3. Царинског закона, корисник повластице,

уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) потврду Министарства за привреду да је претрпио материјалну штету проузроковану пожаром, експлозијом, елементарним непогодама, ратом, оружаним сукобима или саобраћајном незгодом;
- 2) потврду предузећа да је вриједност уништене опреме већа од 15% од укупне неамортизоване вриједности опреме тог предузећа;
- 3) изјаву да се роба увози ради замјене уништене робе;
- 4) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи;
- 5) потврду предузећа за осигурање да је за уништену робу остварио накнаду штете по основу осигурања, односно потврду тог предузећа да се не врши осигурање за одређени физик осигурања.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 23.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 4. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) извод из регистра надлежног суда да је предузеће, друга организација или заједница регистрована за обављање научноистраживачке, образовне, културно-образовне и вјерске дјелатности, техничке културе, културно умјетничке дјелатности и дјелатности заштите природе и културних добара, физичке културе и спорта и контроле квалитета животне средине, односно доказ другог органа да се бави том дјелатношћу;
- 2) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи;
- 3) изјаву корисника повластице да ће робу користити непосредно за обављање своје дјелатности.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 24.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 5. Царинског закона, корисник повластице, уз увозну царинску декларацију подноси царинарници:

- 1) потврду Министарства за рад, здравство и социјалну политику којом се доказује да специфична опрема, уређаји и инструменти за здравство, као и резервни дијелови и потрошни материјал за коришћење те опреме ради опремања предузећа у складу са програмима развоја здравства у Републици;
- 2) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на декларацији.

Члан 25.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 6. Царинског закона, корисник повластице, уз увозну царинску декларацију, подноси царинарници:

- 1) извод из регистра надлежног суда да се бави професионалним оспособљавањем и радним ангажовањем инвалида;
 - 2) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи.
- Рјешење о ослобођењу од плаћања царина царинарница доноси у виду забиљешке на декларацији.

Члан 26.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 7. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) потврду надлежног републичког органа за унутрашње послове којом се доказује да се опрема и дијелови те опреме увозе за потребе ватрогасних организација, односе ватрогасних друштава;
- 2) потврду Привредне коморе Републике Српске да се опрема, односно дијелови те опреме који се увозе не производе у земљи.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 27.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 8. царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи;

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 28.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 9. Царинског закона, корисник повластице подноси царинарници изјаву о организовању међународног такмичења у земљи и о томе да ће робу користити за додјелљивање на том такмичењу. Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и превоз робе.

Члан 29.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 10. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници потврду Министарства за просвјету и културу да су збирке и умјетнички предмети који се увозе намијењени одређеном музеју или умјетничкој галерији, односно да је репродуковани материјал намијењен архиву.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешење.

Члан 30.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 11. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници:

- 1) писмо или фактуру иностраног пошљача оца из које се види да се роба шаље бесплатно;
- 2) изјаву да се роба увози у научне, просвјетне, културне, спортске, хуманитарне, вјерске, здравствене и социјалне сврхе.
- 3) Мишљење Министарства за науку да роба која се увози служи за научне сврхе;
- 4) мишљење Министарства за просвјету и културу да роба која се увози служи за просвјетне, односно културне сврхе;
- 5) мишљење Министарства надлежног за спорт да роба која се увози служи за спортске сврхе.
- 6) мишљење Министарства за рад, здравство и социјалну политику да роба која се увози служи за здравствене сврхе;
- 7) извод из регистра надлежног суда да је регистрован за вршење научне, просвјетне, културне, спортске, хуманитарне, вјерске, здравствене и со-

цијалне дјелатности или за заштиту животне средине, односно доказ другог органа да се бави том дјелатношћу.

По захтјеву из става 1. овог члана царинарница доноси рјешења.

Ако корисник повластице прима из иностранства бесплатно за хуманитарне сврхе лијекове, ситне медицинске инструменте, ортопедска помагала, санитетски материјал, храну и безалкохолна пића, текстилне производе (одјећу, постелјину, ћебад и сл.), обућу и дјечије играчке, поред доказа из става 1. тачка 1. и 2. овог члана, подноси царинарници и спецификацију робе у којој је назначен трговачки назив робе и количина.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине на основу доказа у складу са ставом 3. овог члана царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и провоз робе.

Члан 31.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 12. Царинског закона, корисник повластице, уз писмени захтјев за ослобођење од плаћања царине, подноси царинарници изјаву да се рекламни материјал шаље бесплатно и да ће бесплатно бити подијељен у рекламне сврхе, односно да се бесплатно шаљу узорци који ће бити искључиво употребљени у сврхе за које су увезени.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на Пријави за увоз и провоз робе.

Царинарница је дужна да узорке учини неупотребљивим за трговачке сврхе (стављање жигова, бушењем или на други начин) с тим да се не уништи њихова основна функционална вриједност и употребљивост за сврхе за које су увезени.

Члан 32.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 13. Царинског закона, корисник повластице уз увозну царинску декларацију, подноси царинарници:

1) изјаву да ће се увезена роба користити за извршавање хуманитарних задатака;

2) потврду Привредне коморе Републике Српске да се роба која се увози не производи у земљи.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на декларацији.

Члан 33.

Ради коришћења повластице из члана 26. став 1. тачка 14. Царинског закона, корисник повластице подноси царинарници писмени захтјев у два примјерка. У захтјеву се назначују фирма излагача, име лица на које гласи излагачки картон и врста, количина и вриједност робе која се увози, односно прима из иностранства ради потрошње на сајму односно изложби.

Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на оба примјерка захтјева, од којих један примјерак задржава, а други враћа излагачу.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, ако се роба купује са консигнационог складишта, захтјев за ослобођење од плаћања царине подноси се царинарници у три примјерка. Рјешење о ослобођењу од плаћања царине царинарница доноси у виду забиљешке на сва три примјерка захтјева, од којих један примјерак задржава, а два примјерка враћа излагачу, који на основу њих купује робу са консигнационог складишта. Држалац консигна-

ционог складишта задржава један примјерак и прилаже га уз декларацију за коначно царинење робе продате са консигнационог складишта.

Члан 34.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Правилник о поступку за остваривање права на ослобођење од плаћања царине („Службени лист СФРЈ” бр. 46/86, 31/87, 55/88, 73/89, 18/90, 55/91, 64/91 и 73/91).

Члан 35.

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-103
26. априла 1993. године
Др Владимир Лукић, с.р.

105

На основу члана 215. став 3. Царинског закона („Службени гласник Републике Српске” број 4/93) и члана 30. став 1. Закона о Влади Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске” број 15/92), Влада Републике Српске, д о н о с и

У Р Е Д Б У

О УСЛОВИМА ПОД КОЈИМА СЕ МОГУ ОТВАРАТИ ПОСЕБНЕ ЦАРИНСКЕ ПРОДАВНИЦЕ И ПОД КОЈИМА СЕ МОЖЕ ПРОДАВАТИ СТРАНА РОБА У ТИМ ПРОДАВНИЦАМА

Члан 1.

Овом уредбом утврђују се услови под којима се могу отворити посебне царинске продавнице (у даљем тексту: посебне продавнице) за продају стране робе домаћим и страним физичким лицима за ефективни новац, поступак за отварање посебних продавница, врста робе која се може продавати у њима, мјере царинског надзора над том робом, начин продаје робе и поступак са ефективним страним новцем оствареним продајом робе у тим продавницама.

Под страном робом подразумјева се роба која је у цјелини произведена у иностранству.

Члан 2.

Роба која се продаје у посебним продавницама не подијеже плаћању царине и других увозних дажбина.

Члан 3.

Посебне продавнице могу се отворити у мјестима у којима је организована царинска контрола.

Члан 4.

Посебне продавнице могу отворити предузећа уписана у судски регистар за обављање послова спољнотрговинског промета која испуњавају и услове из Одлуке о условима под којима се може дати одобрење да се наплата и плаћање изврше у ефективном страном новцу („Службени лист СФРЈ” број 6/91).

Предузеће из става 1 овог члана подноси захтјев за отварање посебне продавнице царинарници надлежној према мјесту у коме се отвара посебна продавница (у даљем тексту: надлежна царинарница).

Уз захтјев за отварање посебне продавнице, надлежној царинарници подноси се извод из судског регистра, уговор о коришћењу просторија, односно објекта, уговор закључен са овлашћеном банком за обављање мјеначких послова и употребна дозвола надлежног органа скупштине општине за коришћење просторија, односно објеката и њихове скице и технички описи.

Члан 5.

По пријему захтјева за отварање посебне продавнице, надлежна царинарница образује комисију од три члана, која утврђује да ли су просторије или објекти подесни за смјештај царинске робе и да ли су обезбјеђени услови за спровођење мјера царинског надзора.

Комисија прегледа просторије, односно објекат, и о налазу саставља записник у три примјерка. Један примјерак записника надлежна царинарница предаје подносиоцу захтјева за отварање посебне продавнице, а два примјерка задржава.

Комисија је дужна да прегледа просторије, односно објекат намијењен за продавницу, у року од пет дана од дана подношења захтјева.

Члан 6.

На основу поднесеног захтјева, приложених исправа и записника комисије, надлежна царинарница доноси рјешење о остварању посебне продавнице.

Поред осталих података, у рјешењу се морају навести и услови под којима се одобрава отварање посебне продавнице.

Члан 7.

У посебну продавницу може се смјештати и у њој продавати страна роба упућена из консигнационих складишта и специјализованих складишта стране робе и робе домаће производње, привремено увезена роба ради комисионе продаје и роба која се увози ради продаје у тој продавници.

Роба из става 1 овог члана може се смјештати у посебне продавнице и продавати у њима према Списку стране робе која се може продавати за страна средства плаћања у посебним царинским продавницама, који је саставни дио ове уредбе.

На робу из става 1 овог члана примјењује се одредбе члана 12 до 15 Закона о спољнотрговинском пословању („Службени гласник Републике Српске” број).

Члан 8.

Страна роба упућује се из консигнационих складишта и специјализованих складишта стране робе и робе домаће производње у посебну продавницу доставником држаоца складишта.

Држалац складишта дужан је да царинарници до 15. у мјесецу за робу из става 1 овог члана, продају у претходном мјесецу, достави Излазни лист консигнационе робе (Образац XII), прописан Правилником о подношењу исправа у царинском поступку („Службени гласник Републике Српске” број). Уз Излазни лист консигнационе робе подноси се извјештај о продатој роби сачињен на основу фактура о продатој роби и доставница из става 1 овог члана.

Члан 9.

Страна роба која се увози ради продаје у посебним продавницама царини се по поступку прописаном за привремени увоз робе. Уз декларацију за привремени увоз робе царинарници се подноси захтјев за одобрење привременог увоза, у коме се

наводи да се роба увози ради продаје у посебним продавницама, назив предузећа које је отворило посебну продавницу (у даљем тексту: држалац посебне продавнице), адреса продавнице и фактура за робу кућену у иностранству, за сваку продавницу.

Царинарница одобрава привремени увоз робе у виду забиљешке на захтјеву и одређује рок привременог увоза робе до шест мјесеци. Изузетно на захтјев подносиоца декларације, царинарница тај рок може продужити, али не дужи од годину дана од дана увоза.

Члан 10.

Страна роба која се увози ради продаје у посебним продавницама и привремено увезена роба ради комисионе продаје упућују се из складишта у посебну продавницу доставником држаоца складишта.

Доставница из става 1 члана 8 ове уредбе и става 1 овог члана сачињава се у четири примјерка, од којих један примјерак задржава држалац складишта, а три примјерка прате робу. Држалац посебне продавнице овјерава доставнице, два примјерка враћа држаоцу складишта, а један примјерак задржава за себе.

Доставница садржи: назив складишта, назив робе, јединицу мјере и количину, набавну цијену по којој се роба смјешта у складишта, цијену по јединици производа по којој се роба упућује у посебну продавницу и број царинске декларације по којој је роба оцарињена.

Ако се последице оцарињена роба упућује директно у посебну продавницу, подносилац декларације дужан је да доставнику достави у четири примјерка за сваку продавницу у коју се роба упућује, која поред података из става 3 овог члана садржи и назив возара и регистарски број превозног средства.

Један примјерак доставнице задржава царинарница, уз декларацију, а три примјерка прате робу. Држалац посебне продавнице овјерава доставницу, два примјерка враћа увознику, а увозник је дужан да један примјерак достави царинарници.

Члан 11.

Држалац посебне продавнице дужан је да води евиденцију о роби смјештеној у продавници, одвојено за робу упућену из консигнационог складишта, односно специјализованог складишта стране робе и робе домаће производње, за робу привремено увезену ради комисионе продаје и за робу привремено увезену ради продаје у посебним продавницама.

Евиденција из става 1 овог члана води се на листовима картотеке зелене боје.

У листове картотеке у којима се евидентира роба уписује се вриједност по којој се роба смјешта у посебну продавницу и вриједност по којој се продаје.

У листове картотеке сваког дана уносе се промјене врсте, количине и вриједности смјештене и продате робе, на основу евиденције у дневној продаји.

Царинарница надлежна према сједишту консигнационог складишта, на захтјев држаоца консигнационог складишта, овјерава фактуру за продату робу, на основу извјештаја из става 2 члана 8 ове уредбе који овјерава надлежна царинарница.

Евиденција се може прилагодити и водити системом електронске обраде података и ако то одобри надлежна царинарница.

Држалац продавнице одговоран је за царину и друге увозне дажбине које терете робу, као и за правилно вођење евиденције о роби.

Члан 12.

Листове картотеке овјерава и нумерише надлежна царинарница.

Царинарница води регистар овјерених листова картотеке.

Члан 13.

Вриједност по којој се роба смјешта у посебну продавницу и вриједност по којој се продаје могу се мијењати само уз претходно одобрење надлежне царинарнице.

Члан 14.

Држалац посебне продавнице продаје робу у продавници за ефективни страни новац. Држалац посебне продавнице дужан је да 30% од укупног износа ефективног страног новца оствареног продајом робе прода преко овлашћене банке Народној банци Југославије.

Ефективни страни новац, умањен за износ из става 1 овог члана, овлашћена банка евидентира на девизном рачуну држаоца посебне продавнице. На захтјев држаоца посебне продавнице, уз уредно поднесен налог за плаћање у иностранству, а у складу са уговором који је држалац продавнице закључио са страним лицем, овлашћена банка извршава плаћање продате робе на терете девизног рачуна држаоца посебне продавнице.

Члан 15.

Држалац посебне продавнице продаје робу у тој продавници на основу фактуре, која садржи:

1) број и датум издавања;
2) врсту, трговачки назив, количину, вриједност по јединици мјере и укупну вриједност робе у страном валути;

3) потпис овлашћеног лица и печат држаоца посебне продавнице.

Члан 16.

Држалац посебне продавнице дужан је да, на основу података из евиденције коју води, до 15. у мјесецу сачини извјештај о роби продатој у претходном мјесецу, посебно за привремено увезену робу ради комисионе продаје и за робу увезену ради продаје у продавници.

Извјештај из става 1 овог члана сачињава се на основу фактура о продатој роби.

На основу извјештаја из става 1 овог члана царински обвезник или лице које он овласти сачињава спецификацију за раздужење привремено увезене робе, на обрасцу XIV — Спецификација за раздужење привремено увезене робе, прописаном Правилником о подношењу исправа у царинском поступку. Спецификација се подноси надлежној царинарници по извршеној продаји робе, а најкасније до истека рока привременог увоза робе.

Члан 17.

Непродата страна роба враћа се из посебне продавнице у констигнационо складиште или специјализовано складиште стране робе и робе домаће производње на основу доставнице држаоца продавнице. Доставница садржи назив продавнице, тарифни број и тарифну ознаку Царинске тарифе и назив, количину и вриједност робе по јединици производа.

Доставница из става 1 овог члана подноси се најмање у три примјерка, од којих један примјерак задржава посебна продавница, а два примјерка прате робу.

Члан 18.

Новчаном казном од једноструког до осмоструког износа вриједности робе казниће се за прекршај предузеће ако поступи супротно одредбама члана 7, члана 8 став 1 и 2, члана 9 став 1, члана 10 став 1, 4 и 5 и чланова 11 и 13 и чланова 14 до 17 ове уредбе.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се одговорно лице у предузећу — држаоцу посебне продавнице новчаном казном од 2.000.000 до 20.000.000 динара.

Члан 19.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Предсједник

Владе,

Број 02-102
26. априла 1993. године Др Владимир Лукић, с.р.

Списак страна робе која се може продавати за страна средства плаћања у посебним царинским продавницама

Тариф. број	Царин. Тарифна ознака	НАИМЕНОВАЊЕ
1	2	3
09.01		Кафа, пржена или непржена или без кофеина, љуспице и оме од кафе; замјена кафе које садрже кафу у било ком проценту;
	0901.1	— Кафа, непржена;
	0901.11	— са кофеином;
	0901.12	— без кофеина;
	0901.2	— Кафа, пржена;
	0901.21	— са кофеином;
	0901.22	— без кофеина;
	0901.40	— замјене кафе које садрже кафу
09.02		Чај, неароматизован или ароматизован;
	0902.10	— Зелени чај (неферментисан) у непосредним паковањима до 3 кг
	0902.20	— Остали зелени чај (неферментисан)
	0902.30	— Црни чај (ферментисан) и дјелимично ферментисан чај у непосредним паковањима до 3 кг
09.03	0903.00	Мате чај
09.04		Бибер рода Пипер; сува, дробљена или мљевена паприка; рода Капсикум или рода Пимента;
	0904.1	— Бибер;
	0904.11	— недробљен нити мљевен
	0904.12	— дробљен или мљевен
09.05	0905.00	Ванила
09.06		Цимет и цвет од циметовог дрвата;
	0906.10	— Недробљен нити мљевен
	0906.20	— Дробљен или мљевен
18.06		Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао:
	1806.10	— Какао у праху, са додатком шећера или других материја за заслабивање
	1806.3	— Остало, у таблама или шипкама;
	1806.31	— пуњени
	1806.32	— непуњени
19.01		Екстракт слада: прехранбени производи од брашна, гриза, скроба и екстракта слада без додатка какао или са додатком какао у

		праху у количини мањој од 50% по маси на другом мјесту напоменути нити укључени: прехранбени производи од робе из тар. бр. 04.01 до 04.04 без додатка какао праха или са додатком какао праха у количини мањој од 10% по маси, на другом мјесту напоменути или укључени:			
20.09	1901.10	— Производи за исхрану дјете у паковањима за продају на мало		3304.10	Производи за уљешавање и шминкање и производи за његовање коже (осим лијекова) укључујући препарате за заштиту од сунца или за појачавање пигментације при сунчању или за бронзирање коже и препарати за маникир и педикир:
		Воћни сокови (укључујући ширу од грожђа) и сокови од поврћа, неферментисани и без додатка алкохола, са додатком или без додатка шећера или осталих средстава за заслађивање:		3304.109	— производи за шминкање усана:
	2009.1	— Сок од поморанџе:			— припремљени за продају на мало
	2009.11	— смрзнуту		3304.20	— Производи за шминкање очију:
	2009.19	— остали		3304.209	— припремљени за продају на мало
	2009.191	— концентрисани		3304.30	— Препарати за маникир и педикир:
	2009.192	— заслабени		3304.309	— припремљени за продају на мало
	2009.199	— остали		3304.9	— Остало:
	2009.20	— Сок од грејфрута		3304.91	— пудер, укључујући компактни:
	2009.30	— Сок од осталих агрума:		3304.911	— пудер за бебе
	2009.301	— сируп од лимуна		3304.919	— остали припремљени за продају на мало
	2009.302	— концентрисани од лимуна		3304.99	— остало
	2009.303	— заслабени од лимуна	33.05	3304.999	— припремљено за продају на мало
	2009.309	— остали			Ех
	2009.40	— Сок од ананаса		3305.20	Препарати за сунчање
22.04		Вино од свежег грожђа, укључујући ојачана вина: шири од грожђа, осим оне из тар. бр. 20.09			Препарати за косу:
	2204.10	— Вина пјенушава		3305.209	— Препарати за трајно коврдање и исправљање:
	2204.101	— у судовима до 2 л			— припремљени за продају на мало
	2204.2	— Остала вина: шири од грожђа са заустављеном ферментацијом додавањем алкохола:		3305.30	— Лакови за косу:
	2204.21	— у судовима до 2 л		3305.309	— припремљени за продају на мало
22.05		Вермут и остала вина од свежег грожђа ароматизовани биљем или средствима за ароматизацију:		3305.90	— остало
	2205.10	— У судовима до 2 л:		3305.909	— припремљени за продају на мало
	2205.101	— вермут			Ех
22.08		Неденатурисан етил-алкохол алкохолне јачине мање од 80% запр: ракије, ликери и остала алкохолна пића: сложени алкохолни производи за производњу пића:	33.07		Боје за косу, кремове за косу, бриљантини, средства за обликовање фризура
	2208.20	— Алкохолна пића добијена дестилацијом вина, кљука или комине од грожђа:			Препарати за бријање, укључујући пре и послје бријања, дезодоранти за личну употребу, препарати за купање, депилатори и остали препарати парфимеријски или тоалетни препарати, на другом мјесту напоменути или необухваћени: припремљени дезодоранси за просторије, парфимисани или непарфимисани укључујући и оне којј имају дезинфекциона својства:
	2208.201	— вињак (коњак), армањак и сл.		3307.20	— Дезодоранси за личну употребу и препарати против знојења:
	2208.209	— остала		3307.209	— припремљени за продају на мало
	2208.30	— Виски			Сапун: органски површински активни производи и препарати за употребу као сапун, у облику штапића, колачића, ливених или обликованих комада са додатком или без додатка сапуна, хартија, вата, филц и неткане тканине, импрегнирани или премазани сапуном или детергентом:
	2208.40	— Рум и тафија (ракија од шећерне трске)		34.01	— Сапун и органски површински активни производи и препарати у облику штапића, колачића или ливених обликованих комада и хартија, вата, филц и неткане тканине, импрегнирани или премазани сапуном или детергентом:
	2208.50	— Цин и клековача			— Сапун и органски површински активни производи и препарати у облику штапића, колачића или ливених обликованих комада и хартија, вата, филц и неткане тканине, импрегнирани или премазани сапуном или детергентом:
24.02		Ех			
		Цин			
	2402.10	Цигаре, цигарилоси и цигарете од дувана и замјене дувана:			
	2402.20	— Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван			
		— Цигарете које садрже дуван			
33.03	3303.00	Кент, Данхил, Маллборо, Роткманс, Винстон, Пали Малл, Камел, ХБ, Гитанес, Ким, Хихан Плауерс, Картиер, Еве и Саратога		3401.1	
	3303.009	Мириси (парфеми) и тоалетне воде:			
		— припремљени за продају на мало			

3401.11	— за тоалетну употребу (укључујући производе са лековитим супстанцијама)	46.02		Корпарски, плетарски и слични производи израбени директно у облике, од материјала за плетарију или од производа који се сврстава у тар. бр. 46.01: производи од луфе:
37.02	Фотографски филмови и у ролнама осјетљиви на свјетлост, неосвјетљени, од било ког материјала осим од хартије, картона или текстила: филмови у ролнама за тренутне (брзе) фотографије, осјетљиви на свјетлост, неосвјетљени:	48.18	4602.10	— Од биљних материјала
3702.20	— Филм за тренутну (брзу) фотографију			Тоалетна хартија, марамице, листићи за скидање шминке, пешкири, столњаци, сервијете, пелене за бебе, тампони, чаршави и слични предмети за домаћинство, болнице, санитарне потребе, одјевни предмети и прибор за одјевање од хартијне масе, хартије, целулозе вате или од листова или трака од целулозних влакана:
3702.3	— Остали филмови, неперфорирани, ширине до 105 мм:		4818.10	— Тоалетна хартија
3702.31	— за фотографију у боји (вишебојну):		4818.20	— Марамице, листићи за скидање шминке и пешкири
3702.5	— Остали филмови за фотографију у боји (вишебојну):		4818.30	— Стољаци и сервијете
3702.51	— ширине до 16 мм и дужине до 14 мм		4818.40	— Санитарни пешкири и тампони, пелене за бебе и слични санитарни предмети
3702.9	— остало:			— Одјећа и прибор за одјећу
3702.91	— ширине до 16 мм и дужине до 14 мм			— остало
37.03	Фотографије односно фотографска хартија, картон и текстил, осјетљиви на свјетлост, неосвјетљени:	58.07	4818.50	Етикете, значке и слични производи од текстилног материјала у метражи, тракама или сјечени у одређене облике или величине, невезени:
3703.20	— Остало за фотографију у боји (вишебојну)		4818.90	— Ткани
3703.90	— Остало			— Остали
42.02	Ех Фотографска хартија за црно бјелу фотографију		807.10	Рукавице свих врста, плетене или кукичане
	Ковчежи, кофери, несесери, аташе-кофери, акти-ташне, школске торбе, футроле за наочаре, футроле за догледе, футроле за фотоапарате, футроле за музичке инструменте, футроле за пушке, футроле за пиштоље и слични контејнери: путне торбе, тоалетне торбе, рукаси, женске ташне, торбе за куповину, новчаници за папирни новац, новчаници за метални новац, футроле и корице за мапе и документа, табакере, кесе за дуван, торбе за алат, спортске торбе, омотачи за боље, кутије за накит, кутије за пудер, кутије за прибор за јело и слични контејнери, од коже, вјештачке коже, од фолија од пластичних маса, од текстилних материјала, вулканфибера или од картона или потпуно или претежно пресвучени са тим материјалом, или хартијом:	61.16	5807.90	— Рукавице импергрисане, превучене или прекривене пластичном масом или гумом
4202.1	— Ковчежи, кофери, несесери, аташе кофери, акти-ташне, школске торбе и слични контејнери:		6116.10	— Остале:
4202.11	— са спољном површином од коже, вјештачке коже или лаковане коже		6116.9	— од дуне или fine животињске длаке
4202.12	— са спољном површином од пластичних маса или од текстилних материјала		6116.91	— од памука
4202.19	— остало		6116.92	— од синтетичких влакана
44.19	Стоно и кухињско посуђе и прибор од дрвета	62.11	6116.93	— од осталих текстилних материјала
44.20	Маркетерија и интерерија од дрвета: ковчежићи и кутије за накит, за прибор за јело и слични производи од дрвета, статуере и други украси од дрвета; производи за унутрашње опремање који су не — сврставају у главу 94, од дрвета:		6116.99	Остали готов прибор за одјећу, плетен или кукичан: плетени или кукичани дијелови одјеће или прибора за одјећу:
4420.10	— Статуете и остали украси од дрвета	64.03	6117.10	— Шалови, ешарпе, мараме, шамије, велови и слични производи
			6117.20	— Машине, лептир, машине и кравате.
			62.11	Тренерке, скијашка одијела и купаће гаће или костими: остала одјећа:
			6211.1	— Купаће гаће и костими:
			6211.11	— за мушкарце и дјечаке
			6211.12	— за жене и дјевојчице
			6211.20	— Скијашка одијела
			62.15	— Машине, лептир-машине и кравате:
			6215.10	— Од свиле или од отпадака свиле
			6216.10	Рукавице свих врста
			64.03	Обућа са њоновима од каучука, гуме, пластичне масе, коже или вјештачке коже и лицем (горњиштем) од коже:
			6403.1	— Спортска обућа:
			6403.11	— за скијање
			6403.19	— остала
			6403.20	— Обућа са њоновима од коже и лицем (горњиштем) од кожних каишева

	6403.5	— Остала обућа са Боновима од коже:	85.09		Електромеханички апарати за домаћинство са уграђеним електромотором:
	6403.51	— која покрива глежањ		8509.20	— Апарати за глачање пода
64.04	6403.59	— остала		8509.30	— Кухињски апарати за уситњавање отпадака
		Обућа са Боновима од каучука, гуме, пластичне масе, од коже или вјештачке коже и лицем (горњиштем) од текстилних материјала:		8509.40	— Апарати за млевање и мјешање хране, соковници за воће и поврће
	6404.1	— Обућа са Боновима од каучука, гуме или пластичне масе:	85.10		Апарати за бријање и шишање са уграђеним електромотором:
	6404.11	— спортска обућа: патике за тенис, кошарку, гимнастику и слично		8510.10	— Апарати за бријање
65.03	6503.00	Шешири и друге покривке за главу, од филца, израђени од туљака, конуса и других производа из тар. бр. 65.01, укључујући и постављене или крашене:	85.16		Електрични проточни и акумулациони грејачи воде и потапајући грејачи: електрични апарати за гријање простора и електрични уређаји за гријање гла: електротермички апарати за уређивање косе (нпр. апарати за сушење косе, апарати за коврцање косе) и апарати за сушење руку: електричне пегле: остали електротермички уређаји за домаћинство: електрични грејни отпорници, осим оних из тар. бр. 85.45:
	6503.001	— од fine длаке		8516.3	— Електротермички апарати за уређивање косе и сушење руку:
65.04	6503.00	— од осталих материјала		8516.32	— остали апарати за уређивање косе
	6504.00	Шешири и друге покривке за главу, плетени или израђени састављањем трака од било ког материјала, укључујући и постављене или украшене		8516.40	— Електричне пегле
65.05		Шешири и друге покривке за главу, плетени или кукичани, или израђени од чивке, филца или осталих текстилних материјала (осим од трака) укључујући постављене или украшене: мреже за косу од било ког материјала, укључујући постављене или украшене		8516.50	— Микроталасне пећнице
	6505.10	— Мреже за косу		8516.7	— Остали електротермички уређаји:
	6505.90	— Остало		8516.71	— апарати за припремање кафе или чаја
66.01	6601.91	— телескопски		8516.72	— тостери
		Кишобрани и сунцобрани (укључујући штапове-кишобране, вртне кишобране и сличне кишобране):	85.18		Микрофони и њихови стативи: звучници укључујући и звучнике у звучним кутијама: наглавне слушалице, слушалице за једно уво и комбинације с микрофоном, аудио-фреквентни електрични појачивачи: електрични комплети за појачавање звука:
	6601.10	— Вртни и слични кишобрани: сунцобрани		8518.10	— Микрофони и њихови стативи:
	6601.9	— Остало		8518.101	— стативи
66.02	6602.00	Штапови, штапови-столице, бичеви, корбачи и слично		8518.109	— микрофони
67.04		Перике, лажне браде, обрве, трепавице, кике и слично од људске косе, животињске длаке или од текстилних материјала: производи од људске косе на другом мјесту непоменути или укључени:		8518.2	— Звучници, укључујући и звучнике у звучним кутијама:
	6704.1	— Од синтетичких текстилних материјала:		8518.21	— звучне кутије с једним звучником:
	6704.11	— перике		Ех	За кућну употребу
	6704.19	— остало		8518.22	— звучне кутије са више звучника
	6704.20	— Од људске косе		8518.30	— Наглавне слушалице, слушалице за једно уво и комбинације са микрофоном
69.13	6704.90	— Од осталих материјала		8518.40	— Аудио-фреквентни електрични појачивачи:
		Статуете и остали украсни производи од керамике:		Ех	За кућну употребу
	6913.10	— Од порцулана		85.20	Магнетофони и остали апарати за снимање звука, укључујући апарате са уграђеним уређајима за репродукцију звука:
	6913.90	— Остало		8520.10	— Апарати за диктирање који не могу да раде без спољног извора снаге
	6918.901	— од фајанса		8520.20	— Апарати за одговарање на телефонске позиве
82.12	6913.909	— од остале керамике		8520.3	— Остали магнетофони са уграђеним уређајима за репродукцију звука:
		Апарати за бријање, бријачи и сечива за бријање, жилети и др. укључујући недовршена сјечива у траци):		8520.31	— касетни
	8212.101	— апарати за бријање		8520.39	— остали
	8212.10	— Апарати за бријање и бријачи			
	8212.109	— бријачи			
	8212.20	— Сјечива за бријање (жилети и друго: укључујући недовршена сјечива у траци)			
		Ех			
		Жилети			

85.21	Апарати за снимање и репродукцију слике са или без уграбеног видео тјунера:	9006.61	— Флеш апарати са сијалицама на пражњење (електронски)
8521.10	— С магнетном траком:	9006.62	— Флеш сијалице, флеш коцке и сл.
	Ех	9006.69	— остало
85.23	Видео рекордери	90.07	Кинематографске камере и пројектори, укључујући и са уграбеним апаратима за снимање или репродукцију звука:
	Припремљене неснимљене подлоге за звучна снимања и слична снимања других феномена, осим производа из главе 37:	9007.1	— Камере:
8523.1	— Магнетне траке	9007.11	— за филм ширине мање од 16 мм или за филм ширине 2x8 мм
8523.11	— ширине до 4 мм	9007.2	— Пројектори
8523.12	— ширине преко 4 до 6,5 мм	9007.21	— за филм ширине мање од 16 мм
8523.13	— ширине преко 6,5 мм	90.14	Компаси: остали навигациони инструменти и апарати:
8523.20	— Магнетне плоче (дискони)	90.17	— Компаси
85.25	Предајници за радио-телефонију, радио-телеграфију, радио-дифузију или телевизију, укључујући се уграбеним пријемником или апаратом за снимање или репродукцију звука: телевизијске камере:	9014.10	Инструменти и апарати за цртање, обиљежавање или математичко рачуњање (нпр. апарати за цртање, пантографи, угломјери, прибор за цртање у облику округле плоче): инструменти за мјерење дужине, који се држе у руци (нпр. мјерне шипке и траке микрометарска мјерила, мјерила са конјусом) непоменути нити обухваћени на другом мјесту у овој глави:
8525.30	— Телевизијске камере:	9017.20	— Остали инструменти за цртање, обиљежавање или математичко рачуњање
	Ех	90.18	Инструменти и апарати за медицину, хирургију, зубарство и ветерину, укључујући сцинтиграфске, електромедицинске и за испитивање вида:
85.29	Камкордери	9018.90	— Остали инструменти и апарати:
	Дијелови погодни за употребу искључиво или углавном за апарате из тар. бр. 85.25 до 85.28:	9018.909	— остало:
8529.10	— Антене свих врста: дијелови погодни за употребу са њима	91.01	Ех
85.31	Електрични апарати за звучну или визуелну сигнализацију (нпр. звона, сирене, индикаторске табле, алармни апарати за заштиту од крађе или пожара), осим оних из тар. бр. 85.12 и 85.30):		Мјерачи крвног притиска
8531.10	— Алармни апарати за заштиту од крађе или пожара и слични апарати		Ручни, цепни и други лични часовници, укључујући штопернице са кућиштем од племенитог материјала или од метала платираног племенитим металом:
87.12	8712.00 Бицикли и друга слична возила (укључујући доставне трицикле), без моторног погона:		— Ручни часовници напојени батеријом, или акумулатором, са или без штопернице:
	8712.001 — бицикли са спољним пречником наплата точка до 14 (355,6 мм)		— само са механичким показивачем
87.15	8715.00 Дјечија колиџа и њихови дијелови		— само са оптичко-електронским показивачем
90.04	Наочари и слични производи, корективни, заштитни и остали:	9101.1	— остали
	9004.10 — Наочари за сунце	9101.11	— Остали ручни часовници са или без штопернице:
90.05	Дурбини (са једним или два објектива), оптички телескопи и њихова постоља: остали астрономски инструменти и њихова постоља, осим инструмената за радио-астрономију	9101.12	— са аутоматским навигачем
	9005.10 — Дурбини са два објектива (двогледни)	9101.19	— остали
90.06	Фотографски апарати, осим кинематографских камера: фотографски флеш-апарати и флеш-сијалице осим сијалица са пражњењем из тар. бр. 85.39:	9101.2	— Остали ручни часовници са или без штопернице:
	9006.40 — Фотографски апарати за тренутно-брзу фотографију	9101.21	— са аутоматским навигачем
	9006.5	9101.29	— остали
	9006.51 — Остали апарати:	9101.9	— Остали
	— са тражилом кроз објектив (рефлексни са једним објективом — СЛР), за филм у ролни ширине до 35 мм	9101.91	— напајани батеријом или акумулатором:
	9006.52 — остали, за филм у ролни ширине мање од 35 мм	9101.911	— штопернице
	9006.53 — остали, за филм у ролни ширине 35 мм	9101.99	— остали:
	9006.59 — остали	9101.991	— штопернице
	9006.6	9101.999	— остали
	— Фотографски флеш-апарати и флеш-сијалице:	91.02	Ручни, цепни и други слични часовници, укључујући и штопернице, осим оних који се сврставају у тар. бр. 91.01:
		9102.1	— Ручни часовници, напајани батеријом или акумулатором, са или без штопернице:
		9102.11	— само са механичким показивачем
		9102.12	— само са оптичко-електронским показивачем

	9102.19	— остали	95.03		Остале играчке: умањени модели и слични модели за игру, укључујући са погоном, загонетке, свих врста:
	9102.2	— Остали ручни часовници, са или без штоперице:			— Електрични возови, укључујући колосјеке, сигнале и други прибор за њих
	9102.21	— са аутоматским навијањем	9503.10		— Сетови умањених модела за склапање, укључујући моделе са погоном, осим оних из тар. под бројем 9503.10
	9102.29	— остали		9503.20	— Остали сетови конструкција и конструкционе играчке
	9102.9	— Остали:		9503.30	— Играчке у облику животиња и нељудских бића:
	9102.91	— напуњени батеријом или акумулатором:		9503.4	— пуњене
	9102.911	— штоперице		9503.41	— остале
	9102.919	— остали		9503.49	— Музички инструменти и музички апарати, у облику играчки
	9102.99	— остали:		9503.50	— Загонетке
	9102.991	— штоперице		9503.60	— Остале играчке, у сетовима или на подлогама
	9102.999	— остали		9503.70	— Остале играчке и модели, са уграђеним мотором
91.05		Остали часовници (осим часовника са механизмом за личне часовнике):		9503.80	— Остало
	9105.2	— Зидни часовници:		9503.90	— дјечије лопте
	9105.21	— напајани батеријом, акумулатором или из електричне мреже		9503.901	— остало
	9105.29	— остали		9503.909	— остало
95.02		Остали музички инструменти са жицама (нпр. гитаре, виолине, харфе):		9506	Производи и опрема за опште физичке вјежбе, гимнастику, атлетiku и друге спортове (укључујући стони тенис) и игру на отвореном, непоменути нити обухваћени на другом мјесту у овој глави: базени за пливање и базени за дјецу:
	9202.10	— Гудачки инструменти:		9506.1	— Скије за снег и остала скијашка опрема за снијег:
		Ех		9506.11	— скије
		Виолине		9506.12	— возови за скије
	9202.90	— Остали		9506.19	— остало
		Ех		9506.2	— Скије за воду, даске за једрење и остала опрема за спортове на води:
92.04		Гитаре		9506.21	— даске за једрење
		Хармонике и слични инструменти, усне хармонике:		9506.3	— Палице за голф и остала опрема за голф:
	9204.10	— Хармонике и слични инструменти		9506.31	— палице
	9204.20	— Усне хармонике		9506.32	— лопте
92.05		Остали дувачки инструменти (нпр. кларинети, трубе, гајде):		9506.39	— остало
	9205.90	— Остали		9506.40	— Производи и опрема за стони тенис
		Ех		9506.5	— Рекети за тенис, бадмингтон и слично, са жицом или без жице:
9207		Кларинети		9506.51	— рекети за тенис и на трави са жицом или без жице:
		Музички инструменти чији се звук електрично производи или се мора појачати електрично (нпр: оргуље, гитаре, хармонике):		9506.59	— остали
	9207.10	— Клавирјатурни инструменти, осим хармоника		9506.6	— Лопте осим лопти за голф и лопти за стони тенис:
	9207.90	— Остали		9506.61	— за тенис на трави
94.05		Лампе и друга свјетлећа тијела, укључујући рефлекторе и њихове дијелове, на другом мјесту напоменути нити обухваћени: освјетљени знаци, освјетљене плочице са именима и слично, са стално фиксираним свјетлосним извором и њихови дијелови на другом мјесту напоменути нити обухваћени:		9506.62	— на надувавање
	9405.10	— Лустери и остала електрична плафонска или зидна свјетлећа тијела, осим за освјетљавање јавних отворених простора или саобраћајница		9506.79	— остале
	9405.20	— Електричне лампе за постављање на сто, поред кревета или на под		9506.70	— Клизаљке и котураљке, укључујући ципеле са причвршћеним клизаљкама или котураљкама
	9405.30	— Сетови за освјетљавање новогодишњих јелки	95.07		Штапови, удице и остали прибор за риболов, мреже за извлачење упећаних риба: мреже за лептире и сличне мреже: „птице“ за мамљење (осим оних из тар. бр. 92.08 и 97.05) и сличних реквизита за лов и стрелаштво:
95.01	9501.00	Дјечије играчке са точковима, за јахање или возњу (нпр: трицикли, тротинети, аутомобили са педалама): колиџа за лутке:		9507.10	— Штапови за риболов
	9501.001	— аутомобили са педалама		9507.20	— Удице, укључујући на струковима
	9501.002	— тротинети		9507.30	— Чекрци за риболов
	9501.009	— остало			
95.02		Лутке у облику људских бића:			
	9502.10	— Лутке обучене или необучене			

- 96.03 Метле, четке (укључујући и четке које представљају дијелове машина, апарата или возила), механичке направе за чишћење пода које се држе у руци, без мотора, пајалице и перушке, припремљени чворови и повеске за израду метли или четки: улошци и ваљци за бојење: брисачи за подове, прозоре и сл. (осим брисача са ваљком):
- 9603.2 — Четкице за зубе, четкице за бријање, четке за косу, четке за нокте, четке за трепавице и друге тоалетне четке за личну тоалету, укључујући четке које представљају дијелове апарата:
- 9603.21 — четкице за зубе, укључујући четкице за зубне протезе
- 9603.30 — Четкице за умјетнике, четкице за писање и сличне четкице за наношење козметике
- 96.08 Хемијеске оловке, фломастери и маркери са врхом од филца или другог порозног материјала: налив пера и слична пера: пера за копирање, патент-оловке, држаља за пера, држаља за оловке и слична држаља: дијелови (укључујући кане и клипсове) наведених производа осим оних из тар. бр. 96.09.
- 9608.10 — Хемијеске оловке
- 9608.20 — Фломастери и маркери са врхом од филца или другог порозног материјала
- 9608.3 — Налив-пера и слична пера:
- 9608.31 — за цртање тушем
- 9608.39 — остало
- 9608.40 — Патент-оловке
- 9608.50 — Сетови производа из два или више претходних подбројева
- 96.09 Оловке (осим оловака из тар. бр. 96.08), писаљке, мине за оловке, пастели, угаљ за цртање, креде за писање или цртање и кројачке креде:
- 9609.10 — Оловке и писаљке са мином затвореном у чврстом омотачу
- 9609.20 — Мине за оловке, црне или у боји
- 9609.90 — Остало
- 96.13 Упаљачи за цигаре и други упаљачи укључујући механичке или електричне, и њихови дијелови, осим кремена и фитиља:
- 9613.10 — Цепни упаљачи на гас који се не могу поново пунити
- 9613.20 — Цепни упаљачи на гас који се могу поново пунити:
- 9613.201 — од племенитих метала
- 9613.209 — остали
- 9613.30 — Стони упаљачи:
- 9613.301 — од племенитих метала
- 9613.309 — остали
- 96.14 Луле за пушење (укључујући главе лула) и муштикле за цигаре или цигарете, и њихови дијелови:
- 9614.20 — Луле и главе лула
- 9616 Прскалице мириса и сличне тоалетне прскалице, уребаји и главе за њих: пудер, пуфне и јастучићи за наношење козметичких или тоалетних препарата:
- 9616.10 — Прскалице мириса и сличне тоалетне прскалице, уребаји и главе за њих

9616.20 — Пудер-пуфне и јастучићи за наношење козметичких или тоалетних препарата.

106

На основу члана 123. став 6. Царинског закона („Службени гласник Републике Српске бр. 4/93) и члана 30. став 1. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 15/92),
Влада Републике Српске, д о н о с и

У Р Е Д Б У

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ЦАРИЊЕЊА РОБЕ ЗА КОЈУ НИЈЕ ПОДНЕСЕНА ПОТПУНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И О СЛУЧАЈЕВИМА У КОЈИМА СЕ НЕ ПОДНОСИ ЦАРИНСКА ДЕКЛАРАЦИЈА

Члан 1.

Без потпуне документације из царинарнице се може подићи слиједећа увезена роба:

- 1) телевизијски филмови чији је почетак емитовања везан за рок краћи од једног мјесеца,
- 2) дијелови за хитне оправке основних средстава у експлоатацији,
- 3) радио активни изотопи, вакцине и лијекови који се чувају под посебним условима или се одмах употријебљавају,
- 4) предмети, осим машина, апарата, уребаја и инструмената, који служе за хитне медицинске интервенције,
- 5) књиге, новине и часописи,
- 6) магнетске траке за електронске рачунаре с подацима ради размјене информација,
- 7) роба која се бесплатно прима из иностранства, а намијењена је отклањању последица проузрокованих елементарним непогодама, ратом или оружаним сукобом,
- 8) дијелови за хитне оправке ваздухоплова,
- 9) репродукциони материјал (сировине, дијелови за текуће одржавање, дијелови за уградњу приликом израде нових производа и потрошни материјал), осим репродукционог материјала који се увози по основу контингента и дозволе, односно чији се увоз регионално усмјерава.

Члан 2.

Ако је оправка превозног средства извршена у смислу члана 169. Царинског закона, сопственик, односно корисник тог средства може без потпуне документације пријавити за царињење вриједност извршене оправке.

Члан 3.

Роба из чл. 1. и 2. ове уредбе подиже се из царинарнице на основу писмене изјаве царинског обвезника у коју су унесени подаци о врсти, количини, каквоћи и вриједности робе, тарифном броју, односно тарифној ознаци Царинске тарифе и сврси увоза, а послуже уплате привремено обрачунаога износа царине и других увозних дажбина.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, роба за коју царински обвезник поднесе царинарници одговарајуће доказе да се за њу по важећим прописима не плаћају царина и друге увозне дажбине подиже се из царинарнице без привременог обрачуна и наплате царина и других увозних дажбина.

Члан 4.

Увозна царинска декларација, с потребном документацијом, подноси се:

1) у року од 30 дана од дана подизања робе из царинарнице — за робу из члана 1. тач. 1, 2, 4, 6 и 9 ове уредбе,

2) у року од 60 дана од дана подизања робе из царинарнице — за робу из члана 1. тач. 5 ове уредбе,

3) у року од шест мјесеци од дана подизања робе из царинарнице — за робу из члана 1. тач. 7 и 8 ове уредбе, с тим да царинарница у оправданим случајевима може тај рок продужити, али не дуже од 90 дана.

Члан 5.

Послије завршеног поступка по поднесеној увозној царинској декларацији, царинарница по службеној дужности враћа разлику царине и других увозних дажбина — ако је износ по коначном обрачуну мањи, односно наплаћује разлику — ако је износ по коначном обрачуну већи.

Члан 6.

Ако царински обвезник не поднесе увозну царинску декларацију у прописаном року, царинарница ће по службеној дужности покренути поступак за наплату царине и других увозних дажбина.

Члан 7.

Царинску декларацију не подносе:

1) путници — за лични пртљак који собом носе или који је дат на превоз превозним средствима којима су допутовали, односно који је дат на превоз другим превозним средством, поштом или на други начин,

2) лица која увозе или примају из иностранства, односно шаљу у иностранство предмете који се не сматрају царинском робом,

3) лица из члана 12 став 1 до 4 Царинског закона — за робу наведену у тим одредбама,

4) лица из члана 22, члана 23 став 1, члана 25 став 1, тачке 2, 5, 6, 9, 11, 12 и 13 и члана 26 став 1 тачке 9, 12 и 14 Царинског закона — за робу наведену у тим одредбама,

5) примаоци и пошиљаци телевизијских филмских или на други начин снимљених вијести или слика и програмских прилога — за директно емитовање средствима јавног информисања,

6) примаоци и пошиљаци штампаног или снимљеног материјала из области културе, просвјете, науке, као и државни органи, предузећа, друге организације и заједнице који примају документацију на основу међународних уговора,

7) друштва за борбу против рака — за робу коју примају, а намијењена је лијечењу лица оболелих од рака,

8) организације Црвеног крста, друге организације и заједнице које из иностранства бесплатно примају за хуманитарне сврхе лијекове, ситне медицинске инструменте, ортопедска помагала, санитарски материјал, храну и безалкохолна пића, текстилне производе (одећу, постељину, ћебад и сл.), обућу и дјечије играчке.

Евиденцију о увозу робе из става 1. ове тачке води царинарница.

Члан 8.

Ако се привремено увозе страни бродови ради ремонта (оправке) у домаћем бродоградилшту, царинарница може без потпуне документације одобрити упловљавање брода у бродоградилште и почетак радова на ремонту, односно испловљавање брода из бродоградилшта послје ремонта.

У случају из става 1. овог члана царински обвезник даје писмену изјаву која садржи податке

о броду и сврси привременог увоза, а послје завршеног ремонта — спецификацију извршених радова.

Увозна, односно извозна царинска декларација подноси се у року од 30 дана од дана почетка, односно завршетка ремонта брода.

На начин прописан у овом члану поступа се и у случају привременог увоза авиона ради оправке.

Члан 9.

Декларација за извозно царинење горива преосталог послје пробне вожње брода који се испоручује иностраном наручнику може се поднијети у року од 30 дана од дана преласка брода преко царинске линије.

Члан 10.

Директор Управе царина може одобрити подизање робе из царинарнице без потпуне документације и у другим случајевима када је неопходно и оправдано да се та роба стави на располагање царинском обвезнику, и то ако се увози роба неопходна за отклањање последица проузрокованих елементарним непогодама, ратом или оружаном сукобом, роба која је намијењена хуманитарним сврхама, роба која је потребна за хитне интервенције или за процес производње, репродукциони материјал и друга роба која се увози по основу контингента и дозвола, односно чији се увоз регионално усмјерава и слично.

Директор Управе царина дужан је да једанпут мјесечно доставља Министарству за финансије извјештај о одобрењима из става 1. овог члана.

Члан 11.

Одредбе чланова 1, 2, 4 и 10 ове уредбе сходно ће се примјењивати и при извозу робе.

Члан 12.

Новчаном казном од 25.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако не поднесе документацију за робу која је оцарињена без потпуне документације у року прописаном чланом 4 ове уредбе.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај домаће и стране физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 13.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Одлука о условима и начину царинења робе за коју није поднесена документација и о случајевима у којима се не подноси декларација („Службени лист СФРЈ“ бр. 35/76, 41/79, 18/82, 65/85, 87/89, 48/91 и 73/91.)

Члан 14.

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Предсједник

Владе,

Др Владимир Лукић, с.р.

Број 02-104

26. априла 1993. године

107

На основу члана 117. став 3. Царинског закона („Службени гласник Републике Српске“ бр. 4/93) и

члана 30. став 1. Закона о Влади Републике Српске" („Службени гласник Републике Српске" број 15/92),
Влада Републике Српске, доноси

УРЕДБУ О ПОСЕБНИМ МЈЕРАМА ЦАРИНСКОГ НАДЗОРА И О ПОСЕБНИМ ОЛАКШНИЦАМА У ПОГЛЕДУ ЦАРИНСКОГ ПОСТУПКА У ЦАРИНСКИМ ЗОНАМА

Члан 1.

Овом уредбом прописују се мјере царинског надзора и посебне олакшнице у погледу царинског поступка над робом која се увози, извози, провози и смјешта у царинску зону.

Члан 2.

Ради обезбјеђења царинског надзора, подручје царинске зоне и дио тог подручја сагласно члану 110 став 2 и 4 Царинског закона морају бити ограђени, обиљежени и уређени тако да се обезбједи сви услови за спровођење мјера царинског надзора на цијелом подручју зоне.

Члан 3.

Ограда подручја царинске зоне, односно дијела тог подручја, мора бити урађена тако да се роба која се увози, извози, провози или смјешта у царинску зону може уносити, односно износити само кроз за то одређени улаз, односно излаз.

Ограда, улаз и излаз подручја царинске зоне, односно дијела тог подручја морају ноћу бити свијетљени.

Члан 4.

Земљиште на коме се налази царинска зона, односно дио царинске зоне мора бити очишћено и поравнато.

Подручје царинске зоне, односно њен дио мора бити видно обиљежено и означено као царинска зона, и то како на улазу у то подручје, односно излазу из тог подручја, тако и са ријечне стране.

Члан 5.

Царинска зона, сагласно члану 113 Царинског закона може почети са радом кад лице које отвара царинску зону добије писмено обавјештење Управе царина да су испуњени сви услови за успјешно спровођење мјера царинског надзора.

Ради утврђивања услова из става 1 овог члана Управа царина, из реда својих радника управе царина, царинарнице и лица које отвара царинску зону образује комисију за преглед ограде, зграда, просторија и гатова који су у саставу царинске зоне, односно дијела царинске зоне, земљишта на коме се зона налази. Комисија уноси у записник податке о стању наведених објеката и земљишта и на основу њих даје мишљење о томе да ли су испуњени сви услови за спровођење мјера царинског надзора.

Ако комисија приликом прегледа утврди да нису испуњени услови за успјешно спровођење мјера царинског надзора констатује то записнички и писмено обавјештава лице које оснива зону да отклони утврђене недостатке, односно да обезбједи услове у року од 30 дана од дана достављања обавјештења.

Члан 6.

Царинарница је дужна да најмање једанпут годишње изврши контролу исправности ограде, ка-

пија, обиљежених мјеста и свих објеката који се налазе на подручју царинске зоне и њеног дијела.

Ако приликом контроле царинарница утврди недостатке обиљежених мјеста и објеката из става 1 овог члана дужна је да то констатује записнички и наложи лицу које оснива зону да у року који царинарница одреди, од дана добијања записника отклони утврђене недостатке. Ако лице које оснива зону не отклони утврђене недостатке у том року, царинарница ће забранити употребу тих објеката све док се утврђени недостатци не отклоне.

Члан 7.

Роба која се увози, извози, провози и смјешта у царинску зону, осим извозно опарињене робе, пријављује се царинарници Пријавом за увоз и провоз робе или изјавом о терету, уз коју се прилажу исправе по којима је роба допремљена у царинску зону.

Извозном царинском декларацијом роба која је опарињена за извоз пријављује се царинарници ради смјештаја у царинску зону.

Члан 8.

Као исправа којом се роба пријављује царинарници може се прихватити и налог за смјештај робе у царинску зону ако садржи све податке из Пријаве за увоз и провоз робе.

Члан 9.

Царински надзор на подручју царинске зоне обухвата контролу врсте и количине робе која се увози, провози или смјешта у царинску зону, контролу података и стања евиденције лица које је отворило царинску зону, проверавање стања робе и поребење тог стања са стањем наведеним у исправама које прате робу и у евиденцији.

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове уредбе престају да важе одредбе Правилника о мјерама царинског надзора и о начину вођења евиденције у слободним и царинским зонама („Службени лист СФРЈ" бр. 42/90), које се односе на царинске зоне.

Члан 11.

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске".

Предсједник

Владе,

Др Владимир Лукић, с.р.

Број 02-107

26. априла 1993. године

108

На основу члана 30. став 1. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске", број: 15/92), Влада Републике Српске,
доноси

УРЕДБУ

О СНАБЂЕВАЊУ СТАНОВНИШТВА ОГРЕВНИМ ДРЕВОМ У 1993. ГОДИНИ

Члан 1.

По званичним тржишним цијенама (цјеновник Јавног предузећа шумарства „Српске шуме"), Јав-

но предузеће шумарства преко својих организационих дијелова — шумских газдинстава дужно је, у оквиру дозвољеног сјечивог етата, обезбједити сукцесивно у току године на шумском стоваришту довољне количине огревног дрвета за становништво Републике Српске.

Снабдијевање становништва огревним дрветом врше се искључиво под организацијом и стручним надзором Јавног предузећа шумарства „Српске шуме”, односно његових организационих дијелова шумских газдинстава.

Дознаку и сјечу стабала за огрев врше шумска газдинства у властитој режији.

Члан 2.

Право на снабдијевање огревним дрветом имају породице погинулих и рањених бораца, породице бораца, избјеглице и сва друга домаћинства која не могу обезбједити огрев на други начин.

Од одредбе претходног става изузимају се породице, које имају властиту шуму, из које се могу снабдјети потребном количином огревног дрвета.

Члан 3.

Општине су дужне да сачине списак домаћинства по критеријумима из члана 2. ове уредбе и доставе га шумским газдинствима ради планирања дознаке и сјече огревног дрвета.

Без достављених спискова од стране општина из претходног става, нико не може добити огревно дрво.

Члан 4.

Породицама погинулих бораца припада бесплатно 5 прм огревног дрвета. Уплату протувриједности огревног дрвета извршиће предузећа код којих су погинули борци радили, односно општина из Фонда солидарности, ако нису запослени.

Породицама рањених бораца и инвалида припада 5 прм огревног дрвета и то: 50% вриједности они лично носе, а 50% предузећа гдје су рањени борци и инвалиди запослени, односно општина ако нису запослени.

Превоз огревног дрвета из става 1. и 2. овог члана извршиће бесплатно, општински секретаријат за народну одбрану.

Породицама бораца припада 5 прм огревног дрвета и то: 50% вриједности они лично носе, а 50% предузећа гдје су запослени, односно општина ако нису запослени.

Избјеглим породицама припада 3 прм огревног дрвета и то: 70% вриједности они лично носе, а 30% предузећа гдје су запослени, односно општина ако нису запослени.

Члан 5.

Јавно предузеће шумарства „Српске шуме” у Бања Луци обезбједиће равномјерну оптерећеност (у оквиру планираног годишњег обима сјеча) свих шумскопривредних подручја у снабдјевању огревним дрветом.

Члан 6.

Новчаном казном у износу од 4.000.000 до 40.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако одбије да изврши продају огревног дрвета по одредбама ове уредбе.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице, запослено у правном лицу, новчаном казном од 500.000 до 4.000.000 динара.

Члан 7.

Ступањем на снагу ове уредбе, престаје да важи Уредба о обезбјеђењу огревног дрвета у 1992. години („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92).

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу даном доношења а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-111

15. марта 1993. године

Др Владимир Лукић, с. р.

109

На основу члана 49. Закона о јавним приходима и јавним расходима („Службени гласник Републике Српске” бр. 4/92. и члана 2. тачка 2. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 15/92) Влада Републике Српске, д о н о с и

О Д Л У К У

О ПРИВРЕМЕНОМ ФИНАНСИРАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД I — VI 1993. ГОДИНЕ И О РАСПОРЕДУ СРЕДСТАВА

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се обим прихода и расхода за привремено финансирање Републике Српске за период I — VI 1993. године.

Члан 2.

Приходи и расходи из претходног члана утврђују се у износу од 10.236.046.000.000 динара.

Члан 3.

Средства утврђена у билансу прихода распоређују се за утврђене намјене како сlijеди:

1. Приходи у билансу прихода и расхода буџета

1. Изворни приходи

Број рачуна контног плана	О П И С	Износ у мили- онима динара
1	2	3
710	71. — Приходи од пореза на добит Порез на добит предузећа	16.500
	Свега група 71:	16.500
720	72. — Приходи од царина, друге увозне дажбине и лежарине Приходи по основу царина, друге увозне дажбине и ле- жарине	117.398
	Свега група 72:	117.398
73.	— Приходи од пореза на промет	

730	Приходи по основу пореза на промет	344.987	43.	Средства за интервенције у привреди	
	Свега група 73:	344.987	431	Компензационо финансирање — дотације, премије, субвенције, регреси	119.695
74.	Приходи од пореза на плату		432	Финансирање привредне инфраструктуре	326.861
	Приходи по основу пореза на плату	145.463	433	Обавезе према јавним предузећима	13.812
	Свега група 74:	145.463		Свега група 43:	460.368
75.	— Приходи од такса		44.	Пренесена средства другим друштвеним заједницама	
752	Судске таксе	2.780	445	Допунска средства буџетима општина	15.400
	Свега група 75:	2.780	446	Допунска средства јавним фондовима	679.867
77.	Приходи по посебним прописима, приходи од органа, организација и остали приходи		448	Допунска средства друштвеним организацијама	6.118
770	Приходи по посебним прописима	73.240		Свега група 44:	701.385
	Приходи од органа и организација	38.755	45.	Средства за Уставом зајемчена права грађана	
	Свега група 77:	111.995	450	Средства за образовање	272.520
	УКУПНО ИЗВОРНИ ПРИХОДИ:	739.123	456	Средства за социјално осигурање — основна здравствена заштита и запошљавање	182.690
2.	Други приходи		459	Средства за остале друшт. потребе	2.452
78.	— Дефицитарно финансирање			Свега група 45:	457.662
	Приходи по основу добијеног кредита	9.496.923	46.	Средства за плате руковођених радника, изборних-именованих функционера	
	Свега група 78:	9.496.923	460-1	Средства за плате	13.990
	УКУПНО ДРУГИ ПРИХОДИ:	9.496.923		Свега група 46:	13.990
	УКУПНО (1 + 2):	10.236.046	47.	Средства резерви	
2.	Распоред прихода у билансу прихода и расхода буџета		470	Издајање у сталну буџетску резерву	96.787
			470-1	Текућа буџетска резерва	15.453
				Свега група 74:	112.240
			48.	Остали расходи	22.042
				УКУПНО РАСПОРЕБЕНИ ПРИХОДИ	10.220.593
				НЕРАСПОРЕБЕНИ	15.453
				УКУПНИ РАСХОДИ	10.236.046
				Члан 4.	
				Кориштење средстава за намјене утврђене овом одлуком вршиће се сходно одредбама Закона о извршењу Буџета Републике Српске за 1992. годину.	
				Члан 5.	
				Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.	
				Предсједник Владе,	
				Број 02-106	
				26. априла 1993. године	Др Владимир Лукић, с.р.

Број рачуна контног плана	О П И С	Износ у мили- онима динара
1	2	3

400	40.	Средства за рад органа управе	
401		Средства за плате	777.323
		Средства за материјалне трошкове	155.389
		Свега група 40:	932.712
410	41.	Средства за посебне и друге намјене за рад органа управе	
		Средства за плате и друга примања функционера и руковођених радника и накнада за вршење функције посланика	10.594
411		Путни трошкови и дневнице функционера и посланика	2.462
418		Средства за остале потребе за рад органа	173.486
		Свега група 41:	186.542
420	42.	Средства за народну одбрану	
420-1		Средства за текуће финансирање Војске	7.348.365
		Средства за потребе народне одбране	735
		Свега група 42:	7.349.100

110

На основу члана 48. став 1. Царинског закона („Службени гласник Републике Српске” бр. 4/93) и члана 30. став 2. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 15/92), Влада Републике Српске, д о н о с и

О Д Л У К У

О КРИТЕРИЈУМИМА НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ОДОБРАВАЈУ ЦАРИНСКИ КОНТИНГЕНТИ

1. Царински контингенти на увоз опреме која је у Царинској тарифи посебно обележена звјездицом и која се не производи у земљи, а користи се у индустрији и рударству, пољопривреди и рибарству, шумарству, пољопривреди, грађевинарству, саобраћају и везама, одобравају се без плаћања царине, на основу слиједећих критеријума:

- 1) да се опрема увози за модернизацију производње, односно осавремењавање постојеће технологије,
- 2) да се опрема увози ради убрзања процеса реструктурирања привреде,
- 3) да је увозна опрема неопходна за увођење нове технологије, као и да обезбјеђује већу поузданост у процесу производње и већу сигурност при раду,
- 4) да су техничко-технолошке карактеристике увозне опреме значајне за заштиту животне средине.

2. Министар надлежан за финансије одобрава царинске контингенте за увоз опреме из тачке 1. ове одлуке по прибављеном мишљењу Министра за привреду о томе да су испуњени критеријуми из те тачке.

Захтјев за давање мишљења из става 1. ове тачке подноси инвеститор, односно крајњи корисник опреме, са слиједећим доказима:

- 1) образложени програм набавке увозне опреме,
- 2) закључен уговор о куповини увозне опреме,
- 3) доказ да су за увоз опреме обезбјеђена финансијска средства.

3. Министар за финансије одобрава царинске контингенте без плаћања царине на увоз робе која је у Царинској тарифи посебно обележена звјездицом, а не производи се у земљи и то:

1) живе животиње чисте расе за приплод и тов, замрзнутих ембриона и сјеменског материјала — по прибављеном мишљењу министра за пољопривреду,

2) сировина и репродукционог материјала за производњу лијекова, вјештачких ђубрива, средстава за заштиту биља, хране и сточне хране, као и готових лијекова,

3) високо легираних челика — по прибављеном мишљењу министра надлежног за привреду о томе да високо легирани челик одговара квалитету за одређену намјену,

4) сировина и репродукционог материјала за производњу папира и целулозе и погонског горива и мазива — по прибављеном мишљењу министра надлежног за привреду.

4. Министар надлежан за финансирање одобрава царинске контингенте за увоз сировина и репродукционог материјала који су у Царинској тарифи посебно обележени звјездицом, а не производе се у земљи, уз плаћање царине по стопи сниженој за 50% од стопе царине прописане у Царинској тарифи, а који се увозе за производњу:

текстилних и кожарских производа, амбалаже, средстава за прање и козметичких препарата, као и да се користе у области регулације, аутоматизације и рачуноводства — по прибављеном мишљењу министра за привреду.

5. Царински континент за увоз робе из ове одлуке одобравају се на основу потврде Привредне коморе Републике Српске да се та роба не производи у земљи. Потврду Привредне коморе Републике Српске прибавља подносилац захтјева за одобрење царинских континената за увоз робе.

6. Роба из ове одлуке не може се отуђити, дати другом на употребу, нити користити за сврхе за које није увезена пре истека рока од три године од дана увоза.

7. Новчаном казном у висини протувриједности од 220 до 2.200 УСД казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако поступи супротно тачки 6. ове одлуке.

За радњу из става 1. ове тачке казниће се за прекршај и одговорно лице у предузећу или другом правно лице новчаном казном у динарској протувриједности од 50 до 500 УСД.

8. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-105

26. априла 1993. године

Др Владимир Лукић, с.р.

111

На основу члана 25. став 1. тачке 2, 4. и 5. и члана 26. став 1. тачке 12 и 14 Царинског закона („Службени гласник Републике Српске” бр. 4/93) и члана 30. став 2. Закона о Влади Републике Српске” број 15/92), Влада Републике Српске, д о н о с и

О Д Л У К У

О УТВРЂИВАЊУ ПРЕДМЕТА, КОЛИЧИНА И ВРИЈЕДНОСТИ ПРЕДМЕТА НА КОЈЕ СЕ ПРИ УВОЗУ ПРИМЈЕЊУЈУ ЦАРИНСКЕ ПОВЛАСТИЦЕ

1. Ослобођена су од плаћања царина лица из члана 25 став 1 тачка 2 Царинског закона на предмете које унесу из иностранства а који не чине лични пртљаг, до укупне динарске протувриједности од 100 САД долара.

2. Ослобођена су од плаћања царина лица из члана 25 став 1 тачка 4 Царинског закона на предмете за сопствено домаћинство, осим на моторна возила, до укупне динарске протувриједности од 5.000 САД долара.

3. Ослобођена су од плаћања царине лица из члана 25. став 1. тачка 4. Царинског закона на предмете привредног инвентара за обављање привредне дјелатности коју су регистровала код надлежног органа, осим на моторна возила до укупне динарске протувриједности од 15.000 САД долара.

4. Вриједност предмета са сопствено домаћинство и предмета привредног инвентара из тач. 2 и 3 ове одлуке повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза.

5. Ослобођена су од плаћања царине лица из члана 25 став 1 тачка 5 Царинског закона на предмете које прима из иностранства у пошљкама, до укупне динарске протувриједности од 100 САД долара.

Вриједност предмета из става 1 ове тачке повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза. Поштом чија је вриједност већа од износа из става 1 ове тачке није обухваћена овом овлашћеношћу.

6. Ослобођена су од плаћања царине лица из члана 26. став 1. тачка 12. Царинског закона на рекламни материјал и узорке које бесплатно приме из иностранства, и то на:

1) штампани или снимљени материјал, објаве, огласе, плакате, каталоге, микрофилмове и друге облике трговинског обавјештавања о роби, превозу и услугама које пружа инострани поштомалац, до укупне динарске протувриједности од 3000 САД долара;

2) разне рекламне предмете на којима је видно утиснута фирма иностраног поштомалца с којим државни орган, предузеће или друга организација одржава пословне везе. Рекламним предметима, у смислу ове одредбе, не сматрају се цигарете, жестица алкохолна пића, парфема и други козметички препарати и друга роба широке потрошње, осим предмета који искључиво служе за демонстрацију;

3) узорке чија појединачна динарска протувриједност није већа од 50 САД долара, а који се шаљу ради прибављања поруџбине или понуде робе, односно закључења уговора о производњи те робе, као и за приказивање, испитивање и сл.

Узорци се не могу продавати нити употребљавати у друге сврхе осим у сврхе због којих су увезени.

7. Ослобођена су од плаћања царине лица из члана 26. став 1. тачка 14. Царинског закона на предмете које увезу или приме из иностранства ради уобичајене расподеле и потрошње за вријеме одржавања сајма, односно трговачке изложбе, и то на:

1) узорке стране робе изложене на сајму или изложби или узорке направљене од увозне робе, под условом:

— да се дијеле бесплатно;

— да су незнатне вриједности у односу на цијену по јединици мјере исте врсте робе;

— да су упаковани или припремљени за уобичајену расподелу и потрошњу у паковањима која су очигледно мања од стандардних паковања за продају на мало;

2) рекламни материјал до укупне динарске протувриједности од 1000 САД долара, под условом да динарска протувриједност појединог предмета није већа од 50 САД долара;

3) цигарете до 1000 комада, друге дуванске прерађевине до 0,5 кг, жестица алкохолна пића до 10 литара и другу робу, осим козметичких препарата, парфема и колоњских вода, до укупне динарске протувриједности од 1000 САД долара;

4) предмете по једном излагачком картону на име једног представника стране фирме-страног држављанина са пребивалиштем у иностранству, с тим што једна страна фирма може остварити повластицу за највише пет излагачких картона;

5) прехранбене производе и алкохолна пића који се дијеле бесплатно у количинама неопходним за оцењивање њиховог квалитета ради додјели вања награда на међународним сајмовима;

6) предмете намијењене за приказивање, односно демонстрирање машина или апарата на међународном сајму, односно трговачкој изложби, који ће се утрошити или уништити у току приказивања, односно демонстрирања;

7) предмете који служе и који ће се употребити за изградњу, прилагођавање и декорисање

привремених штандова (боје, лакови, тапети, таписони и сл.);

8) каталоге, проспекте, огласе, календаре (са илустрацијама или без илустрација) и фотографије, ако је очигледно да су намијењени за коришћење као пропагандни материјал за страну робу изложену на међународном сајму, односно трговачкој изложби, под условом да се дијеле бесплатно;

9) формуларе и други штампани материјал који су потребни за администрацију излагача за вријеме одржавања међународног сајма, односно трговачке изложбе.

8. Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о утврђивању предмета, количина и вриједности предмета на које се при увозу примењују царинске повластице (Службени гласник СФРЈ, бр. 77/89 и 82/89).

9. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-110

26. априла 1993. године

Предсједник

Владе,

Др Владимир Лукић, с.р.

112

На основу члана 164 Царинског закона („Службени гласник Републике Српске“ број 4/93) и члана 30. став 2. Закона о Влади Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“ бр. 15/92), Влада Републике Српске, д о н о с и

О Д Л У К У О СЛУЧАЈЕВИМА У КОЈИМА И УСЛОВИМА ПОД КОЈИМ СЕ НЕБЕ НАПЛАЊИВАТИ ОБЕЗБЈЕБЕЊЕ ЗА ПРИВРЕМЕНО УВЕЗЕНУ РОБУ

1. Обезбјеђење из члана 163 Царинског закона неће се уплаћивати за робу која се привремено увози и то за:

1) робу ради оправке,

2) робу ради испитивања, приказивања или проба ако власник те робе даје без накнаде и на одређено вријеме,

3) робу ради излагања на међународним сајмовима, изложбама и другим приредбама и предмете ради уређивања сајамских, односно других изложбених просторија,

4) животиње и инструменте, реквизите и друге предмете намијењене за одржавање културно-умјетничких, спортских и других приредби, односно за снимање филмова,

5) амбалажу, товарни и заштитни прибор и сл., који су власништво страног лица ако су намијењени допремању или отпремању робе,

6) опрему потребну међународним и међународним организацијама и међународним и међународним комисијама чије је сједиште на територији Републике Српске,

7) опрему потребну страном представништву, у складу са прописима и међународним уговорима, ако је то представништво регистровано у Републици Српској.

8) медицинску опрему и уређаје, монтажне објекте за смјештај избјеглица и другу робу, коју у хуманитарне сврхе шаљу хуманитарне, вјерске и друге организације из иностранства,

9) основна средства намијењена за отклањање непосредне опасности од епидемија или елементарних и других непогода, односно за отклањање непосредних последица епидемија, односно непогода.

10) машине, апарате и уређаје, инструменте, алат, специјална превозна средства и пловила и њихове резервне дијелове ако су намијењени за истраживање нафте, гаса, угља, минералних и неминералних сировина (метала и неметала), а који се не производе у Републици Српској.

1) јахте, једрилице и друге пловне објекте, са припадајућим пливајућим везовима и прибором за сидрење, намијењене спорту и разоноди, које привремено увози предузеће и друго правно лице регистровано за изнајмљивање тих објеката на основу уговора закључених са страним лицем, односно страним спортским клубовима и њиховим савезима ради изнајмљивања за коришћење у Републици Српској.

12) робу коју сагласно чл. 22 и 24 Уредбе о привременом увозу и извозу робе („Службени гласник Републике Српске” број —), привремено увозе домаћа и страна физичка лица која долазе на привремени боравак у Републику Српску, осим за робу коју привремено увозе страни држављани уписани као редовни слушаоци и на вишим и високим школама у Републици Српској, укључујући и трећи степен студија, страни држављани који долазе у Републику Српску на специјализацију на факултете и друге научноистраживачке установе и страни држављани уписани као редовни слушаоци на војним школама у Републици Српској.

2. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Упутство у којим се случајевима и под којим условима неће наплаћивати обезбјеђење из члана 310 Царинског закона („Службени лист СФРЈ” бр. 2/86, 10/87 и 45/90).

3. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-109
26. априла 1993. године Др Владимир Лукић, с.р.

113

На основу члана 1. Одлуке о организовању предузећа и других организација од општег интереса за одбрану Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/92), Влада Републике Српске, доноси

О Д Л У К У

О ОДРЕБИВАЊУ УСТАНОВЕ У ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

Члан 1.

Ветеринарски завод „Доктор Васо Бутозан” са сједиштем у Бања Луци одређује се као установа од посебног интереса за Републику Српску у области пољопривреде.

Члан 2.

Директора из члана 1. ове одлуке именује и разрјешава Влада Републике Српске.

Члан 3.

Надзор над чланом 1. ове одлуке врши Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-112
26. априла 1993. године Др Владимир Лукић, с.р.

114

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске”, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИ- ЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

I

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-114
6. априла 1993. године Др Владимир Лукић, с.р.

115

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске”, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИ- ЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

I

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства финансија.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Предсједник
Владе,

Број 02-115
6. априла 1993. године Др Владимир Лукић, с.р.

116

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске”, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ МИНИСТАРСТВА ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ И КУЛТУРЕ****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Министарства образовања, науке и културе.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-116
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

117

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ЗА ПИТАЊА БОРАЦА И ЖРТАВА РАТА****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства за питања бораца и жртава рата.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-117
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

118

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ВЈЕРА****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства вјера.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-118
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

119

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ТРГОВИНЕ И СНАБДИЈЕВАЊА****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства трговине и снабдијевања.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-119
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

120

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ РЕПУБЛИЧКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ЗАКОНОДАВСТВО****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Републичког секретаријата за законодавство.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-120
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

121

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске, на 67. сједници одржаној 6. априла 1993. године, донијела је

О Д Л У К У**О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА МИНИСТАРСТВА ИНДУСТРИЈЕ И ЕНЕРГЕТИКЕ****I**

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства индустрије и енергетике.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-121
6. априла 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

122

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске на 65. сједници одржаној 27. фебруара 1993. године, донијела је

О Д Л У К У О СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ

I

Даје се сагласност на Правилник о систематизацији послова и задатака Министарства одбране.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-122
27. фебруар 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

123

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске на 65. сједници одржаној 27. фебруара 1993. године донијела је

О Д Л У К У О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ МИНИСТАРСТВА ПРАВОСУЂА И УПРАВЕ

I

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Министарства правосуђа и управе.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-123
27. фебруар 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

124

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник Републике Српске“, број 4/92), Влада Републике Српске на 65. сједници одржаној 27. фебруара 1993. године донијела је

О Д Л У К У О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЈЕСТА У МИНИСТАРСТВУ САОБРАБАЈА И ВЕЗА

I

Даје се сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству саобраћаја и веза.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број 02-124
27. фебруар 1993. године

Предсједник
Владе,
Др Владимир Лукић, с.р.

125

На основу члана 92. Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник српског народа у БиХ“, број 4/92), доносим

П Р А В И Л Н И К О ЈЕДИНСТВЕНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ И ПСИХОЛОШКИМ УСЛОВИМА КАНДИДАТА ЗА ПРИЈЕМ НА РАД У ОРГАНЕ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, СРЕДЊЕ, ВИШЕ И ВИСОКЕ ШКОЛЕ

Члан 1

Овим Правилником утврђују се општи и посебни, јединствени здравствени и психолошки услови кандидата за пријем на рад и образовање за рад у органима унутрашњих послова.

Члан 2.

Постојање општих и посебних здравствених и психолошких услова утврђених овим Правилником утврђују се за кандидате за рад претходним лекарским и претходним психолошким прегледима.

Члан 3.

Претходни лекарски и психолошки преглед врши се:

- по избору кандидата који први пут ступају на рад у органе унутрашњих послова;
- прије упућивања кандидата на школовање ради професионалног оспособљавања;
- при избору кандидата за средње, више и високе школе у органе унутрашњих послова;
- при промјени радног мјеста у оквиру ресора.

Члан 4.

Утврђивање здравствених и психолошких услова о способностима кандидата, обавља организација удруженог рада здравствене дјелатности органа унутрашњих послова или њен дио, који је оспособљен за ову врсту дјелатности.

Члан 5.

Здравствена служба органа унутрашњих послова организује претходне здравствене и психолошке прегледе радника преко медицинског центра или других специјализованих радних организација, уз строгу примјену критеријума садржаних у овом Правилнику а преко комисије која се формира на захтјев поменуте здравствене службе.

Члан 6.

Основни дио стручне екипе за преглед при пријему кандидата, која ради на принципу тимске обраде, сачињавају слиједећи профили стручњака:

Љекари специјалисти:

- специјалиста медицине рада или опште медицине,
- рендгенолог,
- неуропсихијатар,
- офтамолог,
- оториноларинголог,
- гинеколог,
- интерниста — кардиолог,
- ортопед — физијатар,
- дипломирани психолог,
- стоматолог.

Члан 7.

Закључак о способности за рад доноси руководица здравствене службе која врши преглед.

Члан 8.

Налаз о прегледу попуњавају својеручно и потписују сви чланови екипе, сваки за своју област на картону чији је облик и садржај саставни дио овог Правилника.

Члан 9.

Како за „опште“ тако и за „посебне“ услове обавезне су одређене лабораторијске анализе назначене у Методологији, која је саставни дио овог Правилника.

Члан 10.

Кандидат за рад или школовање за рад у ресору унутрашњих послова мора испуњавати опште услове наведене у овом млану:

1. Ухрањеност и развијеност тјела да је одговарајућа. Искључује се изразита астенија и гојазност у мјери прихваћеној у савременој доктрини демитинске науке. Да нема упадљивих деформитета лица, тјела и екстремитета.

2. Глава и врат да су правилни, очни и ушни налаз функционално да задовољава, да чује шепат на даљини од 4 м. Корекција вида може бити + — 4 D.

3. Плућни физикални налаз да буде уредан. Да нема плућних обољења који доводе до оштећења плућне функције.

4. Рендген-скопски, графички или флуорографички налаз плућа да не показује активан процес на плућима било које етиологије, нити секвеле, које знатније оштећују плућну функцију.

5. Физикални и рендгеноскопски налаз срца да је без знатнијег одступања које би имало утицаја на функцију срца. ЕКГ налаз у границама нормале.

6. Уредан налаз гастроинтестиналног и урогениталног тракта. Гинеколошки преглед код жена да је задовољавајући, без акутних обољења јајника и материце, као и хроничних која су довела до било какве тумефакције. Такође да је без осталих тумора било које етиологије.

7. Ендокрини систем без манифестних знакова било каквог поремећаја.

8. Локо-моторни апарат да буде без урођених или стечених манифестација, које знатније нарушавају његову функцију.

9. Вене на доњим екстремитетима без изражених варикозних промјена.

10. Кожа да је без обољења и последица повреда, које доводе до знатнијих функционалних сметњи, као и без хроничних болести са тежом прогнозом.

11. Да не болује од акутних и хроничних душевних обољења, да нема изражених социопатолошких црта, тежих облика неурозе, као и тежих органских неуролошких обољења и стања. Да се искључи алкохолизам и наркоманија, епилепсија,

умна заосталост, грамична интелектуална тупост, разни поремећаји координације покрета и говорне мане.

ПОСЕБНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛОВИ**Члан 11.**

Посебне здравствене услове морају испуњавати кандидати који први пут ступају на рад у унутрашње послове, а чија ће дјелатност спадати у дјелатности овлашћених органа унутрашњих послова као и кандидати за школовање ради професионалног оспособљавања за те послове, како средње, вишестручно и високостручно образовање и вишемјесечно оспособљавање путем курсева. Утврђивању посебних услова подлијежу и кандидати који се упућују са једног мјеста унутрашњих послова на друго са строжијим захтјевима новог радног мјеста.

Члан 12.

Одступања од идеалне тјелесне тежине могу ићи до + 10 и — 15%. Да нема урођене и стечене аномалије, деформације, ожиљке, који оштећују поједине функције или видно утичу на естетски изглед откривених дијелова тијела.

Минимална висина мушких кандидата за милицију је 170 цм, а женских 165 цм. За кандидате за средњу школу важећи су расписани одређени у табели Методологије.

Члан 13.**Окулистички налаз:**

1. Да нема никаквих урођених или стечених патолошких промјена или повреда на предњем сегменту, провидним медима или мрежњачи.

2. Општина вида на оба ока мора бити 1.0 без корекције или на једном оку 1.0 а на другом 0.8 без корекције.

3. Видно поље на оба ока да је нормално.

4. Да има нормалан колорни вид.

5. Адаптација (брзо забљештавање) да је нормално.

6. Стероскопски вид и ортофорија да су нормални.

7. За пријем у средњу школу унутрашњих послова, с обзиром на узраст кандидата обавезна скијаскопија.

Члан 14.**ORL налаз:**

1. Стање спољњег, средњег и унутрашњег уха да буду без знакова патолошких промјена.

2. Не смију постојати знаци поремећаја равнотеже.

3. Општина слуха мора бити утврђена аудиометријски на сваком уху посебно. Испитивањем у тихој комори не смије бити утврђен губитак слуха на сваком уху већи од 20. db у говорним фреквенцијама, односно да разлика прага слуха оба уха не смије бити већа од 20 db.

Члан 15.

Артеријски притисак да је у границама нормалних вриједности. Да не болује од акутних и хроничних срчаних обољења и њихових последица као и урођених и стечених срчаних мана. Да је без екстрасистола било које етиологије, других поремећаја ритма као и свих врста блокова, WPW синдрома итд.

Члан 16.

Плућни налаз да задовољава већ наведене услове чл. 10. тачка 3. и 4.

Члан 17.

Са стоматолошког становишта, критеријум, који кандидат треба да задовољи је да има очуване предње зубе горње и доње вилице, као и бочне у доњој и горњој вилици најмање са једне стране.

Оријентација за овај преглед назначена у Методологији.

Члан 18.

Гастроинтестинални тракт да је функционално у реду:

1. Кандидати са ресекцијом желуца не задовољавају захтјеве по „„посебним условима““.

2. Контраиндикацију представља присуство изражених хемороида, фисура, периналних екцема, као и назначена дермоидна циста на сакралном предјелу.

3. Сваки суспектни налаз, интернисте или хирурга провјерити РО графичом.

Члан 19.

Урогенитални тракт да је без видљивих промјена. Обратити пажњу на херније, хидро и варикоцеле.

Обавезни гинеколошки преглед код жена да садржи и податке о евентуалној трудноћи и њеном времену.

Члан 20.

Локомоторни апарат да је интегралан, да функција његова није оштећена.

Члан 21.

Неуропсихијатарски преглед и узимање анамнезе (нарочито хетероанамнезе) да буде оријентисан на откривање обољења назначених у Методологији. У сагласности са резултатима психолошког испитивања доноси се коначна одлука. Кандидат је дужан да при прегледу испуни упитник са подацима о личној и породичној анамнези у вези Н.П. обољења.

Члан 22.

Радници, ОСЛ морају поред општих услова да испуњавају и посебне услове. Остали радници, који заснивају радни однос у ОУП, морају да испуњавају опште услове.

Члан 23.

Здравствена служба органа унутрашњих послова, ако се за то укаже потреба, може да поједине раднике упути и захтијева и шире обиме прегледа одређених специјалности који нису обухваћени посебним условима.

Члан 24.

ЈЕДИНСТВЕНИ ПСИХОЛОШКИ УСЛОВИ

Подјела кандидата у четири основне категорије по сложености послова и према томе по строгиности селекције:

I категорија

- оперативни радници СНБ,
- радници високе стручне спреме на најсложенијим пословима који се запошљавају у ОУП,
- кандидати за студенте високих школа,
- радници специјалних јединица,
- руководиоци радници органа ОУП-а.

II категорија

- радници високе стручне спреме на сложенијим пословима,
- радници милиције,
- радници више стручне спреме који се запошљавају у ОУП,
- кандидати за вишу школу ОУП-а.

III категорија

- радници средње стручне спреме који се запошљавају у ОУП на сложенијим пословима,
- кандидати за пријем у средњу школу ОУП-а.

IV категорија

- радници на једноставнијим пословима који се запошљавају у ОУП.

ОБИМ И СТРУКТУРА ПСИХОЛОГИЈСКОГ ПРЕГЛЕДА

I категорија

1. Когнитивне функције
 - а) општа интелектуална развијеност (тест високо сатураиран Г-фактором као РПМ, Домино-М-серија и други),
 - б) перцептивни фактори (тест високо сатураиран перцептивним фактором као ПНТ, СВПН и други), — само за раднике СДС,
 - ц) вербални фактори (тест високо сатураиран вербалним фактором као СВПН, субтестови Калифорнија теста менталне зрелости и други).

2. Конативне функције

- д) психонеуротске сметње, психопатија, емоционална незрелост, ниска фрустрациона толеранција, слаба прилагодљивост (тестови личности, упитници, инвентари и друге технике).

3. Психомоторне способности

- е) брзина реагирања на звук и светло (реакциометар).

4. Специфичне способности

- ф) способност запамћивања и препознавања физиономија (тест ПФ и други).

5. Ставови, мотивација и остало

- г) ставови, интереси, мотивације и остало (експлоративни интервју, скале ставова и друго).

II категорија

1. Когнитивне функције

- а) опће интелектуална развијеност (тест високо сатураиран Г-фактором као РПМ, Домино, М-серија и други),
- ц) вербални фактори (тест високо сатураиран вербалним фактором као СВПН, субтестови Калифорнија теста менталне зрелости и други).

2. Конативне функције

- д) психонеуротске сметње, психопатија, емоционална незрелост, ниска фрустрационална толеранција, слаба прилагодљивост (тестови личности, упитници, инвентари и друге технике).

3. Психомоторне способности

- е) брзина реаловања на звук и свјетло (реакциометар) — само за саобраћајну милицију.

III категорија

1. Когнитивне функције

а) општа интелектуална развијеност (тест високо сатураиран Г-фактором као РПМ, Домино, М-серија, ПНТ и други).

2. Конативне функције

д) психонеуротске сметње, психопатија, емоционална незрелост, ниска фрустрациона толеранција, слаба прилагодљивост (тестови личности, упитници, инвентари и друге технике).

IV категорија

Исто као под III категоријом.

НОРМЕ ЗА СЕЛЕКЦИЈУ ПРЕМА ПРЕТХОДНОМ РЕДОСЛЕДУ ТЕСТОВА

I категорија

- а) М + 0,5 СД
- б) М + 0,5 СД
- ц) М + 0,5 СД
- д) без аберација (у границама нормале)
- е) просек и боље
- ф) М + 0,5 СД
- г) без аберација у негативном смислу

II категорија

- а) м — 0,5 СД
- ц) М — 0,5 СД
- д) без аберација (у границама нормале)
- д) просјек и боље.

III категорија

- а) М — 0,5 СД
- б) М — 0,5 СД
- ц) у границама просјека
- д) смјер интереса задовољавајући, задовољавајући ниво мотивације,
- е) брзина покретљивост (тест високо сатураиран), експлозивност, издржљивост, снага и гнпност.

IV Категорија

- а) М — 1 СД
- д) без аберација и границама нормале.

Члан 25.

Формулар за прегледе као и Методологија рада која садржи, између осталог, саставе екипа (тимови за вршење прегледа). Поступак при прегледима и шифриране спискове болести за сваку област су саставни дио овог Правилника.

Члан 26.

Налаз и мишљење љекарске комисије за прегледаног кандидата као и оцјена способности за пријем на рад су дефинитивни и неопозиви.

Број 10-012-975/93
20. фебруара 1993. године

Министар
унутрашњих послова,
Ратко Адић, с.р.

Члан 1

Преглед обавља тим стручњака предвиђен у члану 5. Критеријума допуњен одређеним бројем љекарских помоћника и потребног административног особља.

Члан 2.

Шифрирани спискови болести из „Међународне класификације болести, повреда и узрока смрти“ за одређене области наводи се у овој Методологији под одређеним члановима, а болести се одређују анамнестичким подацима и здравственим прегледима.

Члан 3.

При утврђивању како општих тако и посебних здравствених услова обавезна је врло пажљива, детаљна и тачна анамнеза, за коју прије отпочињања прегледа, кандидат потписује изјаву да ће бити истинита, што му при потписивању посебно треба објаснити и нагласити. (Задатак љекарског помоћника).

Члан 4.

Висина и тежина се мјере висинометром и вагом. Кандидат је бос или у чарапама, го или само у доњем рубљу. Обим груди мјерити у инспирацији и експирацији при максималном удисају и издисају. Све обавља љекарски помоћник.

Утврђивање развијености кандидата за пријем у средњу школу унутрашњих послова за дјечаке од 14 до 16 година, врши се и оцјењује према следећој табели:

ВИСИНА у см	ТЕЖИНА кг	ОБИМ ГРУДИ у см
155	46	76
156-7	47	76
158-9	48	76
160-1	49,5	77
162-3	51	77
164-5	52,5	78
166-7	54	78
168-9	55	79
170-1	56,5	79
172-3	58	80
174-5	59,5	80
176-7	61	80
178-9	62,5	81
182-3	66	81
184-5	67,5	82
186-7	69	82
188-9	70,5	82
190-1	72	83
192-3	73,5	83
194-5	75	83
196-7	76	84

Члан 5.

Љекар врши „инспекцију“ у циљини (кандидат је свучен), процјењује естетски изглед лица и откривених дјелова тјела, цјени развијеност тјела, кичме и мишића, региструје евентуалне деформитете, ожиљке или урођене аномалије, које запази. Обраћа пажњу на враг и предно штитне жлезде, ради утврђивања гушавости. Посебну пажњу обраћа на стопала, кичму и стање вена на доњим екстремитетима. Код милиције утврђује да ли је перинална регија без периналних акцема, аналних фисура или хемороида, да ли је назначено постојање дермоидне цисте у сакралном предјелу, као и стање спољних гениталија. Обратити пажњу на ход кандидата.

МЕТОДОЛОГИЈА

прегледа за процјену здравствене способности за рад и образовање за рад у органима унутрашњих послова

Члан 6.

Плућни статус се одређује физикалним и рендгенским прегледом, који се допуњују. Не задовољавају кандидати, који болују од следећих болести и секвела, које доводе до поремећаја плућне инфекције:

- 011 — плућна ТБЦ
- 012 — ТБЦ других респираторних органа
- 490 — Бронхитис
- 491 — Хронични бронхитис
- 492 — Емфизем
- 493 — Астма
- 513 — Апсцес плућа

Код прегледа очију по чл. 13. Правилника искључити следећа обољења:

- 360—364 — Запаљење спољног ока
- 364 — Иритис
- 365 — Хориодитис
- 367 — Запаљење оптикуса и ретине
- 368 — Запаљење слезне жлезде и водова
- 369 — Друга запаљења ока
- 370 — Рефракционе аномалије ока
- 371 — Замућење рожњаче
- 373 — Страбизам
- 374 — Катаракта
- 375 — Глауком
- 376 — Одвајање ретине
- 377 — Друге болести ретине и оптикуса
- 379 — Амблиопија, афакија

Код испитивања видног поља применити метод конфронтације.

Члан 8.

Оториноларинголошки преглед назначен у чл. 14. Правилника значи да ће у одређеним приликама бити потребни прегледи вестибулариса и аудиометрија.

Искључују се следећа обољења и стања:

- 502 тач. 1. — Озена
- 505 — Полипоза носних шупљина и хронични алергијски ринитис
- 503 — Хронични супуративни синуситис
- 381 — Отитис медиа супуратива
- 387 тач. 9. — Перфорације бубне опне, без обзира на стање слуха - мастоидитис са промуклошћу
- 781 тач. 5. — Поремећаји у говору као муцање или тепање, хронични ларингитис са парализа меког непца, фаринкса и ларинкса
- 508 — Парализа меког непца, фаринкса и ларинкса
- 530 тач. 9. — Ларинго-фарингеалне и езофагичне стенозе са функционалним поремећајима
- 384 — Афекције лабиринта, без обзира на природу
- Стање после траума и оперативних захвата

Члан 9.

Мјерење крвног притиска обавезно врши лекар, који и прегледа кандидата. Систолни притисак не смије бити испод 100, и дијастолни испод 60. Фреквенција рада срца да не прелази 90 у мин. и не силази испод 50. Аускултацију срца врши и у левом декубитусу уз уздржано дисање. ЕКГ код особа до 30. година узимати у 6 деривација (3 стандардне и 3 прекордијалне V₂ — V₄ — V₆). Код осталих сниманих свих 12 деривација (стандардне, униполарне и прекордијалне). Трака мора бити прописно обележена.

Списак шифрираних болести, које се искључују: 390, 391 — Реуматска грозница без и са обољењем срца

- 393 — 398 — Хронично реуматско обољење срца
- 400 — 404 — Хипертензија
- 410 — 414 — Ишемично обољење срца и инфаркт
- 420 — 428 — Остала хронична обољења срца
- 443 — Обољења периферних крвних судова
- 451 — Флебитис и тромбофлебитис
- 454 — Варикозне вене доњих екстремитета
- 458.0 — Хипотензија
- Поремећаји ритма, како је назначено у чл. 15.

Члан 10.

Преглед зубала врши лекар према критеријуму изнијетом у члану 17. Правилника. Искључују се слиједеће болести и стања:

- 523 тач. 1 — Хронични гингивитис
- 523 тач. 5 — Парадентоза
- 524 тач. 0, 1, 2 — Денто-фацијалне аномалије
- 524 тач. 5 — Денто-фацијалне функционалне аномалије

Члан 11.

У вези гастроинтестиналног статуса обратити пажњу при узимању анамнезе и прегледима на следеће болести:

- 531 — 536 — Улкуси и гастритиси
- 551 — Херније (феморална, умбиликална, вентрална, итд.)
- 552 — Хернија ингвинална
- 565 — Анална фисура и фистула
- 563 — Хронични ентерит и улцерозни колит
- 571 — Цироза јетре
- 573 — Друге болести јетре
- 574 — Холелитијаза
- 577 — Болести панкреаса
- Стање послје ресекције желуца.

Члан 12.

Списак неприхватљивих болести и стања у вези урогениталног тракта:

- 60 — 605 — Простатитис, хирдо и вертикале,, орхитис, епидемитис, фимоза
- 607 — Друге болести гениталних органа
- 580 — 582 — Упале бубрега
- 591 — Хидронефроза
- 592 — Камен у бубрегу и уретеру
- 594 — Камен у другим дјеловима уринарног тракта
- 595 — Запаљење бешике
- 607 тач. 8 — Атрофија тестикула

Члан 13.

Гинеколошки налаз да буде уредан по члану 10. тач. 6. Правилника. Искључују се следећа обољења, нарочито за жене — саобраћајне милиционаре:

- 217 — Бенигне неоплазме дојке
- 218 — Фибром втеруса
- 220 — Бенигне неоплазме оваријума
- 612 — 616 — Акутне и хроничне упале јајника
- 620.9 — Апсцес грлића материце, ендоцервицитис
- 622.0 — Инфективне болести материце изузев грлића (апсцес, ендометритис)
- 625.3 — Ендометриоза
- 626 — Поремећаји менструације

Члан 14.

Коштано-зглобни систем подлеже нарочито пажљивом прегледу у смислу назначеног у члану 20. Правилника. Обратити пажњу на покретљивост зглобова и кичме.

1. За одређене категорије обавезна Ртг-графија лумбосакралне кичме у два правца.

Списак болести и стања:

- 710 — 718 — Артритис и реуматизам
- 720 — Остеомилеитис
- 725 — Дислокација интервертебралног дискуса
- 727 — Анкилоза зглоба
- 735 — Искривљеност кичме
- 736 — Равно стопало
- 737 — Халукс валгус и варус
- 738 — Остали деформитети
- 756.1 — Аномалије кичме
- Н 800-Н 829 — Скраћење доњег екстремитета дужице од 3 цм (за милиционара се искључује свако скраћење)
- Н 800-Н 807 — Амутација руке, шаке, прстију, ноге и стопала.

Члан 15.

Неуропсихијатријским прегледом и анамнестичким подацима оријентисати се у вези болести из сљедећег шифрираног списка:

- 290 — 299 — Психозе (актуелне и прележане)
- 300 — Неурозе уколико су сметње јако изражене
- 301 — Поремећаји личности
- 303 — 304 — Алкохолизам и наркоманија
- 299 — Деменација
- 309 — Органски психосиндром
- 310 — 315 — Душевна заосталост
- 320 — 324 — Запаљења централног нервног система са трајним тежим резидуалним синдромима
- 330 — 333 — Херeditорне и породичне болести нервног система
- 340 — Мултипла склероза
- 344 — Друге церебралне парализе
- 345 — Епилепсија, без обзира на етиологију и налаз ЕЕГ-а
- 793 — Сумња на епилепсију — аутохетеро анамнестички постављена, без обзира на налаз ЕЕГ-а
- 348 — Болест моторног неурона
- 350 — 358 — Болести живца и периферних ганглија, без обзира на етиологију, са оштећењима мотилитета и сензибилитета (резид.)
- 430 — 438 — Церебро-васкуларна обољења и њихове посљедице
- 094 — Сифилис централног нервног система
- 013 — ТБЦ можданица и централног нервног система
- 273.3 — Хепатолентикуларна дегенерација

Члан 16.

Стање кожног покривача у примјени „лосебних услова“ искључује сљедеће болести:

- 607.5 — Запаљива обољења коже
- 680 — Фурунколоза
- 685 — Пилонадална циста
- 686.0 — Пиодермија
- 692 — Екдеми и дерматитиси
- 695 — 695.4 — Еригеми
- 696 — Псоријаза
- 706.0 — Акне

Члан 17.

Лабораторијске анализе подразумјевају преглед цјелокупног урина, хемоглобина, црвених и бијелих крвних зрнаца, седиментације еритроцита, билирубина и шећера у крви. За старије од 35 година и преглед холестерина и урее у крви. На преглед се долази у јутарње сате, крв се вади наштину.

Члан 18.

Став о методологији рада и инструмената за психолошка испитивања усвојити на заједничким разговорима из сљедећих разлога:

а) популационе варијације су различите међу регионима, што представља и употребу различитих психодијагностичких инструмената,

б) сходно предвиђеним групама, односно захтјевима радних мјеста или едукацији, потребно је саставити и различите програме испитивања — батерије психодијагностичких инструмената, а можда и паралелне форме за праћење психофизичког развоја.

Вјероватно да би Турнер и примјена реакционометра сигурно били обавезни.

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА**

Број:
Дана:

**ЗДРАВСТВЕНИ ЛИСТ
за заснивање радног односа у МУП-у**

Презиме, очево име и име
Година рођења и мјесто
Школска спрема
Врста службе

СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕД
извршен дана 199..... године

А н а м н е з а

Налаз љекара опште праксе

ПРЕГЛЕДИ

Неуро-психијатријски	Грудни	Хируршки	Интерни
Потпис љекара	Потпис љекара	Потпис љекара	Потпис љекара

ПРЕГЛЕДИ

Гинеолог	Очни	Зубни	Ухо, грло, нос
Потпис љенара	Потпис љенара	Потпис љенара	Потпис љенара

Висина: Тежина: Обим груди:

L: Hgb: SE: E:

VK: VK:

URIN:

WR:

Остали лабораторијски налази

Психолошка обрада

ЗАКЉУЧАК:

САДРЖАЈ

96	Закон о финансијском пословању	157	
97	Закон о девизном пословању	160	
98	Закон о спољнотрговинском пословању	176	
99	Закон о социјалној заштити	191	
100	Закон о избјеглицама	199	
101	Закон о оснивању фонда за хуманитарну помоћ „Свети Сава”	204	
102	Одлука о праву ратних војних инвалида и породица палих бораца	205	
103	Уредба о привременом извозу и увозу робе	206	
104	Уредба о поступку остваривања права на ослобођење од плаћања царине	209	
105	Уредба о условима под којима се могу отворати посебне царинске продавнице и под којима се може продавати страна роба у тим продавницама	213	
106	Уредба о условима и начину царинења робе за коју није поднешена потпуна документација и о случајевима у којима се не подноси царинска декларација	221	
107	Уредба о посебним мјерама царинског надзора и о посебним олакшицама у погледу царинског поступка у царинским зонама	223	
108	Уредба о снабдијевању становништва огревним дрветом у 1993. години	223	
109	Одлука о привременом финансирању Републике Српске за период I — VI 1993. године и о распореду средстава	224	
110	Одлука о критеријумима на основу којих се одобравају царински контитенти	226	
111	Одлука о утврђивању предмета, количина и вриједности предмета на које се при увозу примјењују царинске повластице	226	
112	Одлука о случајевима у којима и условима под којима се неће наплаћивати обезбјеђење за привремено увезену робу	227	
113	Одлука о одређивању установе у области пољопривреде од посебног интереса за Републику Српску	228	
114	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде	228	
115	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства финансија	228	
116	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији Министарства образовања, науке и културе	229	
117	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства за питања бораца и жртава рата	229	
118	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства вјера	229	
119	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства трговине и снабдијевања	229	
120	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији Републичког секретаријата за законодавство	229	
121	Одлука о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Министарства индустрије и енергетике	229	
122	Одлука о Систематизацији послова и задатака Министарства одбране	230	
123	Одлука о унутрашњој организацији Министарства правосуђа и управе	230	
124	Одлука о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству саобраћаја и веза	230	
125	Правилник о јединственим здравственим и психолошким условима кандидата за пријем на рад у органе унутрашњих послова, средње, више и високе школе	230	
126	Методологија прегледа за процјену здравствене способности за рад и образовање за рад у органима унутрашњих послова	233	

Оснивач: Скупштина Републике Српске. Издавач: Јавно предузеће Службени гласник Републике Српске, Пале, пош. фак 49. Тел. (071) 783-571. „Службени гласник Републике Српске”, излази по потреби. Жиро-рачун 12970-603-6275 код Службе за платни промет и финансијску контролу — Филијала Соколац. Директор и одговорни уредник: Вељко Костовић. Рјешењем министарства за информације број 21, од 10. 1. 1992. године лист је уписан у евиденцију јавних гласила. Штампана: Штампарија „Д. Тудовић” д.д. у мјешовитој својини — Ужиче.